

ONLINE + ONSITE

IECES4

International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

Gostivar
North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

<https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess> <https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess>

ABSTRACT BOOK

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

Program
Included

hosted by

POLI
TECNICO
GUARDA

University of
Roehampton
London

organized by
an international
joint consortium

IEOES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

Editors

Ahmet Vecdi CAN, Ph. D.

Mensur NUREDIN, Ph. D.

Hasan KARACAN, Ph.D.

M. Necati CİZRELİOĞULLARI, Ph.D.

Rukiye KİLİLİ, Ph. D.

Ali KORKUT, Ph.D.

Oya ERTUĞRULOĞLU, Ph.D.

IECES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

Bildiri özetleri kitabı içeriğinin
tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

The contents of this Abstract Book
are solely those of the authors.

© All rights reserved.

E-printed in June 2024

e-ISBN 978-625-94101-6-6

No part of this book may be reprinted or reproduced
or utilized in any form or by any electronic, mechanical
or any other means, now known or hereafter invented,
including photocopying and recording, or in any form
of information storage or retrieval systems, without
permission from the publishers.

Web: <https://www.eclss.org>

Contact: contacts@eclss.org

IECESS2024

4th International Eurasian Conferences on Educational and Social Studies

hosted by

International Vision University, NORTH MACEDONIA

May 31 – June 2, 2024

ORGANIZING COMMITTEE

CHAIRS

Ahmet Vecdi CAN, Rector, International Vision University, North Macedonia [Chair]

Mensur NUREDIN, Vice-Rector, International Vision University, North Macedonia [Chair]

Hasan KARACAN, Ph.D., Cyprus Science University, TRNC [Chair]

MEMBERS

Selman ARSLANBAŞ, Ph.D., [Co-Chair]

Ali KORKUT, Ph.D., TURKEY [Co-Chair]

Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI, Ph.D. (Co-Chair)

Rita Ilgūnė MARTINĖLIENE, Ph.D., LITHUANIA

Artur BORCUCH, Ph.D., POLAND

Inmaculada GARCÍA-MARTÍNEZ, Ph.D., SPAIN

José Luis UBAGO-JIMÉNEZ, Ph.D., SPAIN

Pedro TADEU, Ph.D., PORTUGAL

Şükrü CANKAYA, Ph.D., TRNC

Kalbike Omirbaikyzy ESENOVA, Ph. D, KAZAKHSTAN

Artan NIMANI, Ph.D., KOSOVO
Eva EPPLER, Ph. D., UK
Maija BURIMA, Ph. D., LATVIA
Rukiye KILILI, Ph.D. TRNC
Giedrė KVIESKIENE, Ph.D., LITHUANIA
Xatire QULIYEVA, Ph.D., AZERBAIJAN
Fakhra AZIZ, Ph.D., PAKISTAN
Nazli TYFEKCI, Ph.D., KOSOVO
Bobur SOBIROV, Ph.D., UZBEKISTAN
Elez OSMANI, Ph.D., MONTENEGRO
Dwi SULISWORO, Ph.D. INDONESIA
Viktoria KOSTENKO, Ph.D. UKRAINE
Klaus OESTREICHER, Ph.D. AUSTRIA
Mirela ANGHEL, Ph.D. ROMANIA
Ph.D. Bartosz NIEŚCIOR, POLAND

IECESS2024

4th International Eurasian Conferences on Educational and Social Studies

hosted by

International Vision University, NORTH MACEDONIA

May 31 – June 2, 2024

SCIENTIFIC COMMITTEE

This conference has been collaboratively organized by a committee of academicians from institutions all over the world. They review the abstracts, evaluate presentation quality and review full papers in the publication process. Obviously, it is extra hard work. We highly appreciate their contributions, expertise and understanding during the organization process.

Thank you!

Prof. Dr. Mensur NUREDIN, International Vision University, NORTH MACEDONIA

Prof. Dr. Inmaculada GARCÍA-MARTÍNEZ, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr. José Luis UBAGO-JIMÉNEZ, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr. Pedro TADEU, Polytechnic University of Guarda, PORTUGAL

Prof. Dr. Mark SZYMANSKI, Pacific University, USA

Prof. Dr. Gheorghita NISTOR, University of Bucharest, ROMANIA

Prof. Dr. Doru BUZDUCEA, University of Bucharest, ROMANIA

Prof. Dr., Eduardo MELGUIZO-IBÁÑEZ, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr. Janalik BALTABAEVA, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev,
KAZAKHSTAN

Prof. Dr. Maija BURIMA, Daugavpils University, LATVIA

Prof. Dr., Samuel P. LEÓN, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr., Félix ZURITA-ORTEGA, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr. Mehmet DEMIREZEN, Ufuk University, TURKIYE

Prof. Dr. Ilir KELMENDI, University of Gjakova, KOSOVO

Prof. Dr. Teymur KERIMLI, ANAS, AZERBAIJAN

Prof. Dr. Giedrė KVIESKIENE, Vytautas Magnus University, LITHUANIA

Prof. Dr. Giuli ALASANIA, University of Georgia, GEORGIA

Prof. Dr., Carlos BRIGAS, Polytechnic University of Guarda, PORTUGAL

Prof. Dr., Óscar GAVÍN-CHOCANO, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr., Pedro VALDIVIA-MORAL, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr., Gabriel GONZÁLEZ-VALERO, University of Granada, SPAIN

Prof. Dr. Shavkat KHASANOV, Samarkand Branch of Tashkent University of Economics, UZBEKISTAN

Prof. Dr. Rıza SAM, Uludag University, TURKIYE

Prof. Dr. Baltabay ABDIGAZIEV, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev, KAZAKHSTAN

Prof. Dr. Farhod AHROROV, Samarkand Branch of Tashkent University of Economics, UZBEKISTAN

Prof. Dr. Georgi GAGANIDZE, Ivane Javakishvili Tbilisi State University, GEORGIA

Prof. Dr. Mesut YALVAÇ, Cyprus Science University, TRNC

Prof. Dr. Vadim KUZMIN, Ural Federal University, RUSSIA

Prof. Dr. Sema ETIKAN, Ahi Evran University, TURKIYE

Prof. Dr. Kalbike Omirbaikyzy ESSENOVA, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev, KAZAKHSTAN

Prof. Dr. Olga Nosova VALENTYNOVNA, Kharkiv National University, UKRAINE

Prof. Dr. Abdullah KIZILCIK, Istanbul University, TURKIYE

Prof. Nina STEPNIČKA, Jan Kochanowski University of Kielce, POLAND

Prof. Dr. Ramazan ERTURGUT, Akdeniz University, TURKIYE

Prof. Dr. Hossein Khoshbaten. Sarab University, IRAN

Prof. Joanna JASIŃSKA, Warsaw Medical University of Tadeusz Koźluk, POLAND

Prof. Dr. Kondratyuk Oksana Ivanivna, Kiev National University of Trade and Economics, UKRAINE

Assoc. Prof. Dr. Mehmet Necati CIZRELIOGULLARI, Mardin Artuklu University, TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Claudia CONSTANTINESCU, University of Bucharest, ROMANIA

Assoc. Prof. Dr. Nadejda AÇAN, Ural Federal University, RUSSIA

- Assoc. Prof. Dr. Süleyman AVCI, Marmara University, TURKIYE
- Assoc. Prof. Dr. Rita Ilgünë MARTINÉLIENÉ, University of Applied Sciences, LITHUANIA
- Assoc. Prof. Dr. Kamber KAMBERI, University of Gjakova, KOSOVO
- Assoc. Prof. Dr. Eva EPPLER, University of Roehampton, UK
- Assoc. Prof. Dr. Sevgi SEZER, Balikesir University, TURKIYE
- Assoc. Prof. Dr. Semiha ŞAHİN, Dokuz Eylul University, TURKIYE
- Assoc. Prof. Dr. Rukiye KİLİLİ, Cyprus Science University, TRNC
- Assoc. Prof. Dr. Idriz BERISHA, University of Gjakova, KOSOVO
- Assoc. Prof. Dr. Sholpan Myrzakasymovna SHUINSHINA, Institute of Secondary Education Altynsarin National Academy, KAZAKHSTAN
- Assoc. Prof. Dr. Giovanni BORRIELLO, Università degli Studi della Tuscia / ITALY
- Assoc. Prof. Dr. Zaharah HUSSIN, University of Malaya, MALAYSIA
- Assoc. Prof. Dr. Nagima Abzelbekovna ILIYASOVA, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev, KAZAKHSTAN
- Assoc. Prof. Dr. Raygul RAHMETOV, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev, KAZAKHSTAN
- Assoc. Prof. Dr. Gulnur SMAGULOVA, Kazakh National Pedagogical University named after Abai Kunanbayev, KAZAKHSTAN
- Assoc. Prof. Dr. Hajjah Jariah Mohd JAN, University of Malaya, MALAYSIA
- Assoc. Prof. Dr. Tornike SHURGULAIA, Georgian National University, GEORGIA
- Assoc. Prof. Dr. Mashitoh MAHAMOOD, University of Malaya, MALAYSIA
- Assoc. Prof. Dr. Izabela A. DAHL, Örebro University, SWEDEN
- Assoc. Prof. Dr. Serkan TÜRKOĞLU, Tokat Gaziosmanpaşa University, TURKIYE
- Assoc. Prof. Dr. Raihanah Binti Hj AZAHARI, University of Malaya, MALAYSIA
- Asst. Prof. Dr. Artur Borcuch, Jan Kochanowski University, POLAND
- Asst. Prof. Dr. Dilaver NİŞANCI, Ankara Science University, TURKIYE
- Asst. Prof. Dr. Tuğrul GÜNAY, Cyprus Science University, TRNC
- Asst. Prof. Dr. Rouslan JALIL, University of Kentucky, USA
- Asst. Prof. Dr. Adrian DAN, University of Bucharest, ROMANIA
- Asst. Prof. Dr. Fakhra AZIZ, Lahore College for Women University, PAKISTAN
- Asst. Prof. Dr. Nurhodja AKBUALEV, Azərbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, AZERBAIJAN

Asst. Prof. Dr. Nazly TYFEKCI, University of Gjakova, KOSOVO

Asst. Prof. Dr. Tahira KALSOOM, Lahore College for Women University, PAKISTAN

Asst. Prof. Dr. Luan VARDARI, University of Prizren, KOSOVO

Asst. Prof. Dr. Türel Ozer OKSUZOGLU, Prime Ministry Statistics Institute, TRNC

Asst. Prof. Dr. Nino CHIABRISHVILI, Ilia State University, GEORGIA

Asst. Prof. Dr. Ekin KAYNAK ILTAR, Akdeniz University, TURKIYE

Asst. Prof. Dr. Boren SARGON, Cyprus Science University, TRNC

Ph.D. Mirela ANGHEL, University of Bucharest, ROMANIA

Dr hab. prof. Joanna JASIŃSKA, Tadeusz Koźluk Warsaw Medical University, POLAND

Dr. Katya DUNAJEVA, Eotvos Lorand University, HUNGARY

Dr. Mani Man Singh RAJBHANDARI, University of Johannesburg, Republic of SOUTH AFRICA

Dr. Seffat DUMAN, Çankiri University, TURKIYE

Dr. Alessandro PORROVECCHIO, Université du littoral Côte d'Opale, FRANCE

Dr. Rina Manuela CONTINI, Università degli Studi G. d'Annunzio Chieti e Pescara, ITALY

Dr. Şükrü CANKAYA, Cyprus Science University, TRNC

Dr. Nicoleta Aurora POPESCU, University of Bucharest, ROMANIA

Dr. Paige WILLIAMS, University of Melbourne, AUSTRALIA

Ph.D. Bartosz NIEŚCIOR, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, POLAND

Dr. Mihaela POPA, University of Bucharest, ROMANIA

Dr. Wilkinson Daniel Wong GONZALES, National University of Singapore, SINGAPORE

Dr. Marek LUKÁČ, University of Presov, SLOVAKIA

Dr. Afifa KHANAM, Lahore College for Women University, PAKISTAN

Dr. Ljiljana Kaliterna LIPOVČAN, Institute of Social Sciences Ivo Pilar, CROATIA

Dr. Salma HALIOUI, Brandenburgische Technische Universität Cottbus, GERMANY

Dr. Anantha Raj A. AROKIASAMY, Quest International University Perak (QIUP), MALAYSIA

Dr. Lazlo MARACZ, Universiteit van Amsterdam, The NETHERLANDS

Dr. Faizal AYOB, Victoria University, AUSTRALIA

Dr. Cosmin Tudor CIOCAN, Ovidius University Constanta, ROMANIA

Ph. D. Sandica ION, University of Bucharest, ROMANIA

Dr. Aizan Binti Ali Mat ZIN, Universiti Malaya, MALAYSIA

Dr. Recep ŞEHİTOĞLU, Sabahattin Zaim University, TURKIYE
Dr. Tahir ISLAM, The University of Science and Technology, CHINA
Ph.D. Sorina DUMITRACHE, University of Bucharest, ROMANIA
Dr. Adesanya Biyinka OLUSOLA, Ekiti State University, NIGERIA
Ph.D.Can.Vaiva JUŠKIENĖ, Vilnius University of Applied Sciences, LITHUANIA
Ph.D. Agnieszka BARCZAK, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, POLAND
Ph.D. Monica ALEXANDRU, University of Bucharest, ROMANIA
Ph.D. Artur LIS, MBA, The John Paul II Catholic University of Lublin, POLAND
Ph.D. Barbara KUSTO, Jan Kochanowski University of Kielce, POLAND
Ph.D. Ewa Szuber-BEDNARZ, The Jacob of Paradies University, POLAND
Dr. Fernan ABRAGAN, Mindanao State University, The PHILIPPINES
MA., Tugay YAZGAN, Cyprus Science University, TRNC
MSc. Bahar ATALAY, Cyprus Science University, TRNC
M.Sc. Izabela Stańczuk, War Studies Academy, POLAND
M.Sc. Małgorzata Czerwińska, War Studies Academy, POLAND

CONTENTS

<i>STATISTICS ABOUT THE CONFERENCE, IECESS2024</i>	1
<i>Balkanlarda Türkçe ile Yükseköğretim: Kuzey Makedonya Uluslararası Vizyon Üniversitesi Örneği</i> ..	2
<i>Karşılaştırmalı Hukuk Bağlamında Kamu Denetçiliği (Ombudsman) Kurumunun Temel Hakların Korunmasındaki Rolü: Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Örneği</i>	3
<i>Social-Philosophical Analysis of the Climate – Human and Ethics Problem in the Context of the IV World Industrial Revolution</i>	5
<i>Görsel İletişim Tasarımı İlkeleri Bağlamında Yapay Zeka Uygulamaları Çıktılarının Değerlendirilmesi</i>	7
<i>Enhancing Mathematical Reasoning and Scientific Terminology: A Study in Arab Primary Schools in Israel</i>	8
<i>Constitutional system in the USA</i>	10
<i>Investigation of the Subject of Integer Numbers for Secondary School Students According to DNR-Based Instruction</i>	11
<i>Green Power Supply of a Green Building: Innovative Approaches to Sustainable Development in Railway Architecture</i>	13
<i>Sustainable Development on the Example of Selected Solutions in the Polish Economy</i>	18
<i>Bilimsel Diplomasi Çağında Ekonomi: Türkiye ve Balkan Devletlerinin E-Ticaret Stratejileri</i>	19
<i>Utilization of Asynchronous Video Lecture (AVL) with Online Learning Simulators (OLS) in Cell Division: Assessment of Common Misconceptions and Students' Motivation towards Science Learning</i>	21
<i>Yabancı Dil Eğitiminin ve Öğretiminin Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Lisans Öğrencilerine Getirisi, Nitelikli İşgücüne Katkısı</i>	23
<i>The Relationship Between the Power Sources Used by Private School Administrators and the Levels of Openness to Change of the Schools</i>	26
<i>6. Sınıf Öğrencilerinin Temel Geometrik Kavramlar ile İlgili Tanım Bilgileri ve Kavram İmajlarının İncelenmesi</i>	27
<i>Logopedyczna rehabilitacja pacjentów po zabiegu laryngektomii całkowitej</i>	29
<i>Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Matematik Dersine Yönelik Öğrenme Etkinlikleri</i>	31
<i>What forces want to turn the South Caucasus into a zone of eternal instability?</i>	32
<i>Ortaokul Öğrencilerinin “Yeni Nesil Matematik Sorusu” Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla İncelenmesi</i>	34
<i>Civic education and service learning in schools of the European Union</i>	36

<i>Okulun Sosyal Çevresinin Yönetimi ve Okul Başarısına Etkisi</i>	39
<i>“Power and Murder” at the Early time of Medieval history</i>	40
<i>Philosophy of Social Sciences and the Problem of Colonial Education and Decolonial Education</i>	41
<i>Carrier's Responsibility for Damages Occurring in Logistics Activities</i>	44
<i>Çoklu Zeka Kuramı Çerçevesinde 6. Sınıf Cebirsel İfadeler Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinliklerinin Geliştirilmesi</i>	46
<i>"Zengebur Koridoru" in accordance with common energy policies.</i>	48
<i>Factors Affecting Minimizing the Effects of Natural Disasters</i>	49
<i>Toplumsal Cinsiyet Olgusu Üzerine Genel Bir Değerlendirme</i>	52
<i>Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Astronomi Konu ve Kavramlarına Yönelik Bilgilerinin Belirlenmesi</i>	53
<i>A Need to Develop Competent Pre-service Teachers' Leadership Model: Student Leaders' and Student Welfare Officers' Perceptions</i>	54
<i>5. Sınıf Kesirler Konusunda Tasarlanan Öğrenme Etkinliklerinin Çoklu Zekâ Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi</i>	56
<i>Çoklu zekâ kuramı bağlamında 5. Sınıf kesirler konusuna yönelik öğrenme etkinliklerinin geliştirilmesi</i>	57
<i>Osmanlı Devleti'nin Tehcir Kararı ve Ermenilerin Soykırım Propagandaları</i>	58
<i>Noun Phrase in Albanian Linguistics</i>	60
<i>5.Sınıf Çokgenler Konusunda Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Geliştirilen Öğrenme Etkinlikleri</i>	62
<i>Öğretmen Adaylarının Deprem Kavramına İlişkin Algılarının İncelenmesi</i>	63
<i>The connection between Financial Integration and Economic Vulnerability of Small Open Countries of Southeastern Europe</i>	65
<i>8.Sınıf Öğrencilerinde Özbilinçlilik ve Yeme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi</i>	66
<i>Tarihî Metinlerde Aktarma Sorunları – Garîb [ile] Şahsenem [Hikâyesi] Üzerine Bir İnceleme-</i>	69
<i>Hans Christian Andersen'in Edebi Masallarının Geleneksel Formülleri ve Yöntemleri</i>	70
<i>Determinants of women's participation in the labor market: Case study Republic of Albania</i>	73
<i>Standardizing the Kurdish Kurmanci Language: Challenges and Solutions</i>	74
<i>Inclusive education: The importance of social pedagogical support for children's development</i>	75
<i>Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında 7.Sınıf Rasyonel Sayılar Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinlikleri</i>	76
<i>Comparing Language Students' Perceptions: Online Asynchronous Presentations vs. In-Class Presentations for Speaking Enhancement</i>	78
<i>"Exploring the Integration of Tpack Framework in Designing an Effective MOOC Course for English Language Learning"</i>	80

<i>6V Data Analysis of Student Voices: Student Satisfaction in Smart Education</i>	81
<i>The effects of digital transformation on Kosovo's SMEs' sustainability and competitiveness</i>	82
<i>Mekânın Öznesi - Öznenin Mekânı: Oyun Romanında Mekânla Değişen Kimlik, Duygu ve Eylemler</i> 84	
<i>The Positive Effect of The Teacher's Use of Humor and Jokes on Students During Teaching</i>	86
<i>Ermenistan'ın "Birleşik Ermeni Devleti" Algısındaki Değişime Bir Bakış</i>	89
<i>A Brief Review on English Language Teacher Education in Türkiye</i>	91
<i>Çevresel Eylem Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması Öğretmen Adayları Üzerinde Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması</i>	94
<i>Technology and its Application in the Administration of Justice</i>	98
<i>Death of Primary Schools in India: Impact assessment of Right to Education act 2009 vs National Education Policy 2020: A Case Study of Plungdung Junior High School of Sukhia Pokhri, Darjeeling</i>	99
<i>Artificial Intelligence a challenge of the time in learning in Kosovo</i>	103
<i>Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında Olasılık Kavramına Yönelik Öğrenme Etkinlikleri</i>	104
<i>Ecclectic populism in Europe: LVV in Kosovo</i>	106
<i>The Role of Using Classical Thinking in the Development of Intellectual Education in the Training Process</i>	107
<i>Colonization of intragastric balloons by Candida sp – diversity and resistance to antibiotics</i>	108
<i>Re-memembering the Past, Re-memembering the Self: In the Time of the Butterflies (1994) and In the Name of Salomé (2000)</i>	110
<i>Mekânsal Farklılıklar Bağlamında Çingene/Roman Vatandaşlar</i>	112
<i>Strengthening Research Competencies among Practice Teachers: Laying the Groundwork for a Thesis Proposal Writing Instructional Framework</i>	115
<i>The Rhetorical Power of Female Agency in Zora Neale Hurston's Their Eyes Were Watching God (1937)</i>	116
<i>Gence Edebiyat Ortamında Altmışlı Nesirlerin Tezahürü</i>	118
<i>An Investigation of Conceptual and Practice Oriented Cultural Awareness of English Language and Literature Undergraduate Students</i>	120
<i>Барање За Заштита на Слободите и Правата</i>	121
<i>Review of Graduate Thesis Studies Conducted on Mathematics Anxiety of Students in Turkey</i>	122
<i>Financial System Development and Entrepreneurship, with aim to Economic Growth</i>	123
<i>Melisa Kesmez'in Eserlerinde Aile İlişkileri</i>	125
<i>Using Gamification to Enhance EFL Learners' Pronunciation</i>	127

<i>Psikologlarda Duygusal Zeka Düzeyi ile Yaşam Doyumu ve İş Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi</i>	129
<i>Scientific and Theoretical Basis of the Educational Process</i>	131
<i>Investigation of Digital Citizenship Levels Among Teacher Candidates in Terms of Various Variables</i>	133
<i>Family Values in Azerbaijan Families Ethnopsychological Issue</i>	135
<i>Ndërlidhja në mes pasiguris finaciare dhe mirëqenies emocionale</i>	136
<i>Evaluating The Effectiveness of Chatgpt in Solving University-Level Mathematics Problems</i>	137
<i>Rusya'nın Ukrayna Savaşı ile Birlikte Oluşan Yeni Küresel Koşullara Uyum Sağlama Hamleleri...</i>	138
<i>Bezczynność a Przewlekłość w Kontekście Praw Człowieka</i>	140
<i>The Impact of Energy Exports to Türkiye on GDP per Capita in Azerbaijan</i>	143
<i>The Impact of Collectivistic Values on Individual Performance with mediation of Psychological Needs</i>	144
<i>Development and Functioning of the Institute of Administrative Contracts in the Republic of Kosovo in Practice</i>	145
<i>Toplum ve Toplulukların Yaşamaları Uğruna Feda Edilen Hayatların Kültür Kodları ve Şiddet: “Boyalı Kuş”, “Koku” ve “Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği” Adlı Eserlerdeki Karakterler Üzerine</i>	147
<i>The Impact of Social Workers on the Well-Being of People with Special Needs</i>	148
<i>TBMM 1. Dönem Tutanaklarında Söylem Belirleyiciler</i>	149
<i>Türkiye’deki Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Ders Kitabı Kullanımı</i>	151
<i>Acculturation as one of the Sides of the Triad “Globalization, Multiculturalism, Acculturation”</i>	153
<i>Yüzde Kavramına İlişkin Yapılmış Makale Çalışmalarının Tematik Analizi</i>	157
<i>The Effect of Financial Performance on Stock Prices on Registered Coal Companies on The Indonesian Stock Exchange 2021-2022</i>	159
<i>The Marketing of Green Tourism Destinations: Strategies for Sustainable Travel Promotion</i>	160
<i>E-commerce development potential and logistics processes: The case of Turkey</i>	161
<i>Lise Öğrencilerinin Okul Dışı Öğrenme Ortamları Tercih ve Fizik Öğretimi</i>	162
<i>An Examination of Theses That Explain the Perspectives of Students Studying in Rural Areas in Turkey on Mathematics Course</i>	165
<i>Algebraic Expression Activities Suitable for Multiple Intelligence Theory and Student Opinions</i>	166
<i>The Analysis of 7th Grade Learning Activities for Polygons Subject in the Context of Multiple Intelligences Theory</i>	167
<i>Research & A Literature Review Addressing The Factors Underlying Social Anxiety Disorder</i>	168
<i>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Temel Çizim Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi</i>	170

<i>Możliwości i bariery rozwoju zawodowego pielęgniarek i pielęgniarzy w wybranych podmiotach leczniczych w Polsce</i>	<i>172</i>
<i>Azerbaijani mugham art in the context of inter-genre connection.....</i>	<i>176</i>
<i>Linguistic Features of The Manuscript "Muniatul-Guzat"</i>	<i>179</i>

STATISTICS ABOUT THE CONFERENCE, IECESS2024

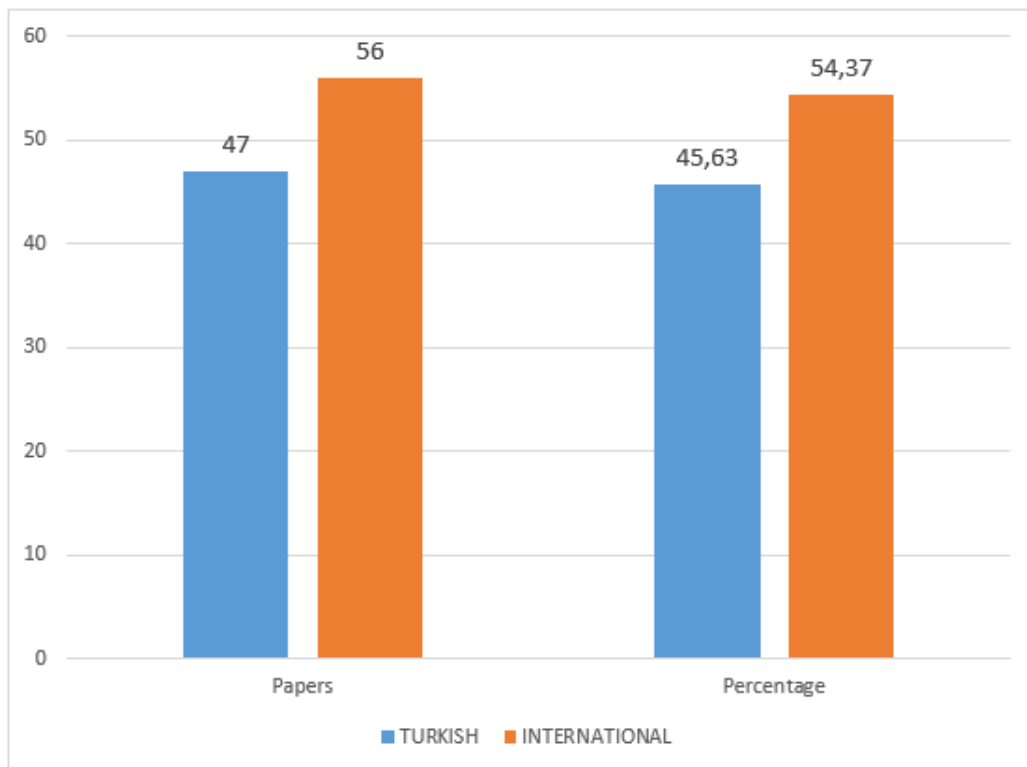
May 31 – June 2, 2024

Countries	Number of Papers	Countries	Number of Papers
Albania	1	Lithuania	1
Azerbaijan	9	Malaysia	1
Belgium	1	North Cyprus	2
Bosnia and Herzegovina 1	1	North Macedonia	5
India	1	Pakistan	1
Indonesia	1	Philippines	2
Iraq	1	Poland	17
Israel	1	Sweden	1
Kazakhstan	1	Tunisia	1
Kosovo	8	Türkiye	47

20 Countries

103 Papers

Distribution of Papers according to Categories

Participating Countries

The 4th edition of **International Eurasian Conference on Educational and Social Studies (IECES2024)**, hosted by International Vision University, North Macedonia, May 31 – June 2, 2024, was a great, fruitful and exciting experience with all our distinguished guests, participants and listeners. There were 103 papers presented during the plenary sessions (47 from Turkey, 56 from International participants; **45,63 % Turkish, 56,37% International participants**).

We had participants from 20 countries, displayed in the graph above.

Hope to meet you again in our upcoming conferences!

Thank you for your support and collaboration.

Organizing Committee

ONLINE + ONSITE

IECES4

International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

Gostivar
North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

<https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess> <https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess>

Abstract Book

Bildiri Özetleri

Abstracts

Abstracts

Bildiri Özetleri

Bildiri Özetleri

Bildiri Özetle

Bildiri Özetleri

Abstracts

Bildiri Özetleri

Bildiri Özetleri

Abstracts

Abstracts

Balkanlarda Türkçe ile Yükseköğretim: Kuzey Makedonya Uluslararası Vizyon Üniversitesi Örneği

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Gostivar / Kuzey Makedonya

E-mail: acan@vision.edu.mk

Öz

Bu çalışmada Balkanlar genelinde ve Kuzey Makedonya özelinde yükseköğretim faaliyetleri Türkçe açısından iki ana başlık altında ele alınmaktadır. Birincisi doğrudan Türkçe öğretimi ile ilgili diploma veren Türkoloji, Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe Öğretmenliği vb. yükseköğretim programlarıdır. Bu programlar Balkanlardaki birçok üniversitede mevcut olup uzun yıllardır mezun vermeye devam etmektedirler. Yine Türkiye'nin girişimleriyle kurulduğu ve/veya destekleriyle faaliyet gösterdiği bilinen Uluslararası Saraybosna Üniversitesi ve Uluslararası Balkan Üniversitesi gibi üniversiteler de bu grupta değerlendirilebilir. Zira Balkanlardaki bu üniversitelerin öğretim dili Türkçe olmayıp sadece Türkçe ile ilgili bir programı bulunabilmektedir. Diğer yandan Türkçe öğretimi ile ilgili dil okulu veya dil merkezi gibi birimler yükseköğretime giriş veya hazırlık anlamında katkı sağlayabilmektedir. Üniversiteler dışında Türkiye'nin özellikle Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumları Türkçe öğretime odaklandığı için bu hizmetin yükseköğretim faaliyeti olarak değerlendirilmesi mümkün değildir ancak üniversitelerde Türkçe ile ilgili bölümlere, bilimsel toplantılara veya toplantı dilinin Türkçe olduğu akademik etkinliklere verdiği destekler ile dolaylı olarak yükseköğretim alanına katkı sağlaması söz konusu olabilir.

Bu çalışmanın asıl çıkış noktası ise Türkiye dışında tamamen Türkçe ile öğretim yapan üniversitelerdir. Bu açıdan bakıldığında Balkanlarda sadece Kuzey Makedonya'da tek bir üniversite ile karşılaşılır. İşte Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Balkanlarda hatta tüm Avrupa'da lisans ve lisansüstü tüm programlarında tedrisat dili Türkçe olan ilk ve halen tek üniversite olup başka bir örneği de yoktur. Uluslararası Vizyon Üniversitesi Türkiye dışında tedrisat dili Türkçe olan bir Kuzey Makedonya yükseköğretim kurumu olması münasebetiyle bu bildiride inceleme konusu yapılmış; üniversitenin kuruluşu, misyonu, amaç, hedef ve faaliyetleri Türkiye Vizyonu ile Türk Dünyası açısından değerlendirilmiş ve taşıdığı önem izah edilmiştir. Çalışma, Türkiye'nin yurtdışında Türkçe yükseköğretime ilişkin politika önerileriyle tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, Türkçe, Yükseköğretim, Vizyon Üniversitesi

**Karşılaştırmalı Hukuk Bağlamında Kamu Denetçiliği
(Ombudsman) Kurumunun Temel Hakların
Korunmasındaki Rolü: Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
Örneği**

Prof. Dr. Mensur NUREDİN

Doç. Dr. Azam KORBAYRAM

International Vision University,

North Macedonia

Öz

Kamu denetçisi kurumu, Makedonya Cumhuriyeti 1991 Anayasası ile hukuk sistemine getirilen nispeten yeni bir kurumu ifade etmekte, ancak, köken itibarıyla bakıldığında, dünya genelinde “ombudsmanlık” adı altında 1809 yılından itibaren ilk defa İsveç Anayasası ile öngörüldüğü ve zaman içerisinde diğer ülke anayasalarına da girmiş olduğu görülmektedir. Günümüzde geniş ölçekte kullanım alanına sahip bu kurum, devlet memurlarının ve hakimlerin yasama işlerini yürüten parlamenter bir organ vasfıyla görev almıştır. Bir çok ülke genel kamu denetçiliği veya ombudsmanlığı kurumuna yer verirken, İsveç tüketici ombudsmanı, çocuk ombudsmanı, eşit fırsatlar ombudsmanı, etnik ayrımcılık (önleme) ombudsmanı, engellilik ombudsmanı ve basın ombudsmanı gibi pek çok farklı türde ombudsmanın bulunduğu bir ülke olma özelliğine sahiptir. Kronolojik olarak bakıldığında, 1919 Filandiya, 1952 Norveç, 1953 Danimarka, 1965 Almanya, 1967 Büyük Britanya, 1973 Fransa kamu denetçiliği mekanizmasını kabul etmiştir. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti “Kamu Denetçiliği” (Народен Правобранител) adı altında düzenlenmiş olan ve İskandinav modelinden esinlenerek kabul görmüş bu önemli denetleme kurumu, devlet idaresi kurumları ve kamu gücüne sahip diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ihlal edildiğinde vatandaşların anayasal ve yasal haklarını koruma amacıyla oluşturulmuştur. Bu kurum, 1991 Anayasası’nın yargı bölümünde düzenlenmeyip, “Devlet Teşkilat Yapısı” adlı üçüncü bölümünde yasama fonksiyonunu gerçekleştiren Meclisin yetkileri alt başlığında düzenlenmiştir. Dolayısıyla, yargıya alternatif olarak gelişen kamu denetçisi, devletin idare organları ve kamu yetkisine sahip diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ihlal edilen vatandaşların Parlamento adına anayasal ve yasal haklarını korumakla görevli olmasıyla gün geçtikçe önemi artmaktadır. Bu

sebeplerden dolayı inceleme altına alınması, seçimi, görev ve yetkileri bakımından da önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Denetçisi, Temel Hakların Korunması, Ombudsman, 1991 Makedonya Anayasası.

**Social-Philosophical Analysis of the Climate – Human
and Ethics Problem in the Context of the IV World
Industrial Revolution**

**IV. Dünya Sanayi Devrimi Bağlamında İklim – İnsan ve Etik Sorununun
Sosyal-Felsefi Analizi**

Khatira GULIYEVA

**Doctor of Sciences in Philosophy. Associate Professor. Head of the Department of
"Philosophy of Multiculturalism and Tolerance" at the Institute of Philosophy and
Sociology of the Azerbaijan National Academy**

<https://orcid.org/0000-0002-4889-6569>

Email: xatire_6262@mail.ru

Abstract

It is known that Climate is the most important life reality for Man, and Ethics determines the essence of social Man's existence. Thus, with the emergence of the first man, the environment and "internal" - Ethics - philosophical anthropology developed equally. Man understood the world by taming the environment and nature. Scientific thinking of successive historical periods and civilizations has made great contributions to the "understanding" of nature and man, and has brought Man and Nature closer to each other with simeric correspondences on an infinite scale. However, in modern times, the balance between these two eternal beings of the Planet has been disturbed, and has even reached its peak. In this regard, the climate problem is the most critical event between Man and the environment and has caused concern in the world. For example, the information obtained and disseminated by the employees of the British "Observer" weekly in 2004 from the Secret reports of the Pentagon regarding the climate global problem is important from the point of view of reflecting reality, as well as becoming more relevant year after year and day after day. contain deep concerns

An elementary example of global climate changes can confirm the seriousness of the problem. Thus, the ongoing global warming leads to the spread of various diseases, including epidemics, drought in the

soil, resulting in a decrease in the productivity of agriculture, the sharp destruction of animals and other living organisms, as well as the rise of the sea level, all of which result in disasters in the normal life of Man. From here we can conclude that in the 21st century, at the highest level of science and technology, including the IV World Industrial Revolution, which ensures the development of artificial intelligence, the elimination of global climate changes and the return of life to its own course are among the most important tasks facing world science and world scientists. In our article "Climate - Human and ETHICS in the context of the Fourth World Industrial Revolution", we discuss the most global problem, which is alarming the states of the world - CLIMATE change, the regressive consequences of this ongoing human phenomenon, and the living platform of the world, most importantly, the human being. We will talk about predictions of inevitable disaster. It goes without saying that the former UN Secretary-General Ban Ki-moon, written for decades by well-known experts in the field of world forecasting, policy planning and analysis - futurist-philosophers Jerome J. Glenn and Theodore J. Gordon, "The UN, it an informative publication that creates clear ideas about the future of member-countries and civil society" - by giving an interpretation of the forecasts in the chapters "State of the Future", "15 Global Challenges" contained in the documents of the "Millennium Report" - CLIMATE - HUMAN and ETHICS in the context of the IV World Industrial Revolution we will try to analyze the socio-philosophical aspects of the problem.

Keywords: Climate, Man, Ethics, IV World Industrial Revolution

Görsel İletişim Tasarımı İlkeleri Bağlamında Yapay Zeka Uygulamaları Çıktılarının Değerlendirilmesi

Banu ERŞANLI TAŞ

Başkent University, Türkiye

Öz

Görsel iletişim tasarımının temel ilkeleri arasında kontrast (zıtlık), vurgu, desen, tekrar (örüntü), hareket (ritm), alan (boşluk), denge, oran-orantı (proporsiyon), uyum (ahenk) ve hiyerarşi yer almaktadır. Tasarım süreci; çıktının niteliğine bakılmaksızın yukarıda sözü edilen ilkelerin sürece dahil edilmesi ile başarılı bir şekilde yönetilebilmektedir. Tasarımcı; tasarım sürecinde bu ilkeler doğrultusunda hareket ederken yapay zeka uygulamaları ile oluşturulan tasarımların sözü edilen ilkelere ne düzeyde bağlı kaldığının ortaya çıkarılması bu çalışmanın ana problemini oluşturmaktadır. Yapay zeka aracılığı ile görsel üretim gerçekleştirmeye olanak sağlayan uygulamaların günümüzde sayıca artması, kullanım oranlarının yükselmesi, tasarım disiplininde farklı soru ve sorunların ortaya çıkmasına da sebep olmaktadır. Bir çoğuna ücretsiz olarak erişim sağlanabilen üretim programlarının doğru girilen istemler aracılığı ile oluşturduğu; fotoğraftan illüstrasyona, afiştten logoya, arayüz tasarımından dergi reklamına kadar farklı ve çeşitli birçok alanda gerçekleştirdiği görsel çıktılar tasarım disiplininin üretim sürecinde aktif olarak kullanılabilir. Bu noktada tasarım sürecinde yapay zeka kullanımına dair sıklıkla ortaya koyulan tartışmalara temel tasarım ilkeleri bağlamında ışık tutulmasının hedeflendiği çalışmada; yapay zeka uygulamalarına tasarım ilkelerine değinmeden, sadece betimleyici metinlerden oluşan istemler girilmesi sonucunda elde edilen 10 farklı yapay zeka üretimi görsel tasarım çıktısı, 10 farklı temel tasarım ilkesinin amacı ile uyumlanma sürecinin incelenmesi ile değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Görsel İletişim, Tasarım, Yapay Zeka

Enhancing Mathematical Reasoning and Scientific Terminology: A Study in Arab Primary Schools in Israel

Yousef Methkal Abd Algani

Department of Mathematics

The Arab Academic college for education in Israel.

yosefabdalgani@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-2801-5880>

Yasir Zyad Abo Rass

Department of Graduate Studies - Sakhnin College

abo.rass@gmail.com

Salih Abo Romi

Elzahraa Elementary School - Tamra

salihaboromi@gmail.com

Abstract

According to psychological and cognitive development theories, the preferences of elementary school students regarding inductive versus deductive reasoning and general types of reasoning change throughout their education when asked to prove or test the validity of mathematical claims. The current study investigates this hypothesis through a survey in which 267 students in grades 4-6 from Israel's Arab sector attended three elementary schools. The survey comprises algebra and geometry reasoning tasks based on mathematical reasoning tasks. In addition, 12 of these students' teachers were interviewed to determine their perspectives on mathematical reasoning and assignments involving the proof of mathematical arguments. 6th-grade students are less likely to accept tautological and inductive reasoning than fourth- and fifth-grade students.

However, the results do not support the hypothesis that teachers' preferences towards various types of thinking will vary. The practical implications of the research findings were discussed.

Keywords: mathematical thinking, scientific language, mathematical proof, elementary mathematics.

Constitutional system in the USA

Ph.D. Bartosz Nieścior

Warsaw School of Economics College of Business Studies

Poland

Abstract

The United States is a federal republic with a presidential system. The federation consists of 50 autonomous states and the District of Columbia, which includes the state capital. The basis of the system is defined by the United States Constitution of 1787 (entered into force in 1789) with 10 amendments (Bill of Rights), adopted in 1791, and 17 amendments adopted in 1795–1992, which constitute its integral part. The political system is based mainly on the principles of federalism and separation of powers. Power was divided between the states (they had primary powers) and the federation (its rights were defined in the constitution), and between the institutions exercising legislative, executive and judicial power (whose powers and composition were legally separated).

The head of state and head of government is the president, elected for a 4-year term (he can be re-elected only once), in general and formally indirect elections (2-stage voting) by the electoral college (538 electors), in which each state has so many members, how many representatives in Congress (minimum 3), and the District of Columbia - 3. The candidate who wins the general election in a given state wins all the electoral votes from that state; if no candidate receives an absolute majority of electoral votes (at least 270), the election is made by the House of Representatives of Congress. Together with the president, according to the same procedure, the vice president is elected, whose only constitutional right is to preside over the Senate.

Investigation of the Subject of Integer Numbers for Secondary School Students According to DNR-Based Instruction

Nisa Özlem YETİM

nisa_ozlem@hotmail.com

Mustafa AYDOĞDU

muaydogdu@firat.edu.tr

Tayfun TUTAK

tayfuntutak@hotmail.com

Abstract

The aim of this research is to examine the effect of DNR-based teaching on the academic success of 7th Grade students in the mathematics course "Integers". The universe of the research consisted of 7th grade students studying in Elazig/Merkez in the 2020-2021 academic year. In the study, students were divided into two groups as control and experiment. The subject of integers was explained to the students in the control group using traditional methods and to the students in the experimental group using the DNR-based teaching method. Before starting the study, a pretest was applied to both groups. After the study, the posttest was applied to determine the success status of the students in the same way. As a result of the study, it was seen that there was no significant difference between the pretest and posttest mean scores in the control group of the students who were taught the subject of integers using traditional methods. This shows that the course taught in accordance with the current teaching did not provide a significant improvement in the success of the students. When the pretest and posttest success scores of the students in the experimental group were compared, it was seen that the posttest success scores were favorably significant. Considering this result, it can be said that the DNR-based teaching method provides a significant improvement in the success of the students. Moreover, as a result of the study, it was seen that there was no significant difference between the students in the control and experimental groups in terms of pretest success scores, however, the posttest achievement scores of the students in the experimental group in which the subject of integers was taught with the DNR-based approach was significantly higher than the control group in which the subject of integers was taught using traditional methods.

IEOES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

Keywords: Mathematics Teaching, DNR Based Teaching, Integers

*Not: Bu bildiri araştırmacının yüksek lisans tezinden tretilmiştir.

Green Power Supply of a Green Building: Innovative Approaches to Sustainable Development in Railway Architecture

Łukasz Mazur¹

Łukasiewicz Research Network-Institute of Electrical Engineering, Mieczysława Pożaryskiego 28, 04-703 Warszawa, Poland.

Faculty of Engineering, Helena Chodkowska University of Technology and Economics, Jagiellońska 82f, 03-301 Warsaw, Poland

Adam Biernacki

Faculty of Engineering, Helena Chodkowska University of Technology and Economics, Jagiellońska 82f, 03-301 Warsaw, Poland

Michał Piotrowski

Faculty of Engineering, Helena Chodkowska University of Technology and Economics, Jagiellońska 82f, 03-301 Warsaw, Poland

Maciej Zakrzewski

Abstract

The Horizontal Rail4EARTH project is an initiative aimed at adapting rail transport to the growing needs for sustainable development. A team of researchers from the Łukasiewicz Research Network - Institute of Electrical Engineering is working on the integration of the Green Power Supply (GPS) system into railway station infrastructure. The project aims to effectively use Renewable Energy Sources (RES) in railway station buildings. By applying innovative technologies, the aim is to reduce the carbon footprint and focusses on supplying station buildings with environmentally friendly energy. Potential energy sources, including conventional and renewable, have been identified for use in the stations. Various energy storage methods have been analysed to maximise the benefits of their use. The project also focusses on the elimination of thermal bridging, which is a problem in station buildings. The first

¹ Correspondence: arch.lukasz mazur@gmail.com ; ORCID: 0000-0002-3799-4446

year of the project will involve research and testing. The significance of the project for the future of sustainable railway development was discussed. The impact of the project on reducing the negative impact of transport on the environment was highlighted. Rail4EARTH demonstrates how modern technologies can support sustainable development goals. The project offers specific technological solutions for the railway sector, improving energy efficiency and reducing emissions. It is an important step towards greener and more sustainable transport.

Introduction

In response to the growing challenges related to mobility, the European Union (EU) has established a long-term and ambitious goal of improving the transport sector, encompassing both passenger and freight transport. According to the European Green Deal, the EU aims to achieve climate neutrality by 2050 and reduce transport sector emissions by 90% by the same year. Special emphasis is placed on transforming passenger transport, with a focus on reducing the use of private vehicles in favour of more environmentally friendly public transportation options, thus promoting sustainable development. As part of these efforts, the EU intends to increase the share of rail transport, as reflected in the Sustainable and Smart Mobility Strategy. It is projected that by 2030, passenger rail high-speed traffic will double, and by 2050, it will triple [1].

The EU is concentrating its efforts on developing and improving the share of rail transport within the global transport market, underscoring its role as a sustainable and environmentally friendly mode of transport. Rail, which is primarily based on electric power, is distinguished as the most sustainable form of transportation. Data from the European Environment Agency indicate that only 0.4% of total greenhouse gas (GHG) emissions in the EU originate in the rail sector [2]. This contrasts sharply with road and air transport, which are less energy-efficient, particularly in the context of moving large groups of people and goods. This energy efficiency positions the rail as a crucial element in the global pursuit of climate goals. An example of effective measures to reduce emissions in rail transport can be seen in Poland. Between 2005 and 2019, CO₂ emissions from air transport increased by 170% and from road transport by 186%. During the same period, emissions associated with rail transport decreased significantly by 53%. This statistic reflects the growing ecological awareness and the efficacy of the measures implemented to mitigate the negative environmental impact of rail transport. Given these data, rail transport emerges not only as an ecological but also as an economical option, contributing to sustainable development and the mitigation of global warming. This alignment is consistent with the long-term goals in environmental protection and sustainable development [3].

The Rail4EARTH project involves 69 teams from all over the EU, with PKP (Polskie Koleje Państwowe S.A.) as a major partner. The project, scheduled for 2023-2026, aims to construct a low-emission modular demonstration railway station. This innovative approach includes the following:

- Designing buildings for gradual modification over their lifecycle, offering flexibility;
- Implementing a multistage decision-making process for railway investment planning;
- Using modular and prefabricated construction to reduce the on-site realization time;
- Ensuring that station buildings can adapt to changing user requirements through quick module replacement;
- Address fundamental station functions such as shelter from weather and public restrooms, which are crucial yet often vandalised. Solutions include collaboration with local governments and businesses;
- Implementing the "15-minute station" concept, ensuring railway stations are within a 15-minute walk or nonmotorised travel, requiring new stations with essential equipment.

Green Power Supply of a Green Building

In the face of increasing environmental awareness and the global need to reduce CO₂ emissions, green power systems are gaining importance as a key element of sustainable architecture in modern buildings [4]. Green power systems in buildings, which integrate renewable energy sources, can significantly increase the energy efficiency of buildings and reduce the consumption of natural resources [5]. Sustainable architecture systems that integrate renewable energy sources can be designed to provide not only functionality but also aesthetics, which further contributes to their social acceptance and widespread application [6]. These systems use a variety of renewable energy sources, including wind, solar, geothermal, hydro, biomass, and biogas, to generate electricity. The implementation of such technologies not only helps to reduce the carbon footprint but can also reduce the operational costs of buildings in the long term [7].

Green energy is a key segment within the broader category of renewable energy, which includes the sources and technologies that offer the greatest environmental benefits. Renewable energy resources are those capable of rapid regeneration and are not at risk of depletion. Renewable energy, such as solar, wind, hydro, geothermal, biomass, and biogas, can significantly reduce GHG emissions and global warming [8]. These energy sources have enormous potential to combat climate change by reducing harmful GHG emissions. Despite their generally positive environmental impact, some renewable technologies can lead to local ecological effects, such as disruption of local ecosystems or loss of biodiversity, which requires careful management and planning. For example, large hydropower plants can affect fish migration and alter natural aquatic environments [9]. In response to these challenges, the implementation of strategies to minimise negative impacts, such as appropriate location of the infrastructure and mitigating technologies, becomes crucial. Effective management and innovative approaches to designing renewable systems can significantly enhance their benefits for the environment, economy, and societies around the world [10].

- **Wind Energy.** Wind turbines are increasingly being installed in buildings, especially those located in regions with high wind speeds. Small wind turbines can be mounted on roofs, allowing for direct energy supply to the facilities. This form of energy is particularly effective on coasts and open spaces where the wind is constant and strong.
- **Solar Energy.** Photovoltaic panels, mounted on rooftops or building facades, are one of the most popular sources of green energy. PV systems convert sunlight directly into electricity, which can be used locally or stored in batteries. In countries with high sunlight exposure, such systems can cover a significant portion of the electricity demand in buildings.
- **Geothermal Energy.** Utilises the heat stored in the earth to produce electricity and heat. Geothermal systems are used to heat and cooling buildings, making them a versatile solution. Geothermal heat pumps are energy-efficient and can significantly reduce heating and cooling costs.
- **Small Hydropower Plants.** Integrated with buildings located near rivers or other water bodies, the water flowing through turbines generates electricity that can be used locally. This solution is particularly effective in rural areas or locations with natural water reservoirs.
- **Biomass and Biogas:** Derived from organic matter, these renewable energy sources can be used in buildings to produce electricity and heat through the combustion of biomass or the anaerobic digestion of biogas. These systems are ideal for buildings located in agricultural regions where the availability of organic raw materials is high.

Conclusion

Rail4EARTH exemplifies how modern technologies can support sustainable development goals. By offering specific technological solutions for the rail sector, it aims to improve energy efficiency and reduce emissions, marking a significant step toward more ecological and sustainable transport. Green power systems in buildings are a key element of sustainable development. Utilising renewable energy sources such as wind, solar, geothermal, hydro, biomass, and biogas not only reduces environmental impact but also provides numerous economic and social benefits. Investments in these technologies are investments in the future of our planet. Despite many advantages, green power systems in buildings face certain challenges, such as high initial costs, the need for specialised technical knowledge, and variable weather conditions. However, technological advances and increased ecological awareness are leading to their wider adoption. In the future, we can expect greater integration of these systems with smart grids and energy storage solutions, enhancing their efficiency and reliability. Key benefits include: (i) Reduction of CO₂ Emissions: Using renewable energy sources significantly decreases greenhouse gas emissions, contributing to the fight against climate change; (ii) Energy Independence: Buildings with their own energy sources are less dependent on external energy suppliers, increasing their energy independence; (iii) Financial savings: Although initial installation costs can be high, long-term savings

on energy bills can be substantial; (iv) Increased Property Value: Buildings with green power systems are seen as more modern and environmentally friendly, which can increase their market value; (v) Support for the Local Economy: The installation and maintenance of renewable energy systems can create local jobs and support the local economy.

Bibliography

1. OECD Decarbonising Transport in Europe The Way Forward; International Transport Forum: Paris, 2021;
2. Regulation of the European Parliament and of the Council on the Use of Railway Infrastructure Capacity in the Single European Railway Area, Amending Directive 2012/34/EU and Repealing Regulation (EU) No 913/2010, 2021;
3. Zielona Kolej w Polsce – Klimat, Energetyka, Transport; UN Global Compact;
4. Mazur, Ł.; Bać, A.; Vaverková, M.D.; Winkler, J.; Nowysz, A.; Koda, E. Evaluation of the Quality of the Housing Environment Using Multi-Criteria Analysis That Includes Energy Efficiency: A Review. *Energies* 2022, 15, 7750, doi:10.3390/en15207750.
5. Shi, L.; Chew, M.Y.L. A Review on Sustainable Design of Renewable Energy Systems. *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 2012, 16, 192–207, doi:10.1016/j.rser.2011.07.147.
6. Tian, L.; Qin, Y. Utilization of Renewable Energy in Architectural Design. *Front. Archit. Civ. Eng. China* 2007, 1, 114–122, doi:10.1007/s11709-007-0012-4.
7. Mazur, Ł.; Resler, M.; Koda, E.; Walasek, D.; Daria Vaverková, M. Energy Saving and Green Building Certification: Case Study of Commercial Buildings in Warsaw, Poland. *Sustainable Energy Technologies and Assessments* 2023, 60, 103520, doi:10.1016/j.seta.2023.103520.
8. Bucks New University, UK; Ivanova, N.; Datta, P.; Regent College London, UK The Environmental Impact of Renewable Energy. *IJBED* 2023, 11, doi:10.24052/IJBED/V011N01/ART-06.
9. Abbasi, S.A.; Abbasi, N. The Likely Adverse Environmental Impacts of Renewable Energy Sources. *Applied Energy* 2000, 65, 121–144, doi:10.1016/S0306-2619(99)00077-X.
10. Panwar, N.L.; Kaushik, S.C.; Kothari, S. Role of Renewable Energy Sources in Environmental Protection: A Review. *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 2011, 15, 1513–1524, doi:10.1016/j.rser.2010.11.037.

Sustainable Development on the Example of Selected Solutions in the Polish Economy

Assoc. Prof. Dr. Nina STĘPNICKA

Jan Kochanowski University in Kielce, Poland

Abstract

Local currencies, as a tool of sustainable development, are conducive to strengthening activities specific to the social economics and alternative economics. The functioning and mechanism of local money are independent of the situation in the national and international financial market, and above all in the banking sector and commodity exchanges. This dependence is due to the local scope of the local currency and its use in a specific area: city, district, region or province.

As a rule, local currencies operate in closed circulation, are non-convertible and are not listed on any stock exchange.

Local currencies can contribute to economic stimulation and entrepreneurship in small communities and/or poor regions, but they should not be seen as a remedy for all/different economic dysfunctions, e.g.: high unemployment and inflation, decline in economic development.

The results of the research confirm that in times of crisis, as well as in other emergency situations (e.g. during the COVID-19 pandemic), the demand for local currencies decreases. This is because it is closely correlated with consumer purchasing capacity, investment demand, consumer demand for goods and services, the prevailing economic and social situation, etc.

During the COVID-19 pandemic period, investment and consumption demand, as well as the economic situation, are shaken (decelerated). This therefore means that local currencies provide a limited boost to the economy during the COVID-19 period. Their effectiveness is much higher during a recovery or pandemic than in the middle of one.

Bilimsel Diplomasi Çağında Ekonomi: Türkiye ve Balkan Devletlerinin E-Ticaret Stratejileri

Assoc. Dr. Sevgi SEZER

**Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Finans ve
Bankacılık Bölümü, Türkiye**

sevgi.sezer@balikesir.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-6958-3329

Öz

Diğer bir ifadeyle, modern küresel ekonomik manzara içerisinde dijital çağ, özellikle Türkiye ve Balkanlar gibi alanlarda, ekonomik diplomasi dinamiklerini dönüştürmüştür. Bu makale, Türkiye ve Balkan ülkelerinin benimsediği e-ticaret çabalarını vurgulayarak ekonomik diplomasi'nin değişen taktiklerini inceler. Rapor, dijital platformların diplomatik ilişkileri nasıl etkilediğini ve Türkiye ile Balkanlar arasındaki ekonomik işbirliğini nasıl teşvik ettiğini açıklığa kavuşturmak için ikili anlaşmaları, düzenleyici çerçeveleri ve teknoloji gelişmelerini derinlemesine inceler. Kalitatif yöntemler yaklaşımı kullanılarak, araştırma Türkiye ve Balkan ülkelerinin izlediği e-ticaret politikalarının belgelerinden, resmi yayınlardan ve ana paydaşlarla yapılan görüşmelerden elde edilen nitel bakış açılarını bir araya getirerek kapsamlı bir resim sunar. Sonuçlar, ticari bağlantıları iyileştirmek, uluslararası işlemleri hızlandırmak ve bölgesel ekonomik büyümeyi teşvik etmek için dijital teknolojilerin kullanılmasının ne kadar önemli olduğunu vurgular. Çalışma, Türkiye'nin ve Balkan ülkelerinin e-ticaret politikalarının arkasındaki ana güçleri ve engelleri belirleyerek, sorunsuz çevrimiçi işlemler için kapasite oluşturma, altyapı geliştirme ve düzenleyici çerçevelere duyulan ihtiyacı vurgular. Ayrıca, çok taraflı işbirliğinin ve kamu-özel ortaklıkların e-ticaret gündemlerini ilerletebileceğini ve veri koruması ve siber güvenlik gibi yeni endişeleri nasıl çözebileceğini ele alır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik diplomasi, Dijital çağ, E-ticaret stratejileri, Türkiye, Balkanlar

JEL Sınıflandırmaları: F13, F15, O24

Economic Diplomacy in the Digital Age: E-Trade Strategies of Turkey and the Balkan States

Assoc. Dr. Sevgi SEZER

Balikesir University, Burhaniye Faculty of Applied Sciences

Department of Finance and Banking

sevgi.sezer@balikesir.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-6958-3329

Abstract

The digital era has transformed the dynamics of economic diplomacy in the modern global economic landscape, especially in areas like Turkey and the Balkans. This essay explores the changing tactics of economic diplomacy, emphasizing e-trade efforts that Turkey and the Balkan countries have embraced. The report presents an in-depth examination of bilateral agreements, regulatory frameworks, and technology developments to clarify how digital platforms influence diplomatic ties and promote economic collaboration between Turkey and the Balkans. Using a qualitative methods approach, the research brings together qualitative perspectives obtained from documents, official publications, and interviews with key stakeholders to provide a comprehensive picture of the e-commerce policies pursued by Turkey and Balkan countries. The results highlight how important it is to use digital technologies to improve commercial connections, expedite international transactions, and promote regional economic growth. The study outlines the main forces behind and obstacles facing Turkey's and the Balkan countries' e-trade policies, emphasizing the need of capacity building, infrastructure development, and regulatory frameworks for smooth online transactions. Additionally, it looks at how multilateral collaboration and public-private partnerships may advance e-commerce agendas and solve new concerns such as data protection and cybersecurity.

Keywords: Economic diplomacy, Digital age, E-trade strategies, Turkey, Balkans

JEL Classifications: F13, F15, O24

Utilization of Asynchronous Video Lecture (AVL) with Online Learning Simulators (OLS) in Cell Division: Assessment of Common Misconceptions and Students' Motivation towards Science Learning

Erniel Ghrizcer ECLE

Mindanao State University at Naawan, Poblacion, Naawan, 9023 Misamis Oriental, Mindanao, Philippines

erniel.ecle@msunaawan.edu.ph

Manuel BARQUILLA

Mindanao State University- Iligan Institute of Technology, Bonifacio Avenue, 9200, Iligan City, Mindanao, Philippines

manuel.barquilla@g.msuiit.edu.ph

Abstract

COVID-19 pandemic led to the utilization of various learning modalities in the Philippines (Karalis, 2020), hence the use of learning materials in the asynchronous learning environment, like AVL with OLS, that can be utilized as supplemental materials (Dey and Bandyopadhyay, 2019; Hasse, 2019; and Yusuf and Nur, 2019). With the onset of the pandemic, learning delivery became difficult with an added burden from lingering misconceptions due to abstract concepts in areas like genetics and cell biology where cell division falls (Oztas et al., 2003 and Shelden et al. (2019). In the study of Aque et al., (2021), it was recommended that academic institutions should put the motivation of learners into consideration while implementing science education in an asynchronous environment as it contributes to the enhancement of the learners' misconceptions. Hence, this study is focused on (1) assessing the common misconceptions in cell division among learners and (2) assessing the students' motivation in learning cell division through the use of AVL with OLS.

This study was conducted in the selected schools in Iligan City utilizing the purposive sampling method among grade eight (8) students where the cell division topic is also covered. Using the relational and structural scoring of concept maps from McClure et al. (1999), it was found that (1) the concept map scores of the learners before and after the use of AVL with OLS were found to be significant. This

implies that the misconception of the learners has significantly improved after the use of the AVL with OLS. And using SMTSL questionnaire of Tuan et al. (2005) it was found that, (2) the learners are moderately motivated in general and are low to highly-motivated in other areas considered. These results may be associated to the absence of teacher and student interaction in an asynchronous learning environment.

Keywords: Asynchronous Video Lecture; Online Learning Simulators; Cellul Division; Misconception Assessment; and Student Motivation towards Science Learning

**Yabancı Dil Eğitiminin ve Öğretiminin Uluslararası
Ticaret ve Lojistik Bölümü Lisans Öğrencilerine
Getirisi, Nitelikli İşgücüne Katkısı**

**The Benefits of Foreign Language Education and Training to Undergraduate
Students of the Department of International Trade and Logistics and Its
Contribution to the Qualified Workforce**

Assoc. Dr. Sevgi SEZER

**Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Finans ve
Bankacılık Bölümü, Türkiye**

sevgi.sezer@balikesir.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-6958-3329

Öz

Bu çalışma, uluslararası ticaret alanında uzmanlaşmış lisans öğrencileri için yabancı dil eğitimi ve eğitiminin çok yönlü avantajlarını araştırmaktadır. Küreselleşmenin ekonomiler arasındaki bağlantıyı hızlandırmasıyla birlikte, etkili iş ilişkilerinin sınırlar ötesinde geliştirilmesi için etkin dil becerileri zorunlu hale gelmiştir. Karışık yöntemler yaklaşımını benimseyerek, bu araştırma yabancı dil eğitiminin somut faydalarını ve uluslararası ticaret sektöründeki gelecekteki profesyonellerin yeterliliğine geniş katkılarını incelemektedir. Çalışma, eğitimcilerle yapılan görüşmeler aracılığıyla nitel analiz ile uluslararası ticaret programlarına kayıtlı lisans öğrencilerine uygulanan anketler aracılığıyla nicel değerlendirme de içermektedir. Bulgular, öğrencilerin küresel pazarları anlama, uluslararası meslektaşlarla etkili iletişim kurma ve çeşitli iş ortamlarında gezinmek için temel olan kültürel yetkinlik geliştirmekte olan yabancı dil bilgisinin belirleyici rolünü vurgulamaktadır. Dahası, çalışma, dil becerisinin öğrencilerin uyum sağlama ve problem çözme becerilerini artırarak küresel iş piyasasında rekabet güçlerini güçlendirdiğini açıklamaktadır. Yabancı dillere maruz kalarak, öğrenciler sadece dil becerisi kazanmakla kalmaz, aynı zamanda uluslararası iş dinamiklerini şekillendiren sosyo-kültürel nüanslar hakkında içgörü kazanırlar, böylece küresel ticaretin bütünsel anlayışını geliştirirler. Ayrıca, araştırma yabancı dil yeterliliği ile uluslararası ticaretle ilgili alanlarda kariyer gelişim fırsatları arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. İşverenler, uluslararası ortaklıkları teşvik etme ve iş genişletmede

getirdikleri stratejik avantajı tanıyarak, giderek çok dilli yeteneklere sahip adaylara öncelik vermektedirler. Lisans öğrencilerini dil yeterliliği ile birlikte alan spesifik bilgi ile donatarak, eğitim kurumları küresel pazarda başarılı olabilecek nitelikli bir iş gücünün yetiştirilmesinde kilit rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil eğitimi, Uluslararası ticaret, Lojistik, Nitelikli iş gücü

JEL Sınıflandırmaları: F16, F68, I23

The Benefits of Foreign Language Education and Training to Undergraduate Students of the Department of International Trade and Logistics and Its Contribution to the Qualified Workforce

Assoc. Dr. Sevgi SEZER

Balıkesir University, Burhaniye Faculty of Applied Sciences

Department of Finance and Banking

sevgi.sezer@balikesir.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-6958-3329

Abstract

The many benefits of foreign language instruction and training for undergraduates focusing in international trade are examined in this study. As economies grow more intertwined due to globalization, having fluent language abilities is now essential for facilitating successful cross-border business dealings. This study, which uses a mixed-methods approach, explores the concrete advantages and more general contributions that foreign language instruction makes to the proficiency of aspiring professionals in the field of international trade. The study uses questionnaires given to undergraduate students engaged in international trade programs for quantitative assessment as well as qualitative analysis conducted through instructor interviews. The results emphasize how important it is for students to be able to communicate effectively with people in other countries, comprehend global markets, and develop the cultural competency needed to function in a variety of business settings. Additionally, the research clarifies how language competency enhances students' flexibility and problem-solving abilities, thereby increasing their competitiveness in the worldwide labor market. Students who are exposed to foreign languages develop a comprehensive awareness of global commerce by gaining insights into the socio-cultural subtleties that shape international business dynamics in addition to acquiring linguistic

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

competence. Moreover, the study underscores the association between proficiency in a foreign language and prospects for professional growth in disciplines associated with international trade. Multilingual candidates are becoming more and more in-demand by employers, who see the strategic benefit they offer in promoting global alliances and propelling corporate growth. Through providing linguistic competency and subject-specific knowledge to undergraduate students, universities are essential in developing a skilled labor force that can compete in the global economy.

Keywords: Foreign language education, International trade, Logistics, Qualified workforce

JEL Classifications: F16, F68, I23

The Relationship Between the Power Sources Used by Private School Administrators and the Levels of Openness to Change of the Schools

Ayşegül TÜMER

Mersin University, Türkiye

Abstract

In today's societies, changes in many areas such as industry, economy and education affect people, one of the most important actors in these areas. In this process, educational institutions play an important role in helping society and individuals adapt to changing conditions. By considering the school as a system and its management as a process, he states that school administrators and teachers have important roles in the implementation of the education system, which has educational, organizational and managerial purposes, as schools keep up with change.

A manager's ability to influence his employees is also an indicator of that manager's power. Whenever people come together in an organization, there is a need to direct and control their activities. Power is one of the basic elements of organizations as a tool that directs and controls organizational goals and activities and plays an important role in the functioning of the organization. It is important to examine the reflections of individuals in the field of education, based on which resources they use to influence others. The power resources used by school administrators within the organization are also one of the factors that affect administrative processes.

It can be stated that power is the tool that influences the members of the organization and enables the organization's goals to be achieved. The diversity of power sources that school administrators have depends on their character, experience and point of view.

The purpose of this research is to reveal whether teachers' perceptions of private schools openness to change levels differ according to the power styles used by school administrators.

6. Sınıf Öğrencilerinin Temel Geometrik Kavramlar ile İlgili Tanım Bilgileri ve Kavram İmajlarının İncelenmesi

Mehmet GÜZE

Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye. E-mail: mmtgz11@gmail.com

Ali BOZKURT

Gaziantep Üniversitesi, Türkiye. E-mail: alibzkrt@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı altıncı sınıf öğrencilerinin temel geometrik kavramlar ile ilgili tanım bilgilerinin ve kavram imajlarının belirlenmesidir. Çalışma doğası gereği nitel-betimsel bir çalışma olup tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda 32 altıncı sınıf öğrencisine temel geometrik kavramlar testi uygulanmıştır. Söz konusu test araştırmacılar tarafından hazırlanan ve dört tane açık uçlu sorudan oluşur. Testte öğrencilere temel geometrik kavramların tanımlarının yanında her bir kavramın kendilerine ne çağrıştırdığı sorulmuş ve kavrama uygun ilgili şekli çizmeleri istenmiştir. İkinci soruda temel geometrik kavramlarla ilgili verilen ifadeleri doğru veya yanlış olarak değerlendirmeleri istenmiştir. Veriler temel geometrik kavramlar testi aracılığı ile ve yazılı olarak toplanmış ve betimsel olarak analiz edilmiştir. Veri analizinden elde edilen bulgular öğrencilerin temel geometrik kavramlar ile ilgili yaptıkları tanımların çoğunlukla yanlış olduğunu, kısmen doğru ve doğru tanımların azınlıkta kaldığını göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin kavram imajları ile ilgili veriler, öğrencilerin sınırlı ve kısıtlı imajlara sahip olduklarını göstermiştir. Buna rağmen öğrencilerin kavramlarla ilgili figür çiziminde görece olarak başarılı oldukları görülmüştür. Örneğin nokta kavramının tanımlanmasında yalnızca 7 öğrenci başarılı olmuşken uygun bir figürün çiziminde 26 öğrencinin başarılı olduğu görülmüştür. Öte yandan yapılan 256 toplam tanımdan yalnızca 41 tanesi doğru veya kısmen doğru kabul edilirken çizilen figürlerin 121 tanesi uygun olarak kabul edilmiştir. Öğrencilerin bu kavramlarla ilgili kavram imajlarının da sınırlı olduğu, daha çok figür gösterimlerinin kavramın yerine kullanıldığı görülmüştür. Örneğin doğru kavramı için yaygın olarak “iki ucunda ok olan çizgi” şeklindeki ifadelerin kullanıldığı görülmüştür. Bu da öğrencilerin doğru kavramı yerine doğru figürünü tarif ettiklerini göstermiştir. Dolayısıyla kavram imajının kavramın tanımının yerine kullanıldığı görülmüştür. Benzer şekilde nokta kavramının da diğer disiplinlerdeki kullanımlarının sıklıkla ifade edildiği görülmüştür. Örneğin nokta tanımı için öğrencilerin “cümlelerin sonuna konur” şeklindeki ifadelerle rastlanmıştır. Bu örnekte de öğrencilerin kavramın kendisini değil figüratif kullanımını ifade ettikleri söylenebilir. Bunların yanında

IEOES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

öğrencilerin doğru, doğru parçası ve ışın kavramlarını da birbirlerinin yerine kullandıkları görülmüştür. Bu kavramların geometrinin “temel” kavramları olduğu ve neredeyse tüm geometrik kavramların, şekillerin ve cisimlerin tanımlarının da bu kavramlarla yapıldığı düşünüldüğünde öğrencilerin bu temel geometrik kavramlarla ilgili bilgilerinin kritik önemi ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlardan hareketle öğrencilerin temel geometrik kavramlarla ilgili bilgilerinin desteklenmesi için deneysel nitelikteki çalışmaların alana önemli katkılar sunacağı düşünülebilir. Bu bağlamda bu çalışmanın sonuç ve sınırlılıkları göz önünde bulundurularak temel geometrik kavramların öğretimi ile ilgili çalışmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Temel geometrik kavramlar, kavram tanımı, kavram imajı, geometri öğretimi

Logopedyczna rehabilitacja pacjentów po zabiegu laryngektomii całkowitej

Speech rehabilitation after total laryngectomy

Daria Ślęzak

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,

ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków, Poland

<https://orcid.org/0000-0002-1206-7259>

W dzisiejszych czasach nowotwory złośliwe są jedną z najbardziej powszechnych chorób społecznych. Rak krtani od wielu lat pozostaje najczęściej występującym nowotworem złośliwym w obrębie głowy i szyi. Większość pacjentów z rozpoznaniem zaawansowanego raka krtani poddawana jest laryngektomii całkowitej, czyli całkowitemu usunięciu krtani. Dla takich pacjentów komunikacja z otoczeniem, zaraz po zabiegu, staje się znacząco utrudniona, a czasami nawet niemożliwa. Brak możliwości prowadzenia rozmowy i związane z tym uczucie bezsilności stanowi dla nich duże wyzwanie psychiczne. W tym kontekście niezwykle istotna jest terapia logopedyczna, która pomaga pacjentom adaptować się do nowej sytuacji życiowej. W referacie przedstawiono postępowanie logopedyczne w przypadku pacjentów po zabiegu laryngektomii całkowitej. Podczas prezentacji omówiono, dlaczego terapia logopedyczna jest kluczowa w rehabilitacji tych pacjentów. Zanalizowano główne przyczyny powstawania nowotworów złośliwych w obrębie głowy i szyi. Wskazano najczęstsze objawy raka krtani. Przedstawiono zarówno chirurgiczne, jak i niechirurgiczne metody leczenia raka krtani, szczególnie koncentrując się na laryngektomii całkowitej. Omówiono skutki całkowitego usunięcia krtani. Podkreślono rolę logopedy w zespole rehabilitacyjnym. Dodatkowo zaproponowano działania profilaktyczne mające na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia nowotworu. Zaznaczono, jak ważne jest wczesne wykrywanie raka krtani dla skuteczności leczenia. Zwrócono uwagę na potrzebę edukacji pacjentów i ich bliskich w zakresie radzenia sobie z chorobą. Omówiono najnowsze metody wykorzystywane w terapii logopedycznej pacjentów bez krtani. Podkreślono znaczenie wsparcia psychologicznego w procesie leczenia i rehabilitacji. Wskazano na potrzebę współpracy między różnymi specjalistami w opiece nad pacjentami z rakiem krtani. Na zakończenie, zasugerowano kierunki dalszych badań i rozwoju w dziedzinie terapii logopedycznej dla pacjentów po laryngektomii.

Speech rehabilitation after total laryngectomy

Abstract

Today, malignant tumours are one of the most common diseases in society. Laryngeal cancer has been the most common malignant tumour of the head and neck for many years. The majority of patients diagnosed with advanced laryngeal cancer undergo total laryngectomy, i.e. the complete removal of the larynx. For these patients, communication with the outside world is significantly impaired immediately after surgery,

and sometimes impossible. The inability to carry on a conversation and the associated feelings of helplessness are a major psychological challenge for them. In this context, speech and language therapy is extremely important to help patients adapt to their new life situation. This paper presents the management of speech therapy for patients following total laryngectomy. It discusses why speech and language therapy is crucial to the rehabilitation of these patients. The main causes of malignant tumours of the head and neck were analysed. The most common symptoms of laryngeal cancer were highlighted. Both surgical and non-surgical methods of treating laryngeal cancer were presented, with particular emphasis on total laryngectomy. The consequences of total laryngectomy are discussed. The role of the speech and language therapist in the rehabilitation team was emphasised. Preventive measures to reduce the risk of cancer were also suggested. The importance of early detection of laryngeal cancer for the effectiveness of treatment was highlighted. The need to educate patients and their families about how to cope with the disease was highlighted. The latest methods of speech therapy for patients without a larynx were discussed. The importance of psychological support in the treatment and rehabilitation process was emphasised.

and rehabilitation. The need for collaboration between different specialists in the care of patients with laryngeal cancer was highlighted. Finally, directions for further research and development in the field of speech and language therapy for laryngectomy patients were suggested.

Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Matematik Dersine Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

Büşra ATEŞ

Matematik Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, Necati Ceylan Anadolu Lisesi,
Diyarbakır, Türkiye b.ates1988@hotmail.com

Ahmet Lezgin ÇELİK

Matematik Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, Büyükakören Ortaokulu, Diyarbakır,
Türkiye ahmetcelikk21@gmail.com

Tamer KUTLUCA

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

tkutluca@dicle.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde matematik dersine ait bazı konularda çoklu zekâ kuramına göre geliştirilen etkinlikleri tanıtmaktır. Bu amaçla çoklu zekâ kuramına dayalı olarak altı adet etkinlik geliştirilmiştir. Araştırma kapsamında, ilköğretim matematik dersi konularından *Tam Sayılarda İşlemler* ve *İşlem Öncelik Sırası* konuları, ortaöğretim matematik dersinde ise *Fonksiyonlar*, *Kümeler* ve *Olasılık* konuları seçilmiştir. Bu araştırma sonunda Çoklu Zekâ Kuramından yararlanarak öğrenme ortamında uygulamak için tasarlanan etkinliklerin anlamayı kolaylaştıran, kalıcı öğrenmeler sağlayan ve Çoklu Zekâ Kuramına uygun ders planları takip edilerek hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin matematik dersine olan tutumlarını pozitif yönde etkileneceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Çoklu Zekâ Kuramı, Ders Etkinlikleri, Tam Sayılar, İşlem Öncelik Sırası, Fonksiyonlar, Kümeler, Olasılık

What forces want to turn the South Caucasus into a zone of eternal instability?

Professor Kamran A. Behbudov

Associate Professor Huseyn G. Ibrahimov

Azerbaijan

Abstract

The world is changing rapidly. The starting geography of these rapid changes is also being updated. NATO Secretary General Jens Stoltenberg visited Azerbaijan, Armenia and Georgia from March 17 to 19. According to the press service of the North Atlantic Alliance, Mr. Stoltenberg is already in Baku, where he will meet with the President of the Republic of Azerbaijan, Mr. Ilham Aliyev. The next day NATO Secretary General will go to Tbilisi, where he will hold meetings with Georgian President Salome Zurbishvili and Prime Minister Irakli Kobakhidze. Finally, on Tuesday, March 19, Stoltenberg will be in Yerevan, where he will meet with Armenian President Vaagin Khachaturian and Prime Minister Nikol Pashinyan.

Let's look at these issues from two different analytical perspectives. Can the Caucasus be a zone of eternal instability? or can a new front of confrontation with Russia be opened? But let's agree that the joining of the countries of the region to NATO is not on the agenda. There is another version of the visit: they will warn the post-Soviet republics not to go into conflict with Iran. Because as a result of the Azerbaijan-Armenia war, Turkey can gain access to the Caspian Sea through the Zangezur Corridor, which means the presence of NATO in the Caspian Sea. They can be used against Russia and Iran. The state with which Iran has different relations in the region is Azerbaijan.

In a meeting for the press with President Ilham Aliyev in Baku, Mr. Stoltenberg welcomed the opportunity to discuss energy security, saying: "energy matters for our security and I welcome that Azerbaijan is developing closer and closer ties with several NATO Allies." He further pointed to a track record of work on issues of mutual concern and thanked Azerbaijan for its contributions to NATO-led operations and missions – including in Kosovo and Afghanistan – since Azerbaijan joined NATO's Partnership for Peace in 1994. The Alliance and Baku have also cooperated through NATO's Science for Peace and Security programme on counter-terrorism and cyber security.

On the situation in the South Caucasus, the Secretary General underlined that "peace and stability is not only important here but for security more broadly". He said: "Armenia and Azerbaijan now have an opportunity to achieve an enduring peace after years of conflict." He added: "I can just encourage you to seize this opportunity to reach a lasting peace agreement with Armenia". On Ukraine, Mr Stoltenberg

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

welcomed the much-needed support provided by Azerbaijan, and called on all countries in the region to step up: “more support is needed because the situation in Ukraine is extremely difficult.”

Ortaokul Öğrencilerinin “Yeni Nesil Matematik Sorusu” Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla İncelenmesi

Betül Akdeniz

Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, betulakdeniz@gmail.com

Burçin Gökkurt Özdemir¹

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, bgokkurt@bartin.edu.tr

Fatih Taş

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, fatihtas@bartin.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin yeni nesil matematik sorusu kavramına ilişkin algılarını metafor yoluyla incelemektir. Araştırmada nitel yaklaşıma dayalı fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları, Batı Karadeniz Bölgesi’ndeki bir ilde sosyo-ekonomik düzeyi orta seviyede olan iki devlet ortaokulunda öğrenim gören 5,6,7 ve 8. sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Verilerin toplanması amacıyla araştırmaya katılan öğrencilerden “Yeni nesil matematik sorusu gibidir. Çünkü ...” cümlesindeki boşlukları tamamlamaları istenmiştir. Ayrıca öğrencilerin sınıf düzeyleri ile cinsiyet değişkenine yönelik demografik bilgileri alınarak ürettikleri metaforlar arasında farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında öğrencilerin ilk boşluğa yeni nesil matematik sorusu hakkında bir metafor yazmaları ikinci boşluğa ise neden bu metaforu yazdıklarını açıklamaları istenmiştir. Öğrencilere ifadeyi tamamlamaları için ortalama 5-10 dakika süre verilmiştir. İkinci aşamada ise öğrencilerin yaptıkları yazılı açıklamalar üzerinden kendileri ile bireysel olarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler hem içerik hem de betimsel analize tabi tutulmuştur. Analiz sonucunda, öğrencilerin ürettikleri metaforlara ilişkin tema, alt tema ve kodlara ilişkin frekans ile yüzde tabloları sunulmuştur. Araştırma sonucunda öğrencilerin yeni nesil matematik

¹ Corresponding author: Prof. Dr., Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Türkiye; ORCID ID: 0000-0002-1551-0113

IEOES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

sorusu kavramına ilişkin hem olumlu hem de olumsuz metaforlar ürettikleri ortaya çıkmıştır. Olumlu tema altında çoğunlukla sevgi, kolay, öğretici, eğlenceli alt temaları ortaya çıkarken; olumsuz tema altında zor, uğraştırıcı, korku, uzun, nefret alt temaları ön plana çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni nesil matematik sorusu, metafor, ortaokul öğrencisi

Civic education and service learning in schools of the European Union

Dr Artur Lis, MBA

The John Paul II Catholic University of Lublin, Poland

Abstract

In this paper, civic education is understood as a school subject taught to promote the harmonious coexistence and development of individuals and communities they are part of. In democratic societies, civic education supports students in becoming active, aware, and responsible citizens capable of taking responsibility for themselves and others at local, regional, national, and international levels.

To achieve these goals, civic education must help students develop knowledge, skills, attitudes, and values in four broad areas of competence:

effective and constructive interaction with others;

critical thinking;

socially responsible action;

democratic action.

Civic education includes not only teaching and learning specific topics in the classroom but also experiences gained through school activities and extracurricular activities designed to prepare students for their roles as citizens.

Actions at the EU and Member State levels focus on four areas that emphasize the importance of civic education. These are: 1) supporting the acquisition of social, civic, and intercultural competences by children and youth through the promotion of democratic values and fundamental rights, social inclusion, non-discrimination, and active citizenship; 2) promoting critical thinking and media literacy skills; 3) supporting the education of children and youth from disadvantaged backgrounds; and 4) promoting intercultural dialogue through all forms of learning in cooperation with other relevant stakeholders.

The didactic idea of Service Learning combines experiential education and service and collaboration with the community. Hence, it is also referred to as community engaged learning or community-based learning. In Polish, the term can be translated as Service Learning or learning through engagement. However, neither of these translations fully captures the understanding of the concept, so we will use

the English name in this handbook: Service Learning (SL). Service Learning is applied at different levels of education, both formal and nonformal. In this handbook we will focus on the application of this method at university level and try to answer the questions: What is the Service Learning method? What are its theoretical foundations and main assumptions? How can Service Learning be used in the classroom? How to plan and carry out Service Learning activities? The handbook also contains examples of how to apply the method, links to publications and materials on the web, as well as supporting materials and tools for teaching. The term Service Learning is relatively unknown in Poland, although recently there has been a growing interest in this method. However, there has not yet been a publication in Polish dedicated to the implementation of Service Learning at the level of higher education. At the same time, many university teachers are discovering that this method is close to what they have been trying to practice in their classes for years by using a variety of approaches involving students. Service Learning is transforming the way teaching works. The role of the teacher is changing, the attitude of the students is changing, and the inclusion of community partners is linking the classes to the real issues and challenges of today. Numerous studies indicate a number of benefits of using Service Learning in didactics.

In the course of development of SL, a number of its definitions have emerged, each focusing on a slightly different aspect of the method, highlighting a vast variety of ways in which it can be implemented. However, all of these approaches are consistent in terms of the main premise: Service Learning is the educational method of acquisition of knowledge and experience through practical engagement in solving real community needs and problems along with reflection that accompanies the engagement. The needs of the three parties involved in the process meet here: the needs of the community, the learning needs of the students and the teaching needs and requirements of the university. An effective SL action responds to all of them.

The literature describes a set of main, usually three, four or five elements that are required for a learning activity to subscribe to the Service Learning method. On this basis, we propose five elements of Service Learning in higher education:

1. Responding to social needs – an activity is consciously planned and undertaken as a response to existing social needs and challenges. These may be diagnosed before or during the action. Ideally, needs are identified by a collaborating community, based on the needs assesment.
2. Acting together with the community – an activity is act of service and contributes to social improvement. Ideally, it is done in close collaboration with community partners.
3. Link to curriculum and learning – an activity is led by the university and is integrated into the curriculum and research programme. At each stage, students are accompanied by a teacher who acts as a mentor and expert in the field. Educational objectives are clearly linked to the activity, and students achieve the intended learning outcomes as they prepare for the activity, engage into it and reflect in a structured way.

4. Student engagement – the activity is carried out by students under the supervision of a teacher. Depending on their skill levels, students should be as accountable, independent and involved as possible at all stages. Students acquire knowledge, skills and important transversal competences such as social responsibility, empathy and solidarity.

5. Reflection – is a key element of the method. It is through structured reflection that stakeholders can generalise on actions and experiences to comprehend their full meaning. The reflexive stage needs to be planned for all the stages in the process: at the beginning, in the course of activities and at their end. It is recommended for the reflexive stage to involve the community partners.

Okulun Sosyal Çevresinin Yönetimi ve Okul Başarısına Etkisi

Prof. Dr. Fethi KAYALAR

Eğitim Fakültesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

fkayalar@erzincan.edu.tr

Öz

Her eğitim sistemi belli bir grup veya toplum içerisinde yer alır ve bulunduğu toplumun yapısına göre şekillenir. Eğitim, toplumun ihtiyaç ve beklentilerine göre insanlara istenilen yönde belirli davranışlar kazandırmayı amaçladığı için toplumun örf ve adetlerinden, geleneklerinden, siyasi yapısından, ekonomik yapısından ve daha birçok değişkenden etkilenir. Toplumla iç içe olan eğitim kurumu, bireyleri toplumsal unsurlara göre belli bir sistem ve program dahilinde yetiştirir. Toplumla yakın ilişki içinde olan eğitim kurumunu oluşturan kuruluşları veya bunların parçalarını birbirinden ayırmak mümkün değildir. Okul, içinde bulunduğu toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilecek bireyler yetiştirir. Toplumun ihtiyaçları doğrultusunda var olan okullar toplumlardan ayrı düşünülemez. Bu bağlamda okulların sosyal çevresinin yönetimi eğitim kurumlarının başarısı açısından büyük önem taşımaktadır. Araştırmada okul yönetiminin sosyal ortamlar açısından önemi ve şekli literatür ışığında araştırılmıştır. Okulun Sosyal Çevresinin Yönetiminin, okul başarısı ve okulun sosyal çevresi için öğrenciler ve okul personeli arasındaki iletişimin kalitesi açısından oldukça önemli olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Sosyal Çevresinin Yönetimi, Eğitim Yönetimi, Öğrenci Başarısı, İletişim

“Power and Murder” at the Early time of Medieval history

Prof. Dr. Salah Hadi al- HAIDERI

Erbil - Iraq

Abstract

During the 9th century A.D the Caliph Mutawakkil came to the rule of Islamic world by the help of military leaders who controlled the power at that time. Later on the Caliph felt that his dignity was unstable. So, he tried to put an end for this problem by trying to get rid of the other. Due to the differences between the Caliph and his eldest son Muntasir, the latter was sided with the leaders, and both of them plotted to assassinate the Caliph. They were succeeded to murder the Caliph while he was in his court in the year 861A.D. In fact, this crime had opened the door to many calamities to the Caliphate itself.

Philosophy of Social Sciences and the Problem of Colonial Education and Decolonial Education

Dr. Mahfoudh SAIDI

University of Kairouan, Tunisia

Abstract

Our thinking about colonial education and decolonial education today in the social sciences calls for us to ask the following questions:

-What accelerates our thinking in the present time about decolonial education and colonial education in the social sciences? Is it reasonable, methodologically, scientifically and sociologically, to raise the problem of education in its relationship or relations with colonialism and decolonialism? What justifies thinking about education and social sciences in colonial and decolonial education? If it is therefore legitimate and justified for us to raise this problem, then what do we mean by colonial education? What is decolonial education in the social sciences and in the philosophy of social sciences?

-What are the forms of colonial education? What are the types of decolonial education? Is what education should bet on is colonialism or decolonialism? Should education be war or anti-war and anti-colonial? We should not understand that colonial education is not worthy of being education as long as it makes... Is war on nations and societies its primary goal? And the function of education must be to educate societies and social-political systems to be non-war and non-colonial? In what sense should we understand in the social sciences that colonial education is a threat to the future of education ? and the future of education's relationship with the social sciences ?

-At this level of our thinking in this sociological problem, we will raise the issue of legitimacy that today calls us to think about the philosophy of social sciences and the dilemma of colonial and decolonial education. So what are these justifications?

-What they are calling for today to think about this universal sociological and philosophical dilemma is the following reasons and legitimacy:

1-Why do we think today about colonial education and decolonial education in the philosophy of social sciences?

-What calls us today to think about this problem are the following justifications:

Colonial education and colonial debt education is a fundamental dilemma for contemporary sociology, and therefore it is not an issue alien to the social sciences, and it is one of the very important topics for it.

- The dominance of colonial tendencies today
- The control of colonial education over decolonial education
- The dominance of war education over decolonial education that bets on national peace and world peace.
- The control of colonialism and colonial tendencies over education
- The dominance of some colonial sociological tendencies over decolonial sociology: They talk about the spread of the sociology of war, which initiates wars and makes war a just social phenomenon, and the claim that true education is war education, colonial education, or colonial education, and thus betting on educating societies to sanctify war and make it a social spirit and soul. Sociology

2-The sociological understanding of colonial education and decolonial education :

We point out here initially that our thinking in the philosophy of sociology is not alien to sociology and is not a projection of the social sciences, but rather that the relationship between them is a radical relationship and we may say that it is also a very deep dialectical relationship. Rather, what is between philosophy and sociology is this very deep historical relationship to the degree that it may We sometimes do not separate between philosophy and sociology, especially since many philosophers are scientists, such as the philosophers of the Frankfurt School, such as Herbert Marcuse, and some of the founders of the social sciences are philosophers.

A-The philosophy of sociology:

- The intentional philosophy of sociology
- Spontaneous philosophy of social sciences
- The philosophical dimension of social sciences
- The philosophical tendency of sociology
- Sociological philosophical vision
- The philosophical horizon of sociology
- Philosophical stakes in social sciences

B- Colonial education:

Colonial education is an education that encourages totality. It is war education, and it is also in the meaning of military education, it is the education that establishes colonialism, such as Nazi, fascist, and Israeli-Zionist education, and therefore it is the colonial education that sets out to colonize small societies and large societies with the aim of abolishing the concept of national society and universal society and establishing only the colonial society as the large society that colonizes the small societies.

c-Decolonial education:

- Education that opposes totalitarian education
- Postcolonial education in the sense of contradiction to colonialism

Education that bets on the decolonial world is non-colonial education and non-war education, which establishes a relationship of harmony and dialogue between societies and all forms of education, especially since each society has its own vision of education and the educational system that it follows and depends on, and therefore all forms of private community education are possible.

3- Decolonial education as an alternative to colonial education:

Decolonial sociology bets on decolonial education being an alternative to colonial education through the following mechanisms:

- Accurate scientific sociological analysis of the colonial phenomenon, the social forms of colonialism, and colonial education in itself.
- Explaining the peculiarities of colonial education in its direct relations with society and other social phenomena
- Criticism of colonial education
- Establishing the decolonial sociological alternative, which is to have a peaceful education that teaches peaceful social values so that they can be a basis for social relations and for looking at the rest of the social phenomena so that the decolonial social system becomes in the service of the real political system, as the decolonial political system is.

**Carrier's Responsibility for Damages Occurring in
Logistics Activities**

Lojistik Faaliyetlerinde Meydana Gelen Zararlarda Taşıyanın Sorumluluğu

Orhan ÇOBAN

**Gaziantep University, Faculty of Economics and Administrative Sciences,
Department of Logistic, Gaziantep, Türkiye; ocoban@gantep.edu.tr**

Ayşe ÇOBAN

**Gaziantep University, Oğuzeli Vocational School, Gaziantep, Türkiye;
aysecoban@gantep.edu.tr**

Abstract

With the development of trade, new searches began among people. New roads were built and new tools developed to make trade faster and more reliable. Depending on these developments, transportation has changed day by day. The processes that used to take months with one method have been reduced to a few days by applying more than one method consecutively. However, no matter how fast the processes are, disruptions may occur and the transported goods may be damaged. While it is certain to appoint the person responsible for the damage caused in transportation with a single vehicle and to arrange the damage from the addressee, this is not the case in multiple transportations.

In this study, after explaining the elements and parties of the multimodal transport contracts, the legal responsibility of the carrier for the damage to the goods in these transports will be examined.

Keywords: Transport, Multimodal Transport, Carrier

Özet

Ticaretin gelişmesiyle beraber insanlar arasında yeni arayışlar başlamıştır. Ticaretin daha hızlı ve daha güvenilir bir şekilde yapılması için yeni yollar inşa edilmiş ve yeni araçlar geliştirilmiştir. Bu gelişmelere bağlı olarak da taşımacılık her geçen gün değişmiştir. Eskiden bir yöntem ile aylarca süren işlemler birden fazla yöntemin ardı ardına uygulanmasıyla birkaç güne düşürülmüştür. Ancak işlemler her ne kadar hızlansa da aksaklıklar yaşanabilmekte ve taşınan maddeler zarar görebilmektedir. Tek araçla yapılan taşımacılıkta meydana gelen zararın sorumlusunu tayin etmek ve muhataptan zararı tanzim etmek belirliken çoklu taşımalarda bu durum böyle değildir.

Bu çalışmada multimodal taşıma sözleşmeleri unsurları ve taraflarıyla açıklandıktan sonra söz konusu bu taşımalarda eşyalarda meydana gelecek zararda taşıyanının hukuki sorumluluğu irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Taşıma, Multimodal Taşıma, Taşıyan

Çoklu Zeka Kuramı Çerçevesinde 6. Sınıf Cebirsel İfadeler Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinliklerinin Geliştirilmesi

Ahmet PAK

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır, Türkiye

Ahmet DİNLE

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır, Türkiye

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

Öz

Geleneksel öğretim yöntemleriyle sunulan dersler, bu çağın bireylerinin ilgisini çekmekte zorlanmakta ve dolayısıyla istenilen öğrenme sonuçlarına ulaşamamaktadır. Bu sorunu çözmek için, geleneksel öğretim metodlarına alternatif ve yenilikçi yaklaşımlar geliştirilmektedir. Bu alternatif yöntemlerden biri de Çoklu Zeka Kuramı'na dayalı öğretimdir.

Bu kurama dayalı olarak tasarlanan dersler, farklı zeka türlerine hitap eden etkinliklerle zenginleştirilir. Bu yaklaşım, öğrencilerin dikkatini artırır ve yeteneklerini ortaya çıkarır. Bu araştırmanın amacı, Çoklu Zeka Kuramı'na dayalı öğretim etkinliklerinin ortaokul 6. Sınıf matematik derslerinde nasıl kullanılabileceğini incelemektir. Araştırma kapsamında, ilkökul 6. sınıf matematik derslerinin "Cebirsel İfadeler" ünitesi seçilmiştir. Bu ünite, cebirsel ifadelerin temel kavramlarını işlem önceliği ve oran konuları ile ilişkilendirme içermektedir.

Çoklu Zeka Kuramı'na uygun olarak tasarlanmış ders planları ve etkinlikler, öğrencilerin matematikle olan ilişkisini olumlu yönde etkileyebilir. Bu yaklaşım, öğrencilerin kavramsal anlayışlarını derinleştirebilir ve matematik derslerine olan ilgilerini artırabilir.

Anahtar kelimeler:Matematik,Çoklu Zeka Kuramı,Cebirsel ifadeler işlem önceliği

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

**"Zengebur Koridoru" in accordance with common
energy policies.**

Dr. Hatice DİLAVER

Institute of Eurasian Researches

Niğde Ömer Halisdemir University, Türkiye

Abstract

The Zangezur Corridor stands out as a strategic transit point in South Caucasus. This corridor serves as a crucial transportation and trade route, connecting Azerbaijan's Nakhchivan Autonomous Republic with its mainland and integrating Armenia into regional economic integration. The strategic significance of the Zangezur Corridor should be evaluated in conjunction with political, economic, and security factors in the region. Historically, Zangezur was a region predominantly inhabited by the Muslim Turkish population until the Soviet Union era, and its demographic structure began to change after being connected to Armenia by the Soviet Union in the 1920s. Historically, the Zangezur Corridor has been a connecting point between different cultures, ethnic groups, and states. In the present day, the Nakhchivan Autonomous Republic is separated from Azerbaijan's mainland by the Meghri Region. Therefore, the Zangezur Corridor will integrate Nakhchivan into Azerbaijan's political, economic, and social structure by connecting it to Azerbaijan. The corridor will facilitate Nakhchivan's opening to the outside world and participation in regional cooperation, while also strengthening Azerbaijan's territorial integrity.

Keywords: Common, Energy, Policies, Zengebur, Economic

Factors Affecting Minimizing the Effects of Natural Disasters

Doğal Afetlerin Etkilerinin Minimize Edilmesine Etki Eden Faktörler

Ayşe ÇOBAN

**Gaziantep University, Oğuzeli Vocational School, Gaziantep, Türkiye;
aysecoban@gantep.edu.tr**

Orhan ÇOBAN

**Gaziantep University, Faculty of Economics and Administrative Sciences,
Department of Logistic, Gaziantep, Türkiye; ocoban@gantep.edu.tr**

Abstract

Earthquakes, considered as a type of natural disaster, cause large-scale loss of life, destruction and damage. Finally, the earthquakes that occurred on February 6, 2023, centered in Kahramanmaraş, led to unforeseen negative consequences. Earthquakes, also known as the "Disaster of the Century" in the literature, necessitated the re-questioning of everything known about natural disasters. In this context, earthquake etc. It is important to minimize the effects of natural disasters. In this study, factors such as institutional quality, infrastructure, information communication technologies, emergency workforce and the role of economic performance that allow minimizing the effects of natural disasters will be discussed. As a result of the evaluations, it was concluded that the factors discussed play an important role in minimizing the effects of natural disasters

Keywords: Natural Disasters; Earthquakes; Corporate Quality

Özet

Bir doğal afet türü olarak dikkate alınan depremler, büyük ölçekli can kayıplarına, yıkımlara ve hasarlara yol açmaktadır. Son olarak 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak

meydana gelen depremler öngörülemeyen olumsuz sonuçlara yol açmıştır. Literatürde “**Asrın Felaketi**” olarak da adlandırılan depremler, doğal afetler konusunda bilinen her şeyin yeniden sorgulanmasını gerektirmiştir. Bu bağlamda deprem vb. doğal afetlerin etkilerinin minimize edilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada doğal afetlerin etkilerinin minimize edilmesine imkan sağlayan kurumsal kalite, altyapı, bilgi iletişim teknolojileri, acil durum işgücü ve ekonomik performansın rolü gibi faktörler ele alınacaktır. Yapılan değerlendirmeler sonucu, ele alınan faktörlerin doğal afetlerinin etkilerinin minimize edilmesinde önemli rol oynadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afetler; Depremler; Kurumsal Kalite

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

Toplumsal Cinsiyet Olgusu Üzerine Genel Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Şehida Rizvançe Masan

Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Kuzey Makedonya

sehida.rizvancemasan@vision.edu.mk

Öz

Toplumun kadın ve erkeklere farklı özellikler, roller ve sorumluluklar yükleyerek farklı davrandığı gerçeği göz önüne alındığında, bu farklılıkların nedenlerine ilişkin çalışmaların artması, dikkatleri "cinsiyet" ve "toplumsal cinsiyet" kavramlarına çekmiştir.

Toplumsal cinsiyet kavramı, kişinin biyolojik cinsiyetinden farklı olarak sosyalleşme sürecinde bireyin cinsiyete ilişkin edindiği kalıp yargılar, yargılar ve önyargılar olarak adlandırılabilir. Cinsiyet, bireyin sosyalleşme süreciyle ortaya çıkan sosyo-kültürel bir olgudur.

Toplumsal cinsiyet, kadın ve erkeği tanımlayan biyolojik özellikleri ifade eden cinsiyet kavramının dışında, karmaşık toplumsal ilişkiler ağı içerisinde inşa edilen nitelikleri, kadınlığa ve erkekliğe yüklenen anlamları ve onlardan beklenen davranışları ifade etmek için kullanılmaktadır. .

Bu çalışmada toplumsal cinsiyet kavramının daha iyi anlaşılabilmesi için toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet rolleri, toplumsal cinsiyet eşitliği/toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ilgili teorik yaklaşımlar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet Rolü, Cinsiyet eşitliği/Cinsiyet eşitsizliği, Kuramsal Çerçeve

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Astronomi Konu ve Kavramlarına Yönelik Bilgilerinin Belirlenmesi

Ümmü Gülsüm Durukan

Giresun Üniversitesi, Türkiye

Öz

İnsanların gök cisimleri ve onların gözlemlenebilir hareketleriyle ilgili merakı, tarih boyunca varlığını sürdürmüştür. Bu noktada, birçok disiplini bir araya getiren astronominin günümüzde öğretim programlarında da yer alması kaçınılmazdır. 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı içerisinde “Dünya ve Evren” öğrenme alanı altında, ilkokul üçüncü sınıf düzeyinden sekizinci sınıf düzeyine kadar farklı sayıda kazanımlarla astronomi konu ve kavramlarına yer verilmektedir. Bu konu ve kazanımların öğretim sürecini yürütecek olan öğretmen ve öğretmen adaylarının astronomi konu ve kavramlarına dair gerekli kavramsal anlamalara sahip olması beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı, üçüncü sınıf fen bilgisi öğretmen adaylarının meslek hayatlarında anlatacakları astronomi konu ve kavramlarına yönelik sahip oldukları bilgilerin belirlenmesidir. Tarama yöntemi ile yürütülen çalışmaya ‘Astronomi’ dersini alan ve gönüllü olan 17 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Veri toplama aracı olarak, farklı araştırmacılar tarafından 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı çerçevesinde beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf astronomi konu ve kavramlarına yönelik hazırlanmış başarı testleri kullanılmıştır. Öğretmen adaylarına başarı testleri dağıtılarak testlerdeki soruları cevaplamaları istenmiştir. Ardından öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar incelenerek doğru ve yanlış cevaplar verdikleri konular belirlenmiş ve frekans değerleri hesaplanmıştır. Öğretmen adaylarının beşinci sınıf düzeyinde Ay’ın hareketleri ve Ay’ın evreleri; altıncı sınıf düzeyinde Güneş ve Ay tutulmaları, Ay’ın evreleri, gezegenlerin özellikleri, göktaş-meteor gibi kavramlar; yedinci sınıf düzeyinde uzay araştırmaları, ışık kirliliği, yıldız, bulutsu, galaksi ve takımyıldızı kavramları ve sekizinci sınıf düzeyinde eksen eğikliği, gölge boyu, gündüz gece süreleri, farklı kürede yaşanan mevsimler, iklim konularına dair sorulara yanlış cevaplar verdikleri tespit edilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak, öğretmen adaylarının çeşitli astronomi konu ve kavramlarına dair yanlış bilgilere sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca öğretmen adaylarının başarı testlerindeki sorulara verdikleri cevaplardan yola çıkılarak, gök cisimlerinin birbirlerine göre konumlarını, hareketlerini yorumlama konusunda zorlandıkları görülmekte ve adayların uzamsal düşünme gibi becerilerinin de desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışmadan ulaşılan sonuçların, fen bilgisi öğretmen adaylarına verilecek olan Astronomi dersi için “nasıl bir içerik oluşturulmalı” sorusuna cevap üretmeye yardımcı olacağına inanılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Fen bilgisi öğretmen adayı, astronomi, ön bilgi.

A Need to Develop Competent Pre-service Teachers' Leadership Model: Student Leaders' and Student Welfare Officers' Perceptions

Muhammad Faizal A. Ghani

Amirul Fahmie Abdul Razak

Norfariza Mohd Radzi

Faculty of Education

University of Malaya, Kuala Lumpur MALAYSIA

Amalina Ayub

Ministry of Education, MALAYSIA

Effective leadership among teachers is essential to produce a productive generation in the future. Various initiatives have been taken to improve teacher leadership but these efforts are focused on teacher leaders who are in service. Therefore, one of the approaches that can be taken is to introduce leadership elements as early as teacher preparation at the teacher preparation stage. In relation to that, this study aims to examine the development needs of a Competent Pre-service Teacher Leadership Model based on the views of student leaders and student welfare officers of Malaysian Teacher Education Institute. In order to answer the research objectives, a qualitative method using interviews was used to two student leaders and two student welfare officers at the Malaysian Teacher Education Institute. Informants are selected based on several criteria such as involvement in student representative council and leadership experience. The data analyzed using thematic analysis report three pre-service teacher leadership needs of the Malaysian Institute of Teacher Education, namely: (i) the need for the development of a model that can develop pre-service teacher competencies, (ii) the need for the development of a model based on the consensus of expert opinion local, and (iii) the need for the development of a futuristic model. The findings of this study alert education stakeholders, especially the Malaysian Institute of Teacher Education, in making improvements to the policy and implementation of programs and initiatives to improve the competence of pre-service teachers at the teacher preparation level.

Key words: A Need, Competent Pre-service Teachers' Leadership, Model

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

5. Sınıf Kesirler Konusunda Tasarlanan Öğrenme Etkinliklerinin Çoklu Zekâ Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Semra TUNÇ

Hülya GÖKMEN

Tamer KUTLUCA

Dicle Üniversitesi, Türkiye

Öz

Matematik eğitiminin amacı, eleştirel düşünen, sorgulayan ve matematiksel akıl yürütme becerilerine sahip gerçek hayat problemlerini çözebilen bireyler yetiştirmektir. Bireylerin bu tür becerileri kazanması, geleneksel ve ezberci eğitim anlayışıyla mümkün olmamaktadır. Bu nedenle günümüz eğitim anlayışında; öğrencilerin farklı duyularına ve öğrenme stillerine hitap eden, öğrencilerin ihtiyaçlarına ve hazır bulunuşluk düzeylerine göre düzenlenmiş, öğrencilerin aktif olarak rol aldığı zengin öğrenme ortamlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu tür öğrenme ortamlarına imkân tanınması nedeniyle son zamanlarda çoklu zekâ kuramına uygun öğrenme ortamlarının tasarlanması yaygınlaşmaktadır. Çoklu zekâ kuramına göre tasarlanmış öğrenme ortamlarında öğrencilere; öğrencilerin öğrenmelerini güdeleyen, motivasyonlarını artıran, öğrencilerin farklı zekâ türlerine hitap eden, yeteneklerini geliştiren, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğunu göz önünde bulunduran, farklı zekâ alanlarına hitap eden etkinlikler sunulmaktadır. Bu bağlamda çalışmadaki amacımız, ortaokul 5. Sınıf kesirler konusunun çoklu zekâ kuramına göre tasarlanmış 6 tane etkinlikle öğretimini sağlamaktır. Kesirler konusu, hem öğrencilerin okul öncesi dönemden itibaren karşılaştıkları bir konu olması hem de matematikteki ondalık gösterim, oran orantı, yüzdeler ve fonksiyonlar gibi birçok konunun öğretilmesi için ön koşul olması nedeniyle seçilmiştir.

Anahtar kelimeler: Matematik, Çoklu Zeka Kuramı, Kesirler, Ders Etkinlikleri

Çoklu zekâ kuramı bağlamında 5. Sınıf kesirler konusuna yönelik öğrenme etkinliklerinin geliştirilmesi

Ümit Can KAN

Matematik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır, Türkiye

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

Öz

Bu çalışmada, Çoklu Zekâ Kuramı'na göre hazırlanan öğretim etkinliklerinin, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin matematik öğrenmelerine yardımcı olması amaçlanmaktadır. Doğrudan anlatım yerine, matematik dersinin öğrencilerin eğlenebileceği ve Çoklu Zekâ Kuramı'na uygun bir şekilde etkinliklerle zenginleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda beş adet etkinlik düzenlenmiştir. Araştırmanın amacı, Çoklu Zekâ Kuramı bağlamında ortaokul 5. sınıf kesirler konusuna yönelik öğrenme etkinliklerinin geliştirilmesidir. Öğretmenlerin derslerini Çoklu Zekâ Kuramı'na uygun olarak işlemelerine örnek teşkil edecek şekilde, 5. sınıf kesirler konusuna yönelik Çoklu Zekâ etkinlikleri hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kesirler, Çoklu Zeka, Öğrenme Etkinlikleri

Osmanlı Devleti'nin Tehcir Kararı ve Ermenilerin Soykırım Propagandaları

The Deportation Decision of the Ottoman State and the Genocide Propaganda of the Armenians

Elif Veronika ÖZTÜRK

Hakkari University, Türkiye

Öz

Emperyalist ve yayılcı, sömürgeci emellere sahip ve Hıristiyan olduğu için de Müslüman –Türk Devleti Osmanlı İmparatorluğu'na düşman olan Avrupa ülkelerinin başındaki ülkeler arasında İngiltere bulunmaktadır. Osmanlı Devleti'ni yıkmak sömürgeci amaçlarına kavuşmak isteyen İngiliz politikası Ermeni ve Yahudileri de kullanarak Osmanlı coğrafyasının bazı bölgelerinde özellikle Ortadoğu'da Suriye, Irak, Türkiye, Azerbaycan, Filistin, Lübnan gibi sahalarda terör ve tedhiş hareketlerine girişmiştir. Bunları yapabilmek için de İngiltere'nin Müstemleke/ Sömürge Bakanlığı 'na bağlı olarak çalışan Misyonerlik biriminde terör ve tedhişte kullanacakları elemanlar, casuslar ve teröristleri her bakımdan eğitip yetiştirmiş, Osmanlı coğrafyasına göndererek terör ve tedhiş hareketlerini yaptırmışlardır. Bu terör örgütlerinin başında ise Taşnak-Sütyun ve Hınçak Ermeni terör örgütleri vardır. Öyle ki Birinci Dünya Savaşı esnasında 1915'de Ermeni teröristler Osmanlı tebaası olan Ermenileri de tehdit ve baskılarla casus olarak kullanmışlardır. İngiltere bu teröristler vasıtasıyla Osmanlı ülkesinde asayiş ve emniyeti de yok edecek, tamamen zaafa uğratacak şekilde eylemler yaptırmıştır.

Katliamlar, sabotajlar ve mezalimler yapılmaktaydı. Savaş ortamında Osmanlı Devleti'ni çok zor durumda bırakan bu terör ve yıldırma hareketleri ile casusluk faaliyetleri karşısında tebaası ve halkını korumak mecburiyetinde olan Osmanlı hükümeti çözüm olarak "tehcir" kanunu çıkarmak zorunda kalmıştır. Bunu uygularken de insan hakları ve hukuka aşırı bir titizlik ve hassasiyet göstermiştir. Nitekim Uygulamada hatalı gördüğü 51 askerini de idam etmiştir. Yani Tehcir (Zorunlu Göç) Kanunu çıkarılması Osmanlı Devleti için tam bir mecburiyet haline gelmiştir. Ancak zamanımıza kadar Ermeniler ve destekçileri özellikle diaspora Ermenileri sayesinde batı medya ve basınında sürekli olarak Osmanlı Devleti ve Türklerin aleyhinde iftira, karalama kampanyaları ve propagandaları yaparak gerçekleri ters yüz etmeye çalışmışlardır. Soykırım iddiasında bulunmuşlardır ve iddialarını sürdürmektedirler. Oysa asıl soykırımı 1. 200.000 Osmanlı Müslüman ahalisini katliam yapan Ermeni

teröristler ve onların ağı babaları İngiliz politikası yapmıştır. Maalesef yüz yıldan beri özellikle diasporanın yoğun bulunduğu Fransa ve ABD gibi bazı ülkeler soykırım iftirasını Osmanlı ve Türkiye aleyhinde iç ve dış siyaset malzemesi olarak kullanmakta, Türklere, Türk Milletine ve devletlerine her dönem kendi haklılığını savunmak durumunda bırakmışlardır.

Abstract

England is among the leading European countries that are imperialist, expansionist, have colonialist ambitions, and are hostile to the Muslim-Turkish state, the Ottoman Empire, because it is Christian. British policy, which wanted to destroy the Ottoman Empire and achieve its colonial aims, also used Armenians and Jews to engage in acts of terror and terror in some parts of the Ottoman geography, especially in the Middle East, in areas such as Syria, Iraq, Turkey, Azerbaijan, Palestine and Lebanon. In order to do this, they trained and trained the personnel, spies and terrorists they would use in terrorism and terror in the Missionary unit working under the British Ministry of Colonies, and sent them to the Ottoman geography to carry out acts of terror and terror. At the top of these terrorist organizations are the Dashnak-Sütyun and Hinchak Armenian terrorist organizations. So much so that, during the First World War, in 1915, Armenian terrorists used Armenians, who were Ottoman subjects, as spies through threats and pressure. Through these terrorists, England caused actions to be destroyed and completely weakened the public order and security in the Ottoman country.

Massacres, sabotages and atrocities were being committed. The Ottoman government, which had to protect its subjects and people against these acts of terror, intimidation and espionage activities, which put the Ottoman Empire in a very difficult situation in the war environment, had to pass the "deportation" law as a solution. While implementing this, he showed extreme care and sensitivity to human rights and law. As a matter of fact, he executed 51 of his soldiers whom he deemed faulty in practice. In other words, enacting the Deportation (Forced Migration) Law became a complete necessity for the Ottoman Empire. However, until our time, Armenians and their supporters, especially thanks to the diaspora Armenians, have constantly tried to reverse the facts by making slander, smear campaigns and propaganda against the Ottoman Empire and the Turks in the western media and press. They have claimed genocide and they continue their claims. However, the real genocide was the British policy of the Armenian terrorists and their overlords who massacred 1.200,000 Ottoman Muslim people. Unfortunately, for a hundred years, some countries, such as France and the USA, where the diaspora is concentrated, have been using the genocide slander as a material of domestic and foreign policy against the Ottomans and Turkey, and have forced the Turks, the Turkish Nation and the states to defend their own rightness at all times.

Noun Phrase in Albanian Linguistics

Pranvera OSMANI, PhD c.

Assistant of linguistics, Faculty of Philology,

University "Fehmi Agani" Gjakova, Kosovo

email: pranvera.osmani@uni-gjk.org

Abstract

In this paper we will treat the structure of the noun phrase in Albanian linguistics and its syntactic functions according to the generative point of view.

Based on traditional linguistics, these constructions have been seen in a different perspective, bringing a more complete overview of the structure of the noun phrase in the Albanian linguistics.

Here we will also analyze the types of pronominal and postnominal modifiers, their order in the phrase, the syntactic functions of NP.

We will also deal with cases where the lexical head can be a non-lexical category, a quantifier or a determiner.

Key words: noun phrase, lexical head, generative linguistics, syntactic function

Abstrakti

Sintagma nominale në gjuhën shqipe

Në këtë punim do të trajtojmë strukturën e sintagmës nominale të shqipes dhe funksionet e saj sintaktore sipas këndvështrimit gjenerativ.

Nisur nga gjuhësia tradicionale, këto ndërtimë janë parë në një këndvështrim tjetër, duke sjellë një pasqyrë sa më të plotë të strukturës së sintagmës nominale në gjuhën shqipe. Po ashtu do të bëhen edhe trajtime rreth llojeve të modifikuesve paraemërorë dhe pasemërorë, rendi i tyre në sintagmë, funksionet sintaksore të SE-së.

Do të trajtomë edhe rastet kur si kokë leksikore mund të jetë edhe një kategori joleksikore, një sasiore ose një determinant.

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

Fjalët çelës: sintagmë emërore, kokë leksikore, gjuhësi gjenerative, funksion sintaksor

5.Sınıf Çokgenler Konusunda Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Geliştirilen Öğrenme Etkinlikleri

Şaha ACAR

Matematik Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Süleyman Demirel Ortaokulu, Mardin, Türkiye

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

Öz

Eğitim sistemimizde öğrenciler değerlendirilirken genellikle derslerden aldıkları notlara bakılır. Bu sebeple, sözel ve matematik zekâlara sahip öğrenciler zeki, diğer öğrenciler ise kapasitesiz, zekâsız olarak değerlendirilir. Her birey; farklı yeteneğe, zekâyâ, ilgiye, öğrenme biçimine, ön bilgilere sahiptir. Bu bağlamda bireysel farklılıklar göz ardı edilemez. Bu fikre dayanarak her insanın farklı yeteneklere sahip olduğunu söyleyen Gardner, insan beyninin modüler bir yapıya sahip olduğunu ve beyinde dilsel, sayısal, görsel, mimiksel ve diğer sembol sistemleri kullanılarak ayrı psikolojik işlemler gerçekleştiğini savunmaktadır. Gardner, yazar teorisinde daha çarpıcı ve dikkat çekici bir terim olan zekâyı kullanır ve bilinçli olarak birbirinden bağımsız olan; müzik zekâsından, kendini tanıma ve anlama zekâsına kadar uzanan bilinmeyen sayıda zekâyı vurgulamak için öğretimde Çoklu Zekâ Kuramını ortaya atmıştır. Bu nedenle, öğrencilerin farklı zekâ alanlarına hitap eden etkinliklerle öğretimin zenginleştirilmesi önemli görülmüştür. Bu araştırmanın amacı, ortaokul 5.sınıf çokgenler konusunda Çoklu Zekâ Kuramına dayalı etkinlikler tasarlamak ve tasarlanan etkinlikleri Çoklu Zekâ Kuramı bağlamında incelemektir. Bu amaçla Çoklu Zekâ Kuramına dayalı olarak 5 adet etkinlik geliştirilmiştir. Çoklu Zekâ Kuramına dayalı geliştirilen etkinliklerle gerçekleştirilen öğretimde öğrencilerin matematik dersine karşı tutumlarının olumlu yönde geliştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretimi, Çoklu Zekâ Kuramı, öğretim etkinlikleri, çokgen kavramı

Öğretmen Adaylarının Deprem Kavramına İlişkin Algılarının İncelenmesi

Burçin Gökkurt ÖZDEMİR¹

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
bgokkurt@bartin.edu.tr

Özden ŞAHİN

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
durozdensahin@gmail.com

Meltem AKKURT

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
Meltem.akkurt45@gmail.com

Yaren ALAKUŞ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
yarenalakus1601@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının *deprem* kavramına ilişkin algılarını metafor yoluyla incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer alan bir devlet üniversitesinin farklı programlarında öğrenim gören 125 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Veri toplama süreci, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi sonrası gerçekleştiği için veriler çevrimiçi Google Forms üzerinden toplanmıştır. Araştırmanın etiği gereği katılımcıların gönüllü olmaları esas alınmış ve araştırmaya istekli olan öğretmen adayları dâhil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak; “*Deprem... gibidir. Çünkü ...*” ifadesinden oluşan açık uçlu soru kullanılmıştır. Çalışmanın birinci aşamasında, öğretmen adaylarının

¹ Corresponding author: Prof. Dr., Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
ORCID ID: 0000-0002-1551-0113

ilk boşluğa *deprem* hakkında metafor yazmaları, ikinci boşluğa ise neden bu metaforu yazdıklarına ilişkin gerekçe yazmaları istenmiştir. İkinci aşamasında ise öğretmen adaylarının çevrimiçi yaptıkları yazılı açıklamalar üzerinden odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Verilerin analizi sürecinde nitel analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda, katılımcıların *deprem* kavramına ilişkin 81 farklı metafor ürettiklerine ulaşılmıştır. Bu metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının *deprem* kavramına ilişkin çoğunlukla *kıyamet*, *ateş* ve *felaket* metaforlarını ürettikleri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, metafor, öğretmen adayı

The connection between Financial Integration and Economic Vulnerability of Small Open Countries of Southeastern Europe

Mirnesa Baraković Nurikić

Faculty of Economics, Tuzla University, Urfeta Vejzagića 8, 75000 Tuzla, Bosnia and Herzegovina

E-mail: mirnesa.barakovic@hotmail.com

Abstract

Economic theory suggests that the unhindered movement of goods, services and capital can have a positive impact on the development of a country. The integration of financial markets increased drastically after the globalization, technological progress, and the modernization of payment systems. The recent financial crisis has revived the debate about whether countries benefit significantly from financial integration and whether such benefits compensate for the accompanying risks. For a long time, there was an opinion among theoreticians that opening up to capital flows brings only benefits for countries. Lately critics of financial globalization have strengthened, emphasizing its great risks that exceed the potential benefits. This means that financial integration, despite its positive effect on the country's productivity, can also be a transmitter through which economic vulnerability spreads across economies and causes macroeconomic instability and sometimes even financial crises. The main goal of the work is to determine whether there is a connection between financial integration and economic vulnerability. The research area is the small open countries of Southeast Europe, and the research period is 2005-2020. Data were processed on the basis of descriptive statistical methods and correlation analysis. Based on the analysis, it was confirmed that there is a statistically significant connection between financial integration and the economic vulnerability of small open countries in Southeast Europe. Differences in the direction and strength of the relationship are different when the indicators used to measure the dependent and independent research variables are considered separately. For all indicators it was possible to see that they went down during the period of crisis. This would mean that risks can be transferred and spread from one segment of the financial integrated market to other segments, not only financial, but also other markets, increasing the probability of contagion with financial fragilities and systemic risks.

Keywords: financial integration, economic vulnerability, small open countries, Southeast Europe.

8.Sınıf Öğrencilerinde Öz bilinçlilik ve Yeme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

An Analysis of the Relationship Between Self-Consciousness and Eating Attitudes among 8th Grade Students

Safiye Övgü KARAARSLAN ÇAYIRPUNAR

Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye

Özlem ÖZDEN TUNCA

Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Fenerbahçe Üniversitesi, Türkiye

Öz

Bu araştırmada İstanbul/Kağıthane bölgesindeki 2023-2024 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 8. Sınıf öğrencilerinin yeme tutumları ile öz bilinçlilik arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmaya 300 erkek, 268 kız toplamda 568 öğrenci katılmıştır. Katılımcılara Sosyodemografik Form, Yeme Tutumları Testi (YTT-40) ve Öz bilinç ölçeği uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS 27.0 paket yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yeme tutumlarının öz bilinç tarafından yordayıcılığının incelenmesi için Pearson korelasyonu uygulanarak saptanan değişkenlerle çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre “öz bilinç” ve “yeme tutumu” arasında pozitif ilişki saptanmıştır. Sosyodemografik değişkenler üzerinden grupların karşılaştırılması için bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA uygulanmıştır. Katılımcıların yeme tutumları skoru cinsiyet, yemek sırasında ekran kullanım durumları, öğünlerini tedarik biçimi, öğünlerini çoğunlukla kimlerle geçirdikleri, ebeveynlerinin paketli gıda kısıtlamasında bulunma durumu, okulda geçirdikleri süre, paketli gıda tüketim sıklığı, aile bireylerinin daha önce diyet yapıp yapmaması değişkenleri üzerinden karşılaştırma yapılmıştır. Cinsiyet değişkeni üzerinden yapılan t-testi bulgularına göre yeme tutumu skoru toplamı kız öğrencilerde erkeklere kıyasla anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. ($t = -6.26$; $p < 0.001$) Aile diyet öyküsü değişkenine göre; ailede diyet öyküsü olan katılımcıların yeme tutumu skoru diyet öyküsü olmayanlara kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. ($t = 4$; $p > 0.001$) Öğünleri sırasında ekran kullanımı, öğün tedarik biçimi, öğünleri kiminle geçirdiği, okulda geçirdikleri süre, paketli gıda tüketim sıklığı, ebeveynlerinin paketli gıda kısıtlamasında bulunma değişkenlerinde

anlamli bir farkliasma bulunmamıştır. Katılımcıların Özbilinç skoru; cinsiyet, diyet öyküsü, kiminle yaşadığı, kardeş sayısı, öğünlerini kiminle geçirdiği, doğum sırası, ebeveynlerin paketli gıda kısıtlaması değişkenleri üzerinden karşılaştırma yapılmıştır. Cinsiyet değişkeni bulgularına göre özel özbilinç alt boyut puanı kız öğrencilerde erkeklere kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. ($t=-3.96$; $p<0.001$) Genel özbilinç alt boyut puanı kız öğrencilerde erkeklere kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. ($t=-9.37$; $p<0.001$) Sosyal kaygı alt boyut puanı kız öğrencilerde erkeklere kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. ($t=-7.51$; $p<0.001$) Diyet öyküsü değişkeni üzerinde yapılan t-testi bulgularına göre genel özbilinç alt boyut puanı diyet öyküsü olan öğrencilerde, olmayanlara kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. ($t=2.39$; $p<0.05$) Katılımcıların kiminle yaşadığı, kardeş sayısı, öğünlerini kiminle geçirdiği, doğum sırası, ebeveynlerin paketli gıda kısıtlaması değişkenleri üzerinden yapılan karşılaştırmalarda özbilinç düzeylerinde anlamlı bir farkliasma bulunmamıştır. Elde edilen bulgular tartışılmış, gelecekte yapılacak bilimsel çalışmalara katkı sağlamak için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özbilinç, Yeme Tutumu, Ergenlik

Abstract

This research investigates the relationship between eating attitudes and self-consciousness among 8th-grade students studying in the Kağıthane district of Istanbul during the 2023-2024 academic year. The study included a total of 568 students (300 males and 268 females). Participants were administered the Sociodemographic Form, Eating Attitudes Test (EAT-40), and the Self-Consciousness Scale. Data were analyzed using SPSS 27.0 software. Pearson correlation and multiple regression analysis were conducted to examine the predictive role of self-consciousness on eating attitudes. A positive relationship was found between "self-consciousness" and "eating attitude." Independent sample t-tests and one-way ANOVA were used to compare groups based on sociodemographic variables. The eating attitudes score was significantly higher among female students compared to male students ($t=-6.26$; $p<0.001$). Students with a family history of dieting had significantly higher eating attitude scores compared to those without ($t=4$; $p<0.001$). No significant differences were found based on screen usage during meals, meal procurement methods, meal companions, time spent at school, frequency of packaged food consumption, or parental restrictions on packaged foods. Self-consciousness scores were compared based on gender, diet history, household composition, number of siblings, meal companions, birth order, and parental restrictions on packaged foods. Female students had significantly higher scores in private self-consciousness ($t=-3.96$; $p<0.001$), general self-consciousness ($t=-9.37$; $p<0.001$), and social anxiety ($t=-7.51$; $p<0.001$) compared to male students. Students with a diet history had significantly higher general self-consciousness scores ($t=2.39$; $p<0.05$) compared to those without. No significant differences were found in self-consciousness levels based on household composition, number

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

of siblings, meal companions, birth order, or parental restrictions on packaged foods. For future scientific studies, the findings were discussed, and suggestions were provided.

Keywords: Self-Consciousness, Eating Attitude, Adolescence

Tarihî Metinlerde Aktarma Sorunları – Garîb [ile] Şahsenem [Hikâyesi] Üzerine Bir İnceleme-

Ünal Zal

Dr., Araştırmacı, Uppsala-İsveç

Öz

Modern Türk lehçeleri arasında yapılan dil içi aktarmalarda karşılaşılan dil alanlarının örtüşmemesi, ses farklılıkları, kelime hazinesindeki farklılıklar, dizim ve istem (valenz) farklılıkları ile bunlardan kaynaklanan aktarma sorunlarına, tarihî metinlerin aktarılmasında da rastlanılmaktadır.

Bu çalışmada, Çağatay Türkçesi ile kaleme alınan Garîb [ile] Şahsenem adlı el yazmasının Türkiye Türkçesine aktarılmasında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur. Araştırmanın örneklemini oluşturan el yazması, İsveçli Türkolog Gunnar Jarring'in hazırlanan ve 1982 yılında Lund şehrinde basılan Literary Texts From Kashghar adlı eserin içinde yer almaktadır.

Söz konusu yazmanın gramer özellikleri göz önünde bulundurularak öncelikle çeviri yazısı, yapılmış; ardından kaynak lehçedeki metnin hedef lehçede en az anlam kaybıyla yeniden inşası için bağlam sözlüğü hazırlanmıştır. Çalışmamızın ana konusunu oluşturan aktarma esnasında karşılaşılan sorunlar tek tek tespit edilerek bir takım çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Çalışmanın sonunda ise bilim insanlarının doğrudan yararlanması için metnin tıpkıbasımına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Türkistan, Çağatay Türkçesi, Gunnar Jarring, Elyazmaları, Garîb [ile] Şahsenem, Aktarma sorunları.

Hans Christian Andersen'in Edebi Masallarının Geleneksel Formülleri ve Yöntemleri

Traditional formulas and methods of literary fairy tales of Hans Christian Andersen

Dr. Aynur NOVRUZOVA

Azerbaycan Cumhuriyeti, Gence Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi Azerbaycan
ve Dünya Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi

E-mail: ashukurova@rambler.ru

ORCID: 0000 – 0002 – 3850 – 199X

Öz

Her kalem sahibinin yarattığı eser, konusu ne olursa olsun otobiyografik unsurlarla bağlantılıdır. Zengin yaratıcı deneyimi ve ilginç yazar gözlemleriyle Avrupa edebiyatını yenilikçi niteliklerle zenginleştiren H.K. Andersen'in neredeyse tüm eserleri, hayatın onun manevi dünyasında bıraktığı izlerin sanatsal yansımalarıdır. Eserlerinde yarattığı karakterlerin duygu ve düşünce dünyasını geniş bir şekilde sunması, çocuk eserlerindeki çok yönlü karakterin göstergesidir. Karakterin düşünce dünyasının içgörüsüne geniş yer vermenin, insan kalbinin derin katmanlarına nüfuz etmek isteyen ve zengin karakterler yaratmaya çalışan gerçekçi sanatçıya büyük fırsatlar açtığı bir gerçektir.

İnançlı renkler, gerçekçi çizgilere sahip sanatsal karakterler, toplumsal sorunları ifade etmenin etkili bir yolu olarak görülüyor. Sosyo-ekonomik sorunlar ve bunun sonucunda ortaya çıkan ahlaki zorluklar ve psikolojik çalkantılar, H.K. Andersen'in çocuk eserlerinin ana fikrini ortaya çıkarmaya hizmet ediyor. Yarattığı karakterlerde dikkat çeken temel özellik, karamsarlıktan, belirsizlikten, geleceğe dair karamsar görüşlerden ve umutsuzluktan kurtulma mücadelesidir. H.K.Andersen gözlemlediklerini ustalıklı süzgeçten geçirip büyük bir yetenekle okuyucuya sunan sanatçılardan biriydi.

Yazar, "Prens ve Bezelye", "Kar Kraliçesi", "Çirkin Ördek Yavrusu", "Küçük Kibritçi Kız", "Parmak", "Küçük Deniz Kızı", "Sadık Teneke Asker" vb. eserlerinde olay örgüsünü kahramanların içsel ruhsal eğilimleri çerçevesinde kurmaya çalışmıştır. Birinci şahıs diliyle anlatılan ve modern dünya çocuk edebiyatının değerli örnekleri arasında yer alan bu eserlerde tehkiye esas olarak tasvir-gösterme

ilkesine dayanmaktadır. Bu eserlerin geliştirilmesinde olayların ve görüntülerin anlatımında bir lirizm, uyum, akışkanlık, dinamizm hissedilmektedir. Açık üslubu, dilinin tatlılığı, alaycılığı ve özgüveni ile öne çıkan bu eserler, öncelikle öğreticiliğiyle dikkat çekiyor, çocukları kendi manevi dünyalarına bakmaya çağırıyor. Çocuklara iyiyi kötüden ayırma alışkanlığını aşıl原因, insani nitelikleri aşıl原因, düşündüren, onlara bir şeyler öğreten bu eserlerde olayların masal şeklinde sunulması küçük okuyucuları yormaz tam tersine. hem eğlendiriyor hem de düşündürüyor. Yaratıcılığı boyunca sanatsal sözün insanları değiştirme gücüne inanan ve anlattığı tüm olaylara bu prensipten yaklaşan H.K. Andersen'in yarattığı eserler arasındaki fark budur. Bu anlamda Adib, yaratma kalitesini ve ikna edici sanatsal hakikati sağlayabilen yazarlardan biriydi. Genel olarak sanatsal gerçeğin gerçekliği ve inanılabilirliği, yazarın fikrinin ve niyetinin etkili olmasının temel koşuludur. Yazarın çocuk eserlerinde derin düşüncelerin az sözle ifade edilmesi, büyük fikirlerin küçük vuruşlarla ifade edilmesi ve sanatsal detaylar folklardan alınan motifler üzerinden düzenlenmiştir.

Makalede Danimarkalı ünlü yazarın çocuklar için yazdığı eserler folklor üslubu, derin düşünce, eğitimsel önemi, alışılmışın dışında güzel anlatım ve tasvir araçları, görüntü sistemi açısından incelenmektedir.

Anahtar kelimeler: çocuk edebiyatı, masal, fikir, üslup, düzyazı, gerçekçilik.

Abstract

The work created by each pen holder is connected with autobiographical elements, regardless of the subject. Almost all works of H.K. Andersen, who enriched European literature with innovative qualities with his rich creative experience and interesting writer's observations, are artistic reflections of the traces left by life in his spiritual world. The broad presentation of the world of emotions and thoughts of the characters he created in his works is a sign of the multifaceted character in his children's works. It is a fact that giving ample space to the insight of the character's world of thoughts opens up great opportunities for the realistic artist who wants to penetrate the deep layers of the human heart and tries to create rich characters.

Believing colors, artistic characters with realistic lines are considered an effective way to express social problems. Socio-economic problems and moral difficulties and psychological upheavals that arise as a result serve to reveal the main idea of H.K. Andersen's children's works. The main feature that attracts attention in the characters created by him is their struggle to get rid of pessimism, uncertainty, pessimistic views of the future, and hopelessness. H.K.Andersen was one of the artists who skillfully filtered what he observed and presented it to readers with great talent.

In his works such as "The Princess and the Pea", "The Snow Queen", "The Ugly Duckling", "The Little Match Girl", "Thumbelina", "The Little Mermaid", "The Steadfast Tin Soldier" etc. the writer tried to build the plot line within the framework of the inner-spiritual tendencies of the heroes. In these works,

told from the language of the first person and included among the valuable examples of modern world children's literature, "tehkiye" is mainly based on the principle of description-showing. In the development of these works, a lyricism, harmony, fluidity, dynamism in the description of events and images can be felt. Distinguished by their clear style, sweetness of language, sarcasm, and leadership of confidence, these works first of all attract attention with their instructiveness, calling children to look into their spiritual world. The presentation of events in the form of a fairy tale in these works, which instill in children the habit of distinguishing good from evil, instilling humanistic qualities, making them think, and teaching them something, does not tire the little readers, on the contrary, it both entertains and makes them think. This is the difference between the works created by H.K. Andersen, who believed in the power of the artistic word to change people throughout his creativity and approached all the events he described from this principle. In this sense, Adib was one of the writers who could ensure the quality of creating and persuasive artistic truth. In general, the reality and believability of the artistic truth is the main condition for the effectiveness of the writer's idea and intention. Expressing deep thoughts with few words, expressing big ideas with small strokes and artistic details are organized on motifs from folklore in the writer's children's works.

In the article, the famous Danish writer's works written for children are analyzed in terms of folklore style, deep idea, educational importance, unusual beautiful means of expression and description, system of images.

Keywords: children's literature, fairy tale, idea, style, prose, realism.

Determinants of women's participation in the labor market: Case study Republic of Albania

Dashurie Zeneli HASANI

Msc (candidate), Fakulteti i Biznesit, Universiteti "Aleksandër Moisiu", Durrës, Albania

e-mail; dashe.zeneli@yahoo.com

Abstract

In Albania, the labor market for women has improved compared to a few years ago. It must be said that this improvement still does not reach EU standards. Women work in jobs that pay less even though their educational level is higher than men. It should be noted that the Covid 19 situation has had a negative impact on the growth of this number. A package of legislation has been drawn up by Albanian politics regarding gender discrimination and labor relations. Recent amendments to the Labor Code have addressed provisions of EU directives, including non-discrimination at work, parental rights, right to information, employer-employee relations and telework. A survey conducted by GADC shows that the majority of respondents agree that gender discrimination is illegal. As forms of gender discrimination, we have: sexual harassment, promotions, employment, etc.

Keywords: labor market, unemployment, gender inequality, employment.

Standardizing the Kurdish Kurmanci Language: Challenges and Solutions

Resul GEYIK

Mardin Artuklu University, Türkiye

Abstract

This paper focuses on the necessity of standardizing the Kurdish Kurmanci language, with emphasis of its historical development, existing challenges, and the necessary steps for effective standardization. Kurdish Kurmanci, with its diverse dialects and regional variations, faces significant sprints in achieving linguistic uniformity. These challenges are combined by political and sociocultural barriers, the effect of neighbouring languages, and the lack of standardized educational resources. Despite these obstacles, standardizing Kurmanci presents numerous benefits, including enhanced communication and cultural unity among Kurdish speakers, improved educational outcomes, and the strengthening of Kurdish cultural identity. The proposed steps for standardization include comprehensive research and documentation of existing dialects, the development of a standard orthography, and the integration of standardized Kurmanci into educational systems. Additionally, the promotion of standardized Kurmanci in media and technology, coupled with robust government and institutional support, is crucial. Community engagement and promotion are also vital to ensure widespread acceptance and utilization of the standardized language. Drawing on case studies of successful language standardizations, this paper outlines a strategic approach for the Kurdish Kurmanci language, aiming to foster linguistic coherence and cultural resilience.

By addressing both the practical and theoretical aspects of language standardization, this study provides a comprehensive framework for policymakers, educators, and linguists working towards the preservation and standardization of Kurdish Kurmanci with consideration of the current alphabet problems, grammar changes and the deficiency of the language as an official instrument.

Keywords: Kurmanci, Standardizing Kurdish, Language, Kurdish Dialects

Inclusive education: The importance of social pedagogical support for children's development

Assoc. Prof. Dr. Rita Ilgūnė MARTINĖLIENĖ

Vilnius University of Applied Sciences, Lithuania

Abstract

This report will explore in detail the importance of inclusive education and its relationship to the provision of socio-pedagogical support for children. By introducing different learning styles and their impact on children's development, we will highlight how social pedagogical support can help create a supportive learning environment for all children, regardless of their individual needs or challenges.

The presentation will discuss specific social pedagogical support methods and strategies to promote inclusion and help children overcome barriers to learning. In addition, practical examples and case studies will be provided to illustrate how these methods can be applied in a variety of educational settings.

It will also discuss how teachers, parents and society can work together to ensure that every child has access to a quality education that meets their individual needs and promotes their holistic development.

This report is intended not only for educational professionals, but also for anyone interested in the process of child development and seeking to create a healthy, safe and inclusive learning environment.

Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında 7.Sınıf Rasyonel Sayılar Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

Nevra SANAL GÜNEŞ

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
gunesnevra@gmail.com

Özge YAKUT

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
ozgeyakut21@gmail.com

Tamer KUTLUCA

³Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi ABD,
tkutluca@dicle.edu.tr

Öz

Matematik dersi birçok ülkede öğrenciler tarafından zor bir ders olarak görülmektedir. Öğrencilerde bu olumsuz tutumun oluşmasında matematik dersinin işleniş şekillerinin de etkisi vardır. Matematik dersinin öğrencinin pasif ve izleyici olarak işlendiği okullarda öğrenciler derse katılım noktasında zorluk yaşıyor ve zamanla derse katılım faaliyetlerinde azalma oluyor. Öğrencilerin sıkıcı ve zor olarak gördüğü matematik dersinin geleneksel yöntemlerle işlenmesi zamanla onların sıkılarak dersten uzaklaşmasına ve pasif bir dinleyici konumuna gelmesine neden olur. Dolayısıyla matematik dersinin öğrencilerin daha aktif olabileceği, yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine fırsat verilebileceği bir ortamın hazırlanması önemlidir. Bu bağlamda öğrencilerin birbirleriyle etkileşim içinde olabileceği, düşünerek sorgulayabileceği bir öğretim yöntemi kullanmak faydalı olacaktır. Çoklu zekâ kuramının öğretim yöntemi olarak kullanıldığı etkinlik temelli derslerde öğrenciler derse aktif olarak katılır ve her öğrenci dikkatini çekeceği sahip olduğu zekâ alanına yönelik bir etkinlik bulur. Bu araştırmada amaç Çoklu Zekâ Kuramına göre hazırlanan öğretim etkinliklerinin, ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin matematik ders tutumuna etkileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamında, İlköğretim 7. sınıf matematik dersi konularından” Rasyonel Sayılar” ünitesi seçilmiştir. Rasyonel sayılar, matematiğin temel taşlarından biri olarak bilinir ve birçok alanda kullanılır. Özellikle matematik sorunlarını çözmede, mühendislik hesaplamalarında ve bilimsel çalışmalarda rasyonel sayılar büyük önem taşır. Temelinde

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

tam sayıların bölünmesiyle elde edilen bu sayıların geniş bir kullanım alanına sahip olmaları, onların matematiğin temel taşlarından biri olarak kabul edilmesini sağlamaktadır. Günlük yaşamdaki önemi, ileri düzeydeki konuların öğrenilmesindeki yeri ve öğretim programında ayrılan süre dikkate alındığında rasyonel sayılar ve rasyonel sayılarla işlemlere yönelik kavramsal anlamının oluşturulmasının önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Bu bağlamda Çoklu Zekâ Kuramına uygun ders planları takip edilerek yapılan etkinliklerin öğrencilerin matematik dersine olan tutumlarını pozitif yönde etkilediği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Matematik, Çoklu Zekâ Kuramı, Ders Etkinlikleri, Rasyonel Sayılar

**Comparing Language Students' Perceptions: Online
Asynchronous Presentations vs. In-Class
Presentations for Speaking Enhancement**

Asst. Prof.Dr. Gökhan ÇEPNİ

Trabzon University, Türkiye

Department of English Language Teaching

gokhancepni@trabzon.edu.tr

Asst. Prof.Dr. Sevcan BAYRAKTAR ÇEPNİ

Trabzon University, Türkiye

Department of English Translation and Interpretation

sevcan.bayraktarcepni@trabzon.edu.tr

Abstract

The main goal of every language teacher is to produce qualified language users who can communicate effectively in both spoken and written forms. Therefore, many teachers in today's technologically advanced educational environment are supplementing their classroom teaching with online mediums. An increasingly prevalent method utilized in speaking courses is the assignment of asynchronous online presentations to students, as they provide students with a dynamic and captivating medium that surpasses traditional educational methods. Additionally, they have the potential to maximize efficiency and productivity by giving students more chances to see, analyze, and draw some lessons from their peers' recorded and available language productions. On the other hand, the atmosphere online presentation, with student and screen interaction only, the absence of physical student-to-student interaction, and the geniu presentation environment may make offline presentations inadequate for imparting specific competencies. Given the established correlation between student motivation and engagement and their subsequent language and academic achievement, it is imperative to ascertain their perspectives regarding their experiences delivering presentations in both asynchronous and in-class face-to-face modes. With this need, this study aimed to unveil language learners' perceptions of these two modes of presentation. 26 prospective translators studying in an intensive English prep- class shared their

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

perceptions via an open ended structured questionnaire. The data elicited from their responses were subjected to content analysis. The findings showed that although many of the participants were aware of the affordances that asynchronous presentations provided them, they were more in favour of in-class presentations, indicating that they were better trained for real-life scenarios in that mode.

Keywords: *asynchronous presentations, in-class presentations, student perceptions*

"Exploring the Integration of Tpack Framework in Designing an Effective MOOC Course for English Language Learning"

Yergaliyeva Aida

SDU University, Almaty, KAZAKHSTAN

Abstract

Scholars have utilized MOOCs to address the language training demands of the technology era. Massive Open Online Courses (MOOCs) are easily expandable and available to many people, therefore implementing the Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) approach might enhance language acquisition. This research aims to assess the positive and negative aspects of developing a Massive Open Online Course (MOOC) utilizing Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK). An ESL teacher's technical demands were identified using a Likert scale survey. The results showed that participants had a moderate level of skill in handling technological problems and keeping themselves informed. Nevertheless, they were confident in their ability to enhance their technological expertise. They aimed to explore how technology may assist in language acquisition and how to cater to different types of learners. The project intends to improve English language instruction in the digital age, impacting MOOC design and ESL teacher training.

Keywords: TPACK framework, MOOC, pre-service teachers, course design, English language

6V Data Analysis of Student Voices: Student Satisfaction in Smart Education

Assist Prof.Dr. Nazime TUNCAY

Onbeş Kasım Kıbrıs University, North Cyprus

Assist Prof.Dr. Bedriye ALICI

Cyprus Science University, North Cyprus

Abstract

Smart devices help students to reach knowledge anywhere and anytime and are great assist in education. During Covid-19, students were overly involved with Smart Devices, not only in distance education but in all different aspects of their life. In parallel with the widespread usage of Smart Devices, there was a huge increase in the usage of Social Media. It was not only used in courses, however students were using it all day for communication, entertainment and many other purposes. Since students spend most of their time in Social Media, this makes it best place to collect information about students' behaviors, perceptions or attitudes. Students' voices are vital to engage and empower students both individually and collectively to act on their empowerment in the implementation of meaningful instructional experiences. Nonetheless, there is huge information in Social Media including deliberate dissemination of false or misleading information. In this research authors concentrated on students' own interpretations of 6V (Value, Variety, Volume, Velocity, Variability, Veracity) of Data. Riverside Life Satisfaction Scale and Smart Devices Usage Effects Scales were used to gather information for analysis. More than 2000 online questionnaires were send to students between ages 20 and 50 studying in Cyprus universities via Social Media Platforms and data collected from 868 questionnaires was analyzed. Students' Ergonomics usage of Smart Devices and their Life Satisfaction Scores differed according to 6 V's of Data: Volume of Data, Velocity of Data, Variety of Data, Veracity of Data, Value of Data, and Variability of Data. Many interesting findings were discussed in the article and recommendations were listed for the distance educators.

Keywords: Distance Education, Life Satisfaction, Smart Education, Students, 6 Data Analysis

The effects of digital transformation on Kosovo's SMEs' sustainability and competitiveness

Naim MUSTAFA

Faculty of Economics, Public University “Kadri Zeka” in Gjilan, Republic of Kosova, E-mail: naim.mustafa@uni-gjilan.net

Fadil OSMANI

Faculty of Law, Public University “Kadri Zeka” in Gjilan, Republic of Kosova, E-mail: fadil.osmani@uni-gjilan.net

Abstract

Purpose: This research evaluates the competitiveness and sustainability of small and medium-sized firms (SMEs) in Kosovo in relation to the effects of digital transformation. A growing number of people understand that digital transformation—the use of cutting-edge technology like cloud computing, e-commerce platforms, and customer relationship management systems—is essential to the success of any company. **Methodology:** This paper uses a mixed-methods approach to examine the current level of digital preparedness among Kosovar SMEs, pinpoint obstacles to digital adoption, and assess the efficacy of institutional and governmental support systems. **Results:** Our findings reveal that SMEs show varying levels of digital maturity, with significant differences in technology adoption rates stemming from factors such as company size, industrial sector, and available financial resources. Constrained finances, insufficient infrastructure, and little digital expertise are major obstacles. Notwithstanding these challenges, SMEs that have adopted digital transformation claim significant increases in output, market reach, and client happiness, which eventually raises their sustainability and competitiveness. **Originality:** The papers highlight best practices and provide case studies of successful digital transformation projects for other SMEs and legislators to learn from. The paper's recommendations for creating a more favorable climate for digital adoption stress the importance of focused support initiatives, more digital literacy, and easier access to financial resources. We also discuss future opportunities and new digital trends, showing how Kosovo's SME industry could further develop. This research highlights how important digital transformation is to SMEs in developing countries' resilience and economic growth.

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

**Mekânın Öznesi - Öznenin Mekânı: Oyun Romanında
Mekânla Değişen Kimlik, Duygu ve Eylemler**

**Subject of Space - Space of the Subject: With Space in the Game Novel
Changing Identity, Emotions and Actions**

Cafer GARİPER

**Dr. Öğretim Üyesi, SDÜ İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, TÜRKİYE**

e-posta: cafergariper@sdu.edu.tr , ORCID 0000-0002-1778-0168

Pınar DAĞ GÜMÜŞ

**Doktora Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk
Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı; Öğr. Gör. Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Eğirdir Meslek Yüksekokulu, TÜRKİYE**

pınardaggumus@gmail.com , ORCID: 0000-0003-3080-9612

Öz

Felsefe ve sözlük çalışmalarıyla tanınan Orhan Hançerlioğlu şiir, hikâye ve roman türünde de kalem ürünleri ortaya koyar. Romanlarında yeni teknikler uygulama uğraşı içinde olduğu görülen yazarın bu türde öne çıkan eserler ortaya koyduğu söylenemez. Buna rağmen Oyun romanı kurgusu, kendiliğini düşleminde kuran öznenin varlığı, özne-mekân ilişkileri ve metinlerarasılık düzleminde mitlerle kurulan bağ çerçevesinde üzerinde durmaya değer. Roman, sıkışmış ve bunalmış küçük insanın toplum içindeki yaşama deneyimini dikkatlere sunar. Simgesel düzenin öznelerarası ilişkilerinde ezilen ve ciddiye alınmayan başkişinin uyum sağlayamadığı gerçek dünyadan kaçışı, düşleminde mitik/ütopik bir evren kurgulamasıyla mümkün olur. Öznenin sıkışmış olduğu gerçek dünyadaki kişiliği ve konumu ile düşleminde varoluşunu gerçekleştirdiği Argos ülkesindeki özneliği ve konumu karşıtlık oluşturur. Öznenin eylemsizliği ve tepkisizliğiyle âdeta nesneleştiği gerçek dünyadan bilinci, duyguları, davranışları ve eylemleriyle kral olarak konumlandığı ve özneleştiği mitik/ütopik mekâna geçişi, bastırılanın geri dönüşü ve benliğinin bölünmüşlüğüyle açığa çıkar. Öznenin ikili benlik/ikili yaşama biçimi geliştirmesinin nedeni; deneyimlediği dünyada adalet, mutluluk ve aşka dair eyleyemediklerini düşlemindeki mekânda yeni statüsüyle/konumuyla eyleyebilmek, toplumsal aksaklıklara getirdiği

çözümlerle özne ilişkilerini düzenlemek ve dünyayı yaşanmaya değer kılmak arzusudur. Bildiride Hançerlioğlu'nun Oyun romanında öznenin kendisiyle, öteki ve mekânla kurduğu ontolojik ilişki psikanalizin verileriyle ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Orhan Hançerlioğlu, Oyun, özne ilişkileri.

Abstract

Orhan Hançerlioğlu, known for his philosophical and dictionary works, also produces works in the genres of poetry, stories and novels. The author, who seems to be trying to apply new techniques in his novels, has not been produced outstanding works in this genre. Nevertheless, the fiction of “The Game” novel is worth emphasizing within the framework of the existence of the subject who establishes his self in his imagination, subject-space relations and the connection established with myths on the level of intertextuality. The novel draws attention to the experience of small person, who is stucked and overwhelmed, living in society. The protagonist, who is oppressed and not taken seriously in the intersubjective relations of the symbolic order, escapes from the real world to which he cannot adapt by constructing a mythic/utopian universe in his imagination. The subject's personality and position in the real world, where he is stuck, contrasts with his subjectivity and position in the country of Argos, where he exists in his fantasy. The subject's transition from the real world, where he is almost objectified with his inaction and unresponsiveness, to the mythical/utopian space where he is positioned as a king and becomes a subject with his consciousness, emotions, behaviors and actions, is revealed by the return of the repressed and the division of his self. The reason why the subject develops a dual self/dual way of living is the desire to be able to act with his new status/position in the space of his imagination what he could not do about justice, happiness, and love in the world he experienced, to organize subject relations with the solutions he brings to social disruptions and to make the world worth living in. In the paper, the ontological relationship established by the subject with himself, the other and the space in Hançerlioğlu's novel “The Game” will be discussed in the light of the psychoanalysis.

Keywords: Orhan Hançerlioğlu, Game, subject relations.

The Positive Effect of The Teacher's Use of Humor and Jokes on Students During Teaching

Assoc. Prof. Salamova Kamala Bahazar

Department of Pedagogy and Psychology, Sumgait State University, Sumgait, Azerbaijan

Salamovak11@gmail.com

Abstract

Pedagogical communication is professional communication of a teacher with students, as well as with their parents, with certain pedagogical, including educational goals. With the help of pedagogical communication, not only knowledge and skills are transferred, but also the personality characteristics of students change, mutual understanding is created, ideas and attitudes change. Communication is a mutual process, interaction between people. In the article, the teacher's rules for using humor and jokes during the lesson are mentioned. The positive effect of the correct use of these rules on the quality of teaching is shown.

Keywords: *teacher, humor, joke, student, use, rule, quality.*

Humor is an effective tool to influence people. People say that laughter affects even the most unaffected. Humor, jokes used by the teacher in the lesson raises the tone of the students, help to remove the tension in the relationship, and eliminate the fatigue and monotony of the exercises. A joke, a funny story, a witty proverb or saying should always be in the teacher's arsenal. He should smile more often, even in tense situations. A. S. Makarenko once noted that just seeing an unhappy person kills all the joys of life and poisons existence. It is important for the teacher to always get used to seeing comics, even in the most stressful situation. But the purpose of jokes is not just to create laughter in the classroom, but it is important to improve the teaching process with its help.

Obviously, not all teachers have a sense of humor. But in addition to developing it, it is necessary to learn to use jokes in the classroom. After all, incompetent use of jokes can damage the pedagogical process and cause conflict between the teacher and students. To prevent this, the teacher should follow the following rules when using humor.

1. Do not make fun of the student's personality. You can laugh at a certain character trait, a specific action or expression of a student. But you can't tease him, you can embarrass him. And just kidding, ethics must be observed.

M. I. Stankin, for example, describes unsuccessful tricks - "jokes" used by a physical education teacher. "There is a high discipline in the class," says this teacher, "I achieve this with humor rather than strictness. For example, he has set up a class and the students are making noise. I ask: "Are you from Sukhumi?" They calm down, someone asks: "Why?" - "And there is a monkey kindergarten. Monkeys also behave like this." This kind of "small fraud" is painful for schoolchildren, causes them to be offended, and breaks mutual understanding with the teacher.

2. You can't laugh at what a student can't fix. It is not allowed to smile or joke about the student's surname, physical weakness, clumsiness, overweight, unusual body proportions, stuttering. You cannot laugh at the sympathy and love of youth. All this causes dissatisfaction among students.

3. It is not recommended to be the first to laugh at your own joke. After telling a funny episode, the teacher should remain as restrained and serious as possible, otherwise he will show a clear positive attitude to his joke, advertising it as something amazingly witty. And it can react contrary to what is expected.

4. Vulgar jokes and mockery are not allowed. This indicates that the culture of the teacher is low. A schoolgirl said: "You will come to physical education class in a white shirt, and the teacher will bring you to the front of the rows and ask loudly:" Why did you come to class in a nightgown? How I don't love him!"

5. You should not laugh at randomness; you should not make fun of the student's clumsiness and inevitable mistakes. Such a joke can hurt the student's pride and cause a conflict with the teacher.

6. Don't get upset when you hear jokes from students or see evil smiles on their faces. A person should always be ready to answer a harsh word, not be afraid to be the first to laugh at his failure or mistake. It is necessary not to stifle the desire of students to joke, to support them, to direct humor.

Communicative passivity, timidity, isolation, dependence on external conditions and assessments, lack of self-control are difficult to communicate with students.

Making mistakes and being misunderstood, secretiveness, self-doubt, stubbornness, intransigence and self-sacrifice make it difficult for a teacher to communicate with students. It should be noted that characteristics such as isolation, shyness, self-doubt, fear of.

REFERENCES

1. Kunitsyna V. N., Kazarinova N. V., Pogolsha V. M. Interpersonal communication. textbook for universities. St. Petersburg: Peter, 2001. 544 p.

2. Leontyev A. A. Psychology of communication. M.: Smysl, 1997. 365 p.

Stankin M.I. Psychology of communication: a course of lectures. M.: Institute of Practical Psychology, 1996. 296 p.

3. Panfilova A. P. Psychology of communication: a textbook for students. institutions of the environment prof. education / A. P. Panfilova. - M.: Publishing center "Academy", 2013. - 368 p.

4. Dotsenko Y.L. PSYCHOLOGY OF COMMUNICATION: textbook. Tyumen: Tyumen State University Publishing House, 2011. 296 p.

5. Atpater I.Ya. I'm listening to you... - M., 1988. Boeva O. A. Oratory and business communication: textbook. Allowance. - Mn., 2000.

Bodalev A. A. Personality and communication: Selected works. - M., 1983.

Ermenistan'ın "Birleşik Ermeni Devleti" Algısındaki Değişime Bir Bakış

Dr.Öğr.Üyesi Elçin MÜRSELOĞLU

Balıkesir University, Türkiye

Öz

"Miatsum", Ermenilerin Dağlık Karabağ bölgesi ve başka işgal altındaki toprakların, Birleşik Ermeni Devleti'ne katılma arzusuna dayanan fikirdir. 1980'lerin sonu ve 1990'ların başında Ermenistan'da birçok kişi tarafından barış ve güvenliğin de sembolü olarak, kutsal paradigma sayılan Miatsum, otuz beş yıllık süreç sonrasında veya II. Karabağ Savaşı sonrasında bugün, ülkenin çatışmasız kalkınmasına ve komşularıyla pragmatik ilişkilere karşı inşa edilmiş bir duvar olarak görülmektedir. Bu çalışma, Ermenistan'ın politik elitlerinin iç ve dış politikada Miatsum merkeziliğini terk etmelerine hangi güdülerin rehberlik ettiği üzerinde duracaktır. Özellikle, Paşinyan ve ekibinin bahsi geçen anlayışın halk nezdindeki değişmesini nasıl sağladığını ve yine halkın zihniyetine hangi esas anlayışı yerleştirmeye devam ettiğini araştırmaktadır. Çalışmanın temel amacı, ekibiyle birlikte Paşinyan'ın ve etkili olan diğer faktörlerin değişimdeki rolünün ve bu rolün Ermeni halkına olan etkilerinin kapsamlı bir değerlendirmesini sunmaktır. Çalışmanın önemi, Ermenistan'ın tarihi siyasi ihtiraslarına güçlü bir tezat oluşturan Paşinyan iktidarının hem uluslararası arenada ve hem de ülke içindeki girişimleri ve söylemleri, ülkede güçlü bir protestoya veya muhalefet hareketlarına yol açmamasından ve bu politik olgunun özel dikkat gerektiren bir sosyal bilimler konusu olması gerçeğinden kaynaklanmaktadır. 23 Ağustos 1990 tarihli Ermenistan'ın Bağımsızlık Bildirgesi, irredantist duygularla doldurulmuştu, ancak çok geçmeden bu irredantist ve katı etnomilliyetçi ilkeleri olan devlet inşasının ciddi siyasi yükler içerdiği ortaya çıkmıştır. Çünkü bu anlayış ve ihtirasla Ermenilerin Dağlık Karabağ Özerk bölgesinin dışındaki Azerbaycan topraklarının işgali, Bakü'nün pozisyonunu radikalleştirmiş ve onu uzlaşmaz bir askeri intikam için hazırlamıştır. Şubat 2020'de Azerbaycan'la yaşanan 44 günlük savaş, bölgesel ve uluslararası dinamikler, Ermenistan'da ise seçkinler ve sıradan vatandaşlar üzerinde ciddi bir etki yaratmış, iç siyasi çatışmalar ve değişimlere neden olmuştur. Savaş bu ülkede sadece iktidar sisteminde değil, aynı zamanda ulusal güvenliğe yönelik tehdit algısında da değişiklik talebi yaratmıştır. Yani başındaki ülkede oluşan bu koşullar Azerbaycan ve hem de Türkiye için kritik öneme sahiptir. Araştırma, Miatsum anlayışındaki değişimin tarihsel gelişimini, şu an oluşturulmaya çalışılan yeni fikriyatı ve gelecek projeksiyonlarını kapsayan kapsamlı bir literatür taramasıyla başlamaktadır. Ardından, nicel ve nitel veri analizi yöntemlerini kullanarak, değişen bu anlayışın Ermenistan'a ve komşu ülkelere olası etkilerini, detaylı bir şekilde incelemektedir. Çalışma ayrıca politika analizi ve

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

uzman mülakatları yoluyla, mevcut Ermeni hükümetinin girişimlerinin yenilikçi bir yaklaşım mı olduğunu yoksa günümüz Ermenistan'ının toplum ve siyasetinde meydana gelen belirli değerlere ve nesiller arası değişimlere mi dayandığını ve gelecekteki olasılıkları değerlendirmektedir. Sonuç olarak bu çalışma, Sovyet sonrası Ermenistan'daki paradigma değişimleri ile kuşaksal dönüşümlerin birdenbire ortaya çıkmadığını, SSCB sonrası Ermenistan'ın tüm sosyopolitik gelişimi tarafından hazırlandığını göstermektedir. Ayrıca, bugün Ermenistan'da Miatsum çerçevesindeki Karabağ, siyasi seçkinler ve halk tarafından daha çok ağır bir yük olarak algılanmakta, “toprak imtiyazları pahasına da olsa barış ve güvenliğin tesisi fikri inşa edilmeli” anlayışının benimsendiği sonucuna varmaktadır. Çalışmada, Ermenistan'daki gelişmelerin gelecekte komşu ülkelere yansımalarına karşı alınacak tutumların neler olacağı sıralanarak, bugün Ermenilerin ulusal hafızasında “muzaffer halk” mitinin yerini aldığı “kurban halk” imajının, bir kez daha nasıl bir değişim potansiyeli taşıdığı vurgulanmaktadır. Bu çerçevede, Azerbaycan ve Türkiye'nin politika yapıcıları barış sonrasında sadece bugün aciz duruma düşmüş Ermenistan halkını ve silahlı kuvvetlerini değil, NATO ve Rus askeri üslerinin Ermenistan topraklarında çok sayıda bulunduğunu dikkate alarak ikili stratejiler geliştirmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ermenistan, Miatsum, Dağlık Karabağ, Paşinyan, Azerbaycan.

A Brief Review on English Language Teacher Education in Türkiye

Zekiye SEIS

Anadolu University, Türkiye

Researcher ID: 330358

ORCID:0000-0003-4773-2607

Abstract

Being able to organize competent English as a foreign language (EFL) teacher has become a top concern in educational planning and policy of various nations due to the changes and new expectations brought on by the technological age. Many nations with distinct social, economic, political, and geographic characteristics have started to determine the essential competences as a result of the formation of world Englishes (Kachru et al., 2006). Rethinking the current English language teacher education (ELTE) stance in relation to certain areas that have been identified in curriculum studies, second language teacher education (SLTE), and second language teacher education (SLA) is crucial in Türkiye, where English education is highly valued as a portal to internalization and advancement (Dinçer & Seferoğlu, 2019). Furthermore, English is utilized as a lingua franca and seen as a pivotal means of communication. Therefore, the Turkish students are exposed to learn General English or English for Specific Purposes (ESP) during their university studies (Yaman, 2018) in order to have power and status in their future career. With this awareness, a large budget has been allocated for language education in Türkiye and efforts have been made to adapt to international educational standards (Toklu, 2007) and reform foreign language teacher education programs in order to balance the foreign language teacher education requirements (Coşkun, 2009).

Expectations from educators working in this profession have increased as a result of teaching English, which has become incredibly vital. According to Karakas (2012), teachers who play the biggest roles in English language teaching (ELT) are compelled to engage in a competitive setting and must possess advanced degrees in the subject. An English language teacher is also required to have the requisite linguistic skills, comprising main skills as well as subskills, complementary competencies, and the required pedagogical or methodological knowledge (Hinkel, 2005; Kumaravadivelu, 2006). Measurement of teacher abilities is important, but it is also important to take into account English language teaching programs (ELTEP) that promote academic knowledge and advancement in order to have a better understanding of the current situation. Obtaining, analyzing, and interpreting data is what

assessment of programs entails in order to decide whether or not a certain program is worthwhile (Robinson, 2003), which highly contributes to all the higher education systems in Türkiye.

When the history of ELTEP in Türkiye has briefly been summarized, it is pointed out that higher education policies in Türkiye have undergone drastic modifications in the previous 40 years. Turkish Education Council, known as YÖK in Turkish, implemented significant changes to teacher education programs in Turkey's education faculties, including ELTEPs (Demir, 2015). The objective of the teacher education program is to concentrate on teaching methodology and teaching practice following a new reform in 2006 (Seferoglu, 2006). Subject-based teaching experiences and methodology courses began to gain more attention (Çepik & Polat, 2014). With the 2006 ELTEP, new compulsory courses as well as elective courses (Demir, 2015) such as drama and special needs education were introduced. When comparing the 2006 ELTEP to the preceding ELTEP, there is a noticeable difference between the newly added and withdrawn courses, the reordering of class hours, and the course content changes. In the teaching process, a communicative and action-oriented approach has been employed within the framework of the CEFR principles. In the current ELTEP, according to Coskun and Daloglu (2010), pedagogic ability courses make up 68% of the curriculum, whereas linguistic competence courses make up 32% of the entire program. In light of this knowledge, the revisions to ELTEPs are being made in order to assess teacher education programs in reference to the European Higher Education Area and to reflect some parts of the constructivist approach (Uysal & Topkaya, 2017). As the Turkish educational system heavily relies on exams, multiple choice testing is widely used. Hence, only through university exams may students be chosen for student placement at universities. Additionally, this method precludes students from selecting an ELT department based on their aptitude. It seems impossible for the students whose test performance is exclusively expressed with these changes to adjust to these reforms, despite the fact that the reforms in the university programs are regularly updated and sought to make them suitable for European standards.

ELTE, a multidimensional process with crucial components, is one part of English teaching that unquestionably has an influence on teaching English in Türkiye (Borg, 2006). Further research and practices in teacher education in the Turkish context need to be examined in further studies.

REFERENCES

Borg, S. (2006). *Teacher cognition and language education*. London: Continuum.

Cepik, S., & Polat, N. (2013). Mandates, needs, equitable resources, and current research in English language teacher education: The case of Turkey. *International Journal of Research Studies in Education*, 3(2). <https://doi.org/10.5861/ijrse.2014.642>

Cepik, S., & Polat, N. (2013). Mandates, needs, equitable resources, and current research in English language teacher education: The case of Turkey. *International Journal of Research Studies in Education*, 3(2). <https://doi.org/10.5861/ijrse.2014.642>

- Coskun, A., & Daloglu, A. (2010). Evaluating an English language teacher education program through Peacock's model. *Australian Journal of Teacher Education*, 35, 24-42. <http://dx.doi.org/10.14221/ajte.2010v35n6.2>
- Coskun, H. (2009). Türkiye ve Almanya'da yabancı dil öğretmen yetistirme programlarının karşılaştırılması. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 33(1), 61-73.
- Demir, Y. (2015). All or nothing: English as a Foreign Language (EFL) student teachers' and teacher trainers' reflections on a pre-service English teacher education program in Turkey. *Anthropologist*, 19(1), 157-165. <https://doi.org/10.1080/09720073.2015.11891650>
- Diñçer, Z. Ö. & Seferoğlu, G. (2020) Factors affecting pre-service English teachers' career plans in Turkey: institutions and regions, *Journal of Education for Teaching*, 46(1), 4-19, <https://10.1080/02607476.2019.1708622>
- Hinkel, E., (2005). *Handbook of research in second language teaching and learning*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Kachru, B. B., Kachru, Y., & Nelson, C. L. (Eds). (2006). *The handbook of world Englishes*. Oxford: Blackwell
- Karakas, A. (2012). Evaluation of the English Language Teacher Education Program in Turkey. *ELT Weekly*, 4(15), 1-16.
- Kumaravadivelu, B. (2006). TESOL methods: Changing tracks, challenging trends. *TESOL Quarterly*, 40, 59-81. <http://dx.doi.org/10.2307/40264511>
- Robinson, B. (2003). Evaluation, research and quality. In Robinson, B. and Latchem, C. (Eds.), *Teacher education through open and distance learning*, 193-211. London: Routledge /Farmer.
- Seferoglu, G. (2006). Teacher candidates' reflections on some components of a pre-service English teacher education programme in Turkey. *Journal of Education for Teaching*, 32(4), 369-378.
- Toklu, O. (2007). Avrupa Birliđi Dil Politikası, *Dil ve Yaratıcılık Dergisi*, 1, 80-87.
- Uysal, D. N. & Topkaya, Z. E. (2017). A review on the English language teacher education program in Turkey. *New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences*. 4(1), 194-201.
- Yaman, İ. (2018). Türkiye'de İngilizce Öğrenmek: Zorluklar ve Fırsatlar. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (11), 161-175.

**Çevresel Eylem Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması
Öğretmen Adayları Üzerinde Geçerlik ve Güvenirlik
Çalışması**

**Adaptation of the Environmental Action Scale into Turkish: A Validity and
Reliability Study on Teacher Candidates**

Melehat Gezer

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye

E-mail: melehatgezer@gmail.com

Öz

Çevresel eylem, belirli bir çevresel sonuca ulaşmayı amaçlayan bir birey veya grup tarafından kasıtlı kararlar almayı, planlama yapmayı, uygulamayı ve yansıtmayı içerir (Emmons, 1997). Alisat ve Riemer (2015), çevresel eylemi, çevre sorunlarının sistemik nedenleri ile kolektif çabalarla çevresel sürdürülebilirliğin desteklenmesine odaklanan kasıtlı ve bilinçli yurttaşlık davranışları olarak tanımlar. Çevresel eylemin çevre sorunları hakkında bilgi edinme ve topluluk etkinliklerine katılma gibi düşük düzeydeki katılımcı sivil eylemlerden, bir protesto düzenleme, siyasi liderlik gibi yüksek düzeyde katılım gerektiren eylemlere kadar çeşitlilik gösterdiğini belirtmiştir. Nehir sularının kontrolü, ve ıslahı, taşkınlardan korunma planlarının düzenlenmesi ve uygulanması için yerel yönetim yetkililerini ikna etme, organik ürünlere (taze meyve ve sebze) erişimin kısıtlı olduğu bölgelerde bir araziyi ortak tarım arazisi olarak kullanma çevresel eyleme ilişkin örnektir.

Çevresel eylemle ilişkili Türkçe alanyazındaki ölçme araçlarına bakıldığında çevre yanlısı davranış ölçeği (Hiğde vd., 2017; Sontay vd., 2015; Tanık, 2012; Timur & Yılmaz, 2013), iklim değişikliği endişesi ölçeği (Gezer & İlhan, 2021), iklim değişikliğinin önlenmesine yönelik umut ölçeği (Gezer & İlhan, 2020), iklim değişikliği anksiyetesi ölçeği (Cebeci vd., 2022), ekolojik kimlik ölçeği (Gezer & İlhan, 2018), eko-kaygı ölçeği (Uzun vd., 2022; Türkarşan vd., 2023) ile karşılaşılmaktadır. Ancak sıralanan bu ölçme araçları çevresel eylemin yapısını

ölçmede yetersiz kalmakta, yalnızca ilişkili olduğu yapılara odaklıdır. Uluslararası literatürde yer alan Alisat ve Riemer (2015) tarafından geliştirilen *Çevresel Eylem Ölçeği-ÇEÖ [Environmental Action Scale-EAI]* ise hem iklim değişikliği hem de çevresel bozulmalarla ilgili kişisel kaygı deneyimlerinin ölçülmesine yöneliktir. Bu açıdan Türkçe literatürde bulunan yukarıda bahsi geçen ölçme araçlarından ayrılmaktadır. Bu doğrultuda araştırmada Alisat ve Riemer'e (2023) ait ÇEÖ'nün Türkçeye uyarlanması amaçlanmıştır.

Çalışmaya 395 öğretmen adayı katılmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışması kapsamında açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. ÇEÖ'den elde edilen ölçümlerin geçerliğini test etmek amacıyla önce doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmış, DFA sonuçları orijinal forma ait iki boyutlu yapının doğrulanmadığını göstermiştir. Bu nedenle Türk kültüründeki faktör yapısını test etmek amacıyla açımlayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. AFA'da ölçekteki beş madde yeterli faktör yüküne sahip olmadığı için ölçekten çıkarılmış tekrarlanan analizde tüm maddelerin yeterli faktör yüküne sahip olduğu 13 maddelik bir yapıya ulaşılmış ve açıklanan varyans oranının %32.20 olduğu tespit edilmiştir. Güvenirlilik analizi için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve .834 olarak kestirilmiştir. Madde analizinde madde toplam korelasyonlarının .358 ile .628 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar ÇEÖ'nün Türkçe formuyla toplanan ölçümlerin geçerli ve güvenilir olduğuna kanıt sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevresel eylem ölçeği, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenilirlik

Abstract

Environmental action involves deliberate decision-making, planning, implementation and reflection by an individual or group aiming to achieve a specific environmental outcome (Emmons, 1997). Alisat and Riemer (2015) define environmental action as deliberate and conscious civic behaviors that focus on systemic causes of environmental problems and the promotion of environmental sustainability through collective efforts. They state that environmental action ranges from low-level participatory civic actions, such as learning about environmental issues and participating in community events, to highly participatory actions, such as organizing a protest or political leadership. Examples of environmental action include persuading local government officials for the control and reclamation of river waters, organizing and implementing flood protection plans, and using a land as a common agricultural land in areas where access to organic products (fresh fruits and vegetables) is limited. Considering the measurement tools in the Turkish literature related to environmental action, the pro-environmental behavior scale (Hiçde et al., 2017; Sontay et al, 2015; Tanık, 2012; Timur

& Yılmaz, 2013), climate change worry scale (Gezer & İlhan, 2021), climate change hope scale (Gezer & İlhan, 2020), climate change anxiety scale (Cebeci et al., 2022), ecological identity scale (Gezer & İlhan, 2018), eco-anxiety scale (Uzun et al., 2022; Türkarslan et al., 2023). However, these measurement tools are insufficient in measuring the structure of environmental action and focus only on the structures that it is related to. The Environmental Action Scale-EAS developed by Alisat and Riemer (2015), which is included in the international literature, aims to measure personal anxiety experiences related to both climate change and environmental degradation. In this respect, it differs from the aforementioned measurement tools in the Turkish literature. Accordingly, the study aimed to adapt Alisat and Riemer's (2023) EAS into Turkish.

395 pre-service teachers participated in the study. Exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) were applied for the validity study of the scale. Confirmatory factor analysis (CFA) was first applied to test the validity of the measurements obtained from the scale, and CFA results showed that the two-dimensional structure of the original form was not confirmed. Therefore, exploratory factor analysis was conducted to test the factor structure in Turkish culture. In EFA, five items in the scale were removed from the scale because they did not have sufficient factor loadings, and in the repeated analysis, a 13-item structure was reached in which all items had sufficient factor loadings and the explained variance ratio was 32.20%. For the reliability analysis, Cronbach's alpha coefficient was calculated and estimated as .834. In the item analysis, it was determined that the item-total correlations ranged between .358 and .628. These results provide evidence that the measurements collected with the Turkish form of the EAS are valid and reliable.

Keywords: Environmental action scale, scale adaptation, validity, reliability

Kaynaklar

- Alisat, S., & Riemer, M. (2015). The environmental action scale: Development and psychometric evaluation. *Journal of Environmental Psychology*, 43, 13–23. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2015.05.006>
- Cebeci, F., Karaman, M., Öztürk, A. F. , Uzun, K., Altın, M. O., Arıcı, A. & Artan, T. (2022). İklim değişikliği anksiyetesi ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 22(1), 20–42. <https://doi.org/10.54961/uobild.1129602>
- Emmons, M. K. (1997). Perspectives on environmental action: Reflection and revision through practical experience. *The Journal of Environmental Education*, 29(1) (1997), 34–44. <https://doi.org/10.1080/00958969709599105>
- Gezer, M., & İlhan, M. (2018). The Turkish adaptation of the ecological identity scale: Validity and reliability study. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, 38(3), 1121–1142. <https://doi.org/10.17152/gefad.391938>

- Gezer, M., & İlhan, M. (2020). Climate change hope scale: A study of adaptation to Turkish. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 14(34), 337–356. <https://doi.org/10.29329/mjer.2020.322.16>
- Gezer, M., & İlhan, M. (2021). Climate change worry scale: Turkish adaptation study. *Aegean Geographical Journal*, 30(1), 195–204. <https://doi.org/10.51800/ecd.932817>
- Hiğde, E., Öztekin, C., & Şahin, E. (2017). Turkish pre-service science teachers' awareness, beliefs, values, and behaviours pertinent to climate change. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 26(3), 253–263. <https://doi.org/10.1080/10382046.2017.1330040>
- Sontay, G., Gökdere, M., Gökdere, M., & Usta, E. (2015). The study of scale developing related to the environmental literacy component on the secondary school level. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen Ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 9(1), 49–80. <https://doi.org/10.17522/nefefmed.52659>
- Tanık, N. (2012). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının çevre kimliklerinin ve çevre dostu davranışlarının belirlenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Timur, S., & Yılmaz, M. (2013). Çevre davranış ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 317–333.
- Türkarıslan, K. K., Kozak, E. D., & Yıldırım, J. C. (2023). Psychometric properties of the Hogg Eco-Anxiety Scale (HEAS-13) and the prediction of pro-environmental behavior. *Journal of Environmental Psychology*, 92, 102–147. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2023.102147>
- Uzun, K., Öztürk, A. F., Karaman, M., Cebeci, F., Altın, M.O., Arıcı, A., & Artan, T. (2022). Adaptation of the eco-anxiety scale to Turkish: A validity and reliability study. *Archives of Health Science and Research*, 9(2), 110–115. <https://doi.org/10.54614/ArcHealthSciRes.2022.21151>

Technology and its Application in the Administration of Justice

Ghulam ABBAS

University of Lahore, Pakistan

Abstract

There are several different techniques to solve crimes. DNA has been used as an investigative tool to help law enforcement find suspects. By using the DNA obtained at a crime scene, investigators can try to find a match within the DNA database. By using DNA, deoxyribonucleic acid, technology, established in 1985 but was first used in 1987 in law enforcement, as the main investigative tool, several different crimes can be solve by analyzing the evidence gathered at a crime scene. Since DNA is as highly variable as a fingerprint, it can help forensic scientists and law enforcement have a clear and effective way to identify any persons involved at a crimescene. Since law enforcement agencies are establishing DNA profile databases, it will help law enforcement agencies around the nation identify a suspect if the suspect commits a crime in another state and see if they have any outstanding warrants against them. DNA technology, which is also being called the chemical fingerprint, is still currently evolving and is becoming more efficient for both law enforcement agencies and forensic scientists.

**Death of Primary Schools in India: Impact assessment
of Right to Education act 2009 vs National Education
Policy 2020: A Case Study of Plungdung Junior High
School of Sukhia Pokhri, Darjeeling**

Dr. Abhay Sagar MINZ

**Assistant Professor cum Director, International Documentation Centre for Endangered
Indigenous languages and Cultures, Dr. Shyama Prasad Mukherjee University Ranchi,
Jharkhand 834008 email: abhayminz@dspmuranchi.ac.in**

Diksha SINGH

**Senior Research Assistant at International Documentation Centre for Endangered
Indigenous languages and Cultures, Dr. Shyama Prasad Mukherjee University Ranchi,
Jharkhand 834008 email: dikshaa98576@gmail.com**

Abstract

The year 2009 was a landmark in the history of India's education policy when the Right to Education Act (RTE) came into action as a legal force. The RTE Act also became one of the important fundamental rights for the citizens of India under Article 21A. The article ensured free and compulsory education for children between 6 to 14 years. Before this, in the early 1990s, India promoted education vigorously where numerous educational infrastructures and human resources were established. After the advent of the RTE Act, this amplified and even small hamlets had basic primary schools or a multigrade establishment. Accompanied by free midday meals for the students, it resulted in a high enrolment rate and a respectable literacy rate. This kind of effort benefitted the secluded and marginalised communities greatly, especially the Scheduled tribes of India. Despite the mammoth efforts, the quality of education was still a big concern ever since. In the year 2016, a new insight and effort started taking shape wherein a new education policy was under construction. The NEP draft focussed more on quality education and vocational aspects. It was seen as an attempt to bring about a paradigm shift in the educational policy of India since its independence in 1947. With numerous provisions, aspirations and orientation towards the contemporary globalised and market-oriented society, the NEP draft was a complex structure. Amongst these, one of the highly ridiculed and objectionable factors was the rationalisation of primary schools. The government directed the respective state authorities to shut down schools with minimal enrolment.

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

These schools were to be merged with nearby more functional and better-established schools. This was a major blow for the tribal communities who were located in sparsely populated hamlets and villages. Moreover, these areas were highly forested with difficult terrain and poor connectivity. This merging of schools resulted in high drop-outs and badly hit the educational aspirations of tribal societies. For many, it was their first or second generation who had seen the structure of school for the first time. The present paper discusses the impact of RTE vs NEP 2020 with special reference to the death of schools and the death of educational aspirations of marginalised tribal communities.

Keywords: Primary Education, Right to Education, National Education Policy 2020, Rationalisation, Scheduled Tribe

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Yazılı ve Videolu Öğrenci Çalışmalarında Öğrencilerin Matematiksel Düşünüşleri Fark Etme Becerileri¹

Ayşe ASİL GÜZEL²

Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye. E-mail: ayseasilguzel@gmail.com

Sibel YEŞİLDERE İMRE

Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye. E-mail: sibel.y.imre@deu.edu.tr

Öz

Bu çalışma ortaokul matematik öğretmenlerinin videolu ve yazılı öğrenci çalışmalarında öğrencilerin matematiksel düşünüşlerini fark etme becerilerini ortaya çıkarmak amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma doğası gereği nitel bir çalışma olup yarı yapılandırılmış görüşmeler yardımı ile veriler toplanmıştır. Görüşmeler gerçekleştirilmeden önce katılımcı öğretmenlere sunmak üzere gözlemci araştırma araçları (observer research tools) hazırlanmıştır. Bu aşamada hazırlanan açık uçlu sorular öğrencilere sunulmuş ve otantik ortamdan yazılı ve videolu (öğrencinin kendi çözümünü anlattığı kesitler) öğrenci cevapları toplanmıştır. Öğrenci cevaplarından oluşturulan seçki vasıtası ile her bir katılımcı ile iki görüşme gerçekleştirilmiştir. İlk görüşmede yazılı, ikinci görüşmede videolu öğrenci çalışmaları kullanılarak katılımcıların fark etme becerilerine dair kanıt aranmıştır. Çalışmaya Gaziantep ilinden 16 ortaokul matematik öğretmeni katılmıştır. Görüşme sorularının hazırlanması ve görüşmenin analizi “Öğrencilerin Matematiksel Düşünüşlerini Mesleki Fark Etme” çerçevesi kapsamında yapılmıştır. Fark etme becerisi bir beceri seti olarak kabul edilmektedir ve bu beceriler dikkate alınarak katılımcılara her görüşmede üç soru yöneltilmiştir. İlk soru ile öğrenci düşünüşlerine *dikkatini verme*, ikinci soru ile öğrenci düşünüşlerini *yorumlama* ve son soru ile de öğrenci düşünüşlerine *nasıl karşılık vereceğine karar verme* becerisine dair kanıt aranmıştır. Yapılan analizler sonucunda katılımcıların büyük çoğunluğunun hem yazılı hem videolu öğrenci çalışmalarına dikkatini verme becerisine sahip oldukları tespit edilmiştir. Yazılı öğrenci çalışmalarında öğrencilerin matematiksel düşünüşlerini yorumlama becerisi incelendiğinde katılımcıların *sınırlı kanıt* düzeyinde yoğunlaştıkları görülürken videolu öğrenci

¹ Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında yürütülen birinci yazarın doktora tezi kapsamında ortaya çıkmıştır.

² Sorumlu yazar

çalışmalarını yorumlama becerisinde en çok elde edilen kanıt düzeyinin *güçlü kanıt* olduğu görülmektedir. Katılımcıların nasıl karşılık vereceğine karar verme becerisi incelendiğinde, yazılı öğrenci çalışmalarında en çok ortaya çıkan kanıt düzeyinin *güçlü kanıt* olduğu; videolu öğrenci çalışmalarında ise en çok ortaya çıkan kanıt düzeyinin *kanıt yok* olduğu tespit edilmiştir. Üç beceri bileşeni birlikte değerlendirildiğinde yazılı öğrenci çalışmaları için katılımcılardan elde edilen mesleki fark etme becerisine dair kanıt düzeyleri neredeyse tamamen *güçlü kanıt* ve *sınırlı kanıt* düzeylerinden oluşurken; videolu öğrenci çalışmalarında kanıt yok seviyesinde artış, buna paralel olarak *sınırlı kanıt* düzeyi sayısında ise azalma olduğu görülmüştür. Katılımcılardan yaklaşık yarısının yazılı ve videolu öğrenci çalışmalarına dair mesleki fark etme düzeyleri aynı iken diğer katılımcıların yazılı ve videolu öğrenci çalışmalarına dair fark etme düzeylerinin değiştiği gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın odağı gereği bu değişimin nedenleri incelenmemiştir. Öğretmenlerin mesleki fark etme becerisinin matematik öğretimi sürecindeki önemi düşünüldüğünde ileriki çalışmalarda öğretmenlerin mesleki fark etme düzeylerinin videolu ve yazılı öğrenci çalışmalarında farklılaşmasının nedenlerini ortaya koyacak araştırmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Mesleki fark etme, matematik eğitimi, öğrencilerin matematiksel düşünceleri

Artificial Intelligence a challenge of the time in learning in Kosovo

Mustafë KADRIAJ

Corresponding author, Prof.ass.Dr, College Biznesi, Banking and Finance in Business (BA), Kosovo-Pristina, mustaf.kadriaj@kolegjibiznesi.com

Vehbi RAMAJ

Degree, University "Haxhi Zeka", The Faculty of Business, Kosovo-Pristina, vehbiramaj@yahoo.com

Abstract

In an age where machines perform tasks that were once only performed by humans, what will our identity as human beings be? Artificial Intelligence will expand even further than what we know from reality, it will change the way we communicate, how we share things on the network and information with others. AI will transform the doctrines and strategies they develop because we are not exploring and shaping reality, so where is our autonomy and human identity remaining. Down through the ages, human beings have felt human capacities and experiences and exemplified the culmination of the human mind. These eras have produced heroines throughout history as leaders, explorers, inventors, and martyrs for human achievement while at the mercy of human distinctiveness itself. With the birth of AI, the human role will change the two traditional ways through which people have come to know the world such as faith and reason, while AI will be the third.

Like a coin with two sides, the use of AI in education has some negative effects. As artificial intelligence continues to find its place in the field of education, it is imperative to evaluate both its advantages and disadvantages. While AI has demonstrated its potential to revolutionize educational approaches, it is essential to consider the potential disadvantages it brings to the fore.

Being aware of the reality that surrounds us, we must prevent IA as a challenge in the development of education in Kosovo by working with students so that IA is used to get information but not to divert their knowledge during the testing of their knowledge because to deviate their real knowledge will have consequences in their career in the future.

Keywords: teaching, administration, adaptation, innovation, research.

JEL Classification: A2, M1, O3

Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında Olasılık Kavramına Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

Ezgi POLAT

Matematik Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, Silvan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Diyarbakır, Türkiye

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye

Öz

Bu bildiri, olasılık kavramının temellerini ele alacak ve günlük hayatımızda nasıl kullanıldığını inceleyeceğiz. Olasılık hesaplamalarının finans, sağlık, spor ve diğer alanlardaki uygulamalarını değerlendirecek ve karar verme süreçlerindeki önemini vurgulayacağız. Olasılık, günlük yaşantımızda sık sık karşılaştığımız ancak çoğu zaman farkında olmadığımız bir kavramdır. Bu bildiri, olasılık kavramını anlamak için temel bir adım olacak.

Olasılığın tanımıyla başlayacak olursak, belirli bir olayın gerçekleşme ihtimalini ifade eder. Örneğin, bir madeni paranın atılması durumunda yazı veya tura gelme olasılığı %50'dir. Bu basit örnekle olasılık kavramını anlamak mümkündür.

Bir olayın olasılığını hesaplarırken temel prensiplerden biri, her olası sonucun oluşma ihtimalinin toplamının 1'e eşit olmasıdır. Bu ilkeyi kullanarak çeşitli olayların olasılıklarını hesaplamak mümkündür.

Bildirimizde, basit olasılık hesaplamaları için temel formülleri ve örneklerini inceleyeceğiz. Ayrıca, günlük yaşamda karşılaşılan olasılık problemlerini çözmek için kullanılacak pratik yöntemleri de ele alacağız.

Sonuç olarak, bu bildiri temel olasılık kavramlarını anlamaya ve günlük yaşamda karşılaşılan olasılık problemlerini çözmekte size yardımcı olacak bir kaynak olacaktır.

Anahtar kelimeler: Matematik, Çoklu Zeka Kuramı, Ders Etkinlikleri, Olasılık

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

Ecclectic populism in Europe: LVV in Kosovo

Urtak HAMITI

Associate Professor, University “Kadri Zeka”, Gjilan Kosovo

Abstract

In the last decade and populist parties, leaders and movements have challenged the post WW2 democratic processes by opting for issues guided options rather than traditional models offered by parties with a broader popularity and broader programs. While the right wing populists are closer to nationalism, conservatism, left-wing populists have opted to use social issue “class division” promising to conquer the “old order” and create an equal society. Mostly populist parties have achieved their goals in the last 15 years mainly in Central and Eastern Europe. This paper analyzes the growing trend of ‘ecclectic populism’ more specifically the rise of the LVV “Levizja Vetevendosje” or “Movement Self Determination” from a fringe anti-establishment movement to a dominant force with more half of the voters in favor of this party. The paper also aims to explain how ‘ecclectic populist parties, such as VV, have managed to bring together nationalist, anti-western sentiment, anti-establishment sentiment, Islamic sentiment, social equality promises in one Movement to gain more than 50% of the votes in the last democratic elections in Kosovo.

Keywords: eclectic populism, ideological transformation, anti-establishment, LVV

The Role of Using Classical Thinking in the Development of Intellectual Education in the Training Process

Elsa Khanish girl MAHARRAMOVA

Doctor of Pedagogy, Sumgait State University, Sumgait, Azerbaijan

Ahliman Ibrahim oglu DADASHZADE

Sumgait State University, Sumgait, Azerbaijan

Abstract

In the fairy tales and epics of our people, heroes fight against evil forces, rely on the power of knowledge to dispel spells. In the great literary monument of the East, "Kalila and Dimna", the mind is called the mirror of victories, the mirror of victories, the decoration of the world.

The founder of Islam, Prophet Muhammad (pbuh) called Muslims to learn what they do not know: Knowledge is a treasure whose keys are questions. Ask a question - there are four people in the question; of the questioner, the scientist, the listener and the one who chooses them. Being in the assembly of a scholar is better than praying a thousand rakats, visiting a thousand sick people, and attending a thousand funerals." Seeking knowledge is equal to Jihad in the path of God, the person who sets out in search of knowledge is like the one who fights on the battlefield. If a person who sets out on a quest for knowledge dies on the way, he is considered a martyr.

Philosopher Al-Ghazi interrogates the people of the Prophet Muhammad (pbuh) in a language appropriate to their intellectual level "According to his words, he recommended: The teacher should first determine the intelligence and mental capabilities of the student who has begun to study, and give him the amount of new information that he can absorb, and should not overload him with more than this amount, otherwise the student will be disappointed and lose hope of learning..."

**Colonization of intragastric balloons by *Candida* sp –
diversity and resistance to antibiotics**

Elżbieta Bogusławska-Wąs

Department of Applied Microbiology and Human Nutrition Physiology, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Poland

Edyta Balejko

Department of Commodity Science, Quality Assessment, Process Engineering and Human Nutrition, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Poland, Faculty of Food Sciences and Fisheries, Papieża Pawła VI Street, 71-459 Szczecin, Poland

Alicja Dłubała

Department of Applied Microbiology and Human Nutrition Physiology, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Poland

Abstract

Background. A type of conservative (non-surgical) support for patients in fighting with obesity is the reduction of stomach volume by bioenteric intragastric balloon (BIB) treatment. BIB is a very effective, non-invasive and the safest method among all bariatric procedures, as it is fully reversible. The process of bariatric treatment is unfortunately accompanied by drastic changes in the microbiome of the gastrointestinal tract that may result in risks connected with its colonization by pathogenic bacteria. The development of microorganisms on the surface of BIB may significantly affect the patient's quality of life during therapy or promote post-operative complications. 28 Orbera 365 type BioEnterics Intragastric Balloons (BIBs) were used for mycocenotic analyses. **Method.** Microbiological samples were analyzed. An electron microscopy technique was employed to depict changes on BIB surface. Species affiliation of all isolated strains, initially classified to *Candida albicans* and *C. glabrata*, was confirmed with the PCR technique. Drug susceptibility of yeast from the genus *Candida* was determined. **Results.** The study results show explicitly that the BIB surface can be colonized by yeast strains of the *Candida* genus. **Conclusion.** The development of microorganisms was defined as local infections that did not affect

IEOES 4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

therapy duration. It was also found that the presence of microbial contamination on BIB did not contribute to the emergence or increase in the frequency of side effects.

Re-membering the Past, Re-membering the Self: *In the Time of the Butterflies* (1994) and *In the Name of Salomé* (2000)

İrfan Cenk YAY

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türkiye

Dr., İstanbul University, Faculty of Letters, Department of American Culture and Literature, Türkiye

cenkyay@istanbul.edu.tr ; ORCID ID: 0000-0002-1680-7939

Abstract

The present study scrutinizes the ways in which the Dominican-American writer Julia Alvarez's two historical novels, viz. *In the Time of the Butterflies* (1994) and *In the Name of Salomé* (2000) have become extremely subversive texts, contesting the traditional and male dominated Latin American official historiography. In so doing, Walter Benjamin's theory delineated in his "The Storyteller" (1936) and "On the Concept of History" (1940) is employed here to explore Alvarez's focus on the ameliorating power of storytelling, and the vitality of reconstructing various voices and images from the past, in an effort to highlight exclusively the lives, struggles and voices of various charismatic Dominican women.

The focus of this study is the female-oriented constituent to Dominican history which Alvarez utilizes in her reconstruction of the lives of these subjugated yet steadfast women, who challenge their marginalized position. Respectively, the first novel portrays the revolutionary lives and deaths of the four *Mirabel* ("Butterfly") sisters — Minerva, Dedé, María Teresa and Patria — during the dictatorial regime of Rafael Trujillo from whence Alvarez's own family had narrowly escaped their lives when they emigrated to America prior to the murder of the Butterfly sisters. The second text concentrates on Salomé Ureña, a Dominican national poet who deals with political themes to inspire others, and her daughter Camila, a participant in Castro's revolution in Cuba. In amalgamating fiction with history, the author foregrounds the multifaceted role of the story-teller, and historian as the sole mediator who remembers and re-writes the turbulent and often traumatic history through the female perspective to affect change within the Dominican Republic. In lieu of reporting solely the factual data in the continuum of such history, Alvarez fictitiously re-writes the lives of these powerful women, creatively imposing her

own stamp on the personalities and thoughts of these women, as she also resorts to first and secondhand testimonial accounts.

The women presented in both texts are first and most individuals with human traits, but they are a huge part of a national collective memory, without whose legendary efforts that history would be incomplete. On the other hand, they constitute the redeeming aspect of an otherwise isolating and silencing disposition of their patriarchal society which mutes them to the extremes of oblivion. However, it is due to Julia Alvarez's fictional experimentation with that past that the stories of these women have finally found an outlet with the potential and future possibility to affect other oppressed and marginalized groups. Thus, Alvarez's rewriting of the tales of such revolutionary women in Dominican history brings about the resistive potential to offer means of dealing with similar forms of oppression such as patriarchy, dictatorial governments, fascism, imperialism, and economic inequality all over the world.

Keywords: Julia Alvarez, US Latina Literature, History, Politics, Rewriting.

**Mekânsal Farklılıklar Bağlamında Çingene/Roman
Vatandaşlar**

Gypsy/Romani Citizens in the Context of Spatial Differences

Betül KÖSEOĞLU

**Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji
Bölümü, Türkiye**

E-posta: Betulblccc@gmail.com

Öz

Geçmişten günümüze dünya genelinde Çingenelerin nereden geldiğine, hangi kökene sahip olduklarına, sosyokültürel ve sosyodemografik özelliklerine ilişkin merakla başlayan süreç birçok araştırmaya konu olmuştur. Genel anlamda yapılan araştırmalar, Çingenelerin etnik kökenleri bakımından kültürel, ekonomik, dini ve sosyal anlamda dışlanma yaşamaları üzerinedir. Çingeneler ile ilgili yapılan uluslararası çalışmalar incelendiğinde, Türkiye’de yapılan çalışmaların yetersiz olduğu kanısına varılmıştır. Dolayısıyla çalışmaların yetersizliği Çingenelerin toplumsal yaşamda karşılaştığı problemlerin yeterince çözüme kavuşturulamamasıyla sonuçlanmaktadır. Böylece Çingeneler üzerine yapılacak araştırmaların arttırılması ve yapılan araştırmaların bulgularının dikkate alınması ve öneriler sunulması önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı, Çingenelerin sosyokültürel ve sosyodemografik özellikleri ekseninde Çingeneler hakkında son beş yılda “Türkiye’de yapılan” saha araştırmaları, tezler vasıtasıyla incelenerek, tezler arasındaki bulguların benzerliklerini ve farklılıklarını içeren sonuçları neticesinde, başlıca yaşadıkları problemleri ve bu problemlere yönelik çözümleri tespit etmeye çalışmaktır. Çalışma, Türkiye’deki Çingenelerin problemlerine yönelik çözüm odaklı yaklaşılması ve literatürdeki eksikliği giderme açısından güncel bir boşluğu dolduracaktır. Çalışmanın son beş yılla sınırlandırılmasının nedeni, uygulamaya dayalı araştırmaların bu dönemde sayıca artış göstermesidir.

Araştırma soruları olarak; Türkiye’de Çingenerler hakkında yapılan saha araştırmalarında hangi bulgulara ulaşılmıştır? Ulaşılan sonuçların benzer olan ve farklı olan yönleri nelerdir?

Araştırmacılar Çingenerlerle ilgili hangi konular ve hangi problemler üzerinde daha sık durmuşlardır? Araştırmalar neticesinde Çingenerlerin yaşadıkları en temel problemler nelerdir ve nasıl çözüme kavuşturulabilir?

Araştırmanın örneklemini; çalışmanın özgün olması noktasında, yakın geçmiş ele alınarak Çingenerlerin güncel olarak yaşadıkları problemlere vurgu yapmak ve bu doğrultuda öneriler sunmak açısından, Çingenerler hakkında son beş yılda “Türkiye’de yapılan” saha araştırmalarının yer aldığı tezleri içermektedir.

Araştırmanın yöntemini ise, son beş yılda “Türkiye’de yapılan” saha araştırmalarının yer aldığı tezlerin incelenmesi ve analizinin yapılması sürecinde bulgular hakkında yorum yapılması ve ulaşılan sonuçlarla birlikte yeni bir bakış açısı kazandırılarak bir sınıflandırmaya gidilmesinden dolayı nitel araştırmaya dayalı veri toplama yöntemlerinden olan doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Çingenerler, sosyodemografik, sosyokültürel, etnik köken, dışlanma

Abstract

From past to present, around the world, the process that started with curiosity about where Gypsies come from, their origins, and their sociocultural and sociodemographic characteristics has been the subject of many researches. In general, research studies show that Gypsies experience cultural, economic, religious and social exclusion due to their ethnic origins. When international studies on Gypsies are examined, it is concluded that the studies conducted in Turkey are insufficient. Therefore, the insufficiency of studies results in the problems faced by Gypsies in social life not being adequately resolved. Thus, it is important to increase the research on Gypsies and to take the findings of the research into consideration and offer suggestions.

The aim of this research is to examine the field research "conducted in Turkey" about Gypsies in the last five years, through theses, on the axis of sociocultural and sociodemographic characteristics of Gypsies, and to try to identify the main problems they face and the solutions to these problems, as a result of the results including the similarities and differences of the findings between the theses. The study will fill a current gap in terms of taking a solution-oriented approach to the problems of Gypsies in Turkey and filling the gap in the literature. The reason of limiting the study to the last five years is that practice-based research increased in number during the period.

As research questions; What findings were obtained in field research about Gypsies in Turkey? What are the similar and different aspects of the results achieved? Which issues and problems related to gypsies have researchers focused on more frequently? As a result of the research, what are the most basic problems experienced by Gypsies and how can they be solved? The sample of the research; In terms of the originality of the study, it includes theses that include field research on Gypsies "conducted in Turkey" in the last five years, in order to emphasize the current problems experienced by Gypsies by considering the recent past and to offer suggestions in this direction.

The method of the research is the document analysis method, which is one of the data collection methods based on qualitative research, as the findings are commented on in the process of examining and analyzing the theses containing field research "conducted in Turkey" in the last five years and a new perspective is gained with the results and a classification is made. Was preferred.

Keywords: Gypsies, sociodemographic, sociocultural, ethnicity, exclusion

**Strengthening Research Competencies among
Practice Teachers: Laying the Groundwork for a Thesis
Proposal Writing Instructional Framework**

Fernan Q. ABRAGAN

Assistant Professor IV

Faculty, College of Education and Social Sciences

Mindanao State University at Naawan, Philippines

Abstract

In the dynamic field of education, research skills are vital for practice teachers to adapt to changing trends and foster their professional development. Survey questionnaire validated by pool of experts was used in the study supported by focused group discussion among instructors handling methods of research was as well employed to support the findings of the data. This study aimed to assess the research competencies of practice teachers in post-pandemic, focusing on their prior knowledge, least mastered competencies, preferred learning methods, instructional materials, and training duration. Findings showed that while all 29 students had experienced with research paper writing, only a minority received formal training during senior high school years even if these students had diverse backgrounds in research-focused courses. Most students had moderate proficiency in various research skills, with a few excelling in certain areas. Given the importance of research in teaching, the majority expressed a desire for research workshops, followed by lectures and one-on-one guidance. Preferences for learning materials leaned towards modules and printed handouts, with a notable interest in digital resources such as e-modules and videos. Regarding training duration, most preferred a 24-hour workshop over two days, with weekends being the preferred training days to minimize class disruptions.

Keyword: competencies, framework, practice teachers

**The Rhetorical Power of Female Agency in Zora Neale
Hurston's *Their Eyes Were Watching God* (1937)**

İrfan Cenk YAY

**Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve
Edebiyatı Anabilim Dalı, Türkiye**

**Dr., İstanbul University, Faculty of Letters, Department of American Culture and
Literature, Türkiye**

cenkyay@istanbul.edu.tr ; ORCID ID: 0000-0002-1680-7939

Abstract

In the foreword to his influential anthology titled *New Negro* (1925), Alain Locke who is the father of the New Negro Movement of the 1930s, asserts that the 'essential forces' responsible for 'social change and progress' are to be found 'in the very heart of the folk-spirit.' One of the most influential and innovative African-American women writing in this tradition is Zora Neale Hurston, in that she was a trailblazer in her endeavors to re-define what it means to be a "black" woman in literature and anthropological studies.

Both as an anthropologist and a writer during the Harlem Renaissance period, Hurston was singularly aimed at exploring the critical possibilities of marginality for African-American women for social change and progress in Locke's aforementioned terms. Under the mentorship of the renowned Franz Boas, Hurston had absorbed — during her field studies a decade prior in the deep South where she collected folk songs and folk tales of many local black communities — to juxtapose the roles of being both an observer and observed while she analyzed the means by which how a certain cultural milieu shapes the subjectivity of its members. It is due to such an academically anthropological upbringing and her doubly marginalized status as a "black" woman in a white-dominated patriarchal culture, the author invented a remarkable narrative strategy that enabled her to give an authentic voice, both as a formal and a political concept, to an entire community of black folk in the rural town of Eatonville, Florida, and exclusively to the narrator/protagonist of her most acclaimed novel, *Their Eyes Were Watching God* (1937).

Hurston's text focuses on the character Janie Crawford, whose quest for the 'far horizons' finally leads her to a state of mind where she ultimately re-defines herself despite the lifelong impositions and expectations of a patriarchal society, conspiring against her creative force due to her gender. The aim of

this present study is to explore the intricate narrative and rhetorical strategies of this text, which was included by *TIME* magazine in the list of the 100 best English-language novels published since 1923. By employing Henry Louis Gates, Jr.'s methodology that he offers in his noted *The Signifying Monkey* (1988), the present study presents an analysis of selected scenes from the text to illustrate how Zora Neale Hurston accomplishes to give voice to not only to her heroine, but an entire community of African-American folk, who would otherwise sink into oblivion without Hurston's affords to re-locate them on the literary cartography of American *belles lettres*.

Keywords: Narratology, Anthropology, Folklore, African-American Writing, Zora Neale Hurston.

**Gence Edebiyat Ortamında Altmışlı Nesirlerin
Tezahürü**

Manifestation of sixties prose in Ganja literary environment

Gülmar HÜSEYNOVA

**Azerbaycan Cumhuriyeti, Gence Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi Azerbaycan
ve Dünya Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi**

e-mail: gulnar.huseinova@gmail.com

ORCID: 0009-00068750-7817

Tel:+994 50 496 34 47

Öz

1960-2000 yıllarında ciddi niteliksel yeniliklere uğrayan Azerbaycan'ın nesir edebiyatı değerli romanlar, anlatılar ve hikayeler kazandırmıştır. Etki alanı ve nesiller boyu okurlara aşılacağı sanatsal-estetik zevki taşıyan bu tür eserler, günümüzde de önemini kaybetmemiştir. Bu da doğaldır. Çünkü 1950'li yılların ikinci yarısından itibaren eski SSCB'de, Azerbaycan'da da dahil olmak üzere, ılıman bir sosyo-politik iklim yaratıldı, kişiliğe tapınma kültürü ortadan kaldırıldı, ülkede nispeten demokratik süreçler başladı ve elbette tüm bunlar, Edebiyatı, özellikle de düzyazı eserlerini etkilemezdi. Düzyazıda hangi niteliksel değişiklikler meydana geliyordu? Bu anlamda o dönemin Azerbaycan nesirinde birbiri ardına yeni edebiyat kahramanları ortaya çıktı. Bir zamanlar Sovyet sosyalist ideolojisinin etkisi ve dikteleri altında, düzyazımızda "olumlu" ve "olumsuz" kahramanlar açık bir şekilde anlatılmıştı. "Pozitif" kahramanlar, iş ve halkla ilişkilerde savaşçı, cesur, son derece örnek karakterler olarak dikkat çekti. Doğru, bazı zorluklardan ve denemelerden geçtiler, ama sonunda sosyal gerçekliğin gereklerine göre olumlu imajlar "olumsuz" olanlara galip geldi. "Negatifler", Sovyet toplumuna aykırı eylemleri, kamuoyunda ve ailede ahlaksız, insan karşıtı düşünceleriyle tasvir ediliyor ve bunların teşhir edilmesiyle çalışma sona eriyordu. Elbette, bu görüş tüm mensur eserler için söylenemez. Mesela, Süleyman Rahimov'un "Saçlı" ve "Misafir"i, Mehdi Hüseyin'in "Kara Taşlar"ı, "Yeraltı İrmaklar Denize Akar", Mirza İbrahimov'un "Gelecek Günü", "Pervane", İlyas Efendiyev'in "Dağların Ardındaki Üç Dost" adlı eseri gibi. , vesaire. eserlerde tasvir edilen kahramanlar gerçek gerçeği ve gerçek hayata ilişkin gerçekleri yansıtıyordu.

Anahtar kelimeler: düzyazı, şiir, dramaturji, manevi, nitelik, kişilik, modern.

Manifestation of sixties prose in Ganja literary environment

Resume

In 1960-2000, Azerbaijan's prose literature, which underwent serious qualitative innovations, gave valuable novels, narratives, and stories. Such works, whose sphere of influence and the artistic-aesthetic taste they instilled in several generations of readers have not lost their importance even today. This is also natural. Because starting from the second half of the fifties, a mild socio-political climate was created in the former USSR, including in Azerbaijan, the cult of personality worship was eliminated, relatively democratic processes began in the country, and of course, all this did not affect literature, especially prose works. could not. What qualitative changes were taking place in the prose? In this sense, new literary heroes appeared one after the other in Azerbaijani prose from that period. At one time, under the influence and dictates of the Soviet socialist ideology, "positive" and "negative" heroes were unambiguously described in our prose. "Positive" heroes attracted attention as fighters, brave, extremely exemplary characters in work and public affairs. True, they went through certain difficulties and trials, but in the end, according to the requirements of social realism, positive images won over "negative" ones. "Negativer" is described by his actions against the Soviet society, his immoral and anti-human thoughts in society and family, and in the end the workended with their exposure. For example, Suleyman Rahimov`'s "Sachli" and "Guest", Mehdi Huseyn`'s "Black Stones", "Underground Rivers Floü to the Sea", Mirza İbrahimov`'s "Future Day", "The Propeller", İlyas Efendiyev`'s "Three Friends Behind the Mountains", etc. The heroes depicted in the üorks reflected to real life.

Keywords: prose, poetry, dramaturgy, spiritual, quality, personality, modern.

An Investigation of Conceptual and Practice Oriented Cultural Awareness of English Language and Literature Undergraduate Students

Merve Karakaya BAHAR

Philip George Anthony GLOVER

Süleyman Demirel University, Türkiye

Abstract

This presentation reports on research that investigated the Cultural Awareness (CA) of English Language and Literature (ELL) undergraduate students. The study compared first and the fourth year students' CA with a qualitative discourse analysis methodology. For data analysis the study used an analytical framework from Baker (2011) consisting of the three categories of Basic Cultural Awareness, Advanced Cultural Awareness, and Intercultural Awareness. The data for the study consisted of recorded interviews and recordings of three different intercultural language tasks. Structured interviews were conducted with 13 participants. The interview was conducted in Turkish since the participants' mother tongue is Turkish and they could express their opinion in their mother tongue more fully. The interviews evaluated the participants' conceptual CA. Conceptual CA is concerned with the attitudes and knowledge of cultures required for successful intercultural communication, as well as the ability to articulate these attitudes and knowledge. Intercultural language tasks were conducted in English to evaluate the students' practice oriented CA. Practice oriented CA is concerned with the application of conceptual knowledge in real time instances of intercultural communication and is therefore more skill and behaviour oriented. The study shows the different levels of awareness that the participants showed in the interview and the speaking tasks. This presentation reviews the CA construct and focuses on what participants said in their interviews and discussion tasks. To facilitate a comprehensive analysis of the data, the number of participants was limited. Findings suggest that the students have varying levels of cultural awareness, that language abilities have an influence on how students are able to express their awareness, and that awareness may increase over four years of study in some cases.

Keywords: Cultural Awareness, Will Baker, Discourse Analysis.

Барање За Заштита на Слободите и Правата

Assoc. Prof. Dr. Azam KORBAYRAM

Faculty of Law, International Vision University

North Macedonia

М-р. Ангелеска Ангела

Универзитет Св.Кирил и Методиј Скопје

Правен факултет Јустинијан Први Скопје

Апстракт

Активен иницијален инструмент за заштита на човековите слободи и права во правниот систем на Република Северна Македонија е барањето за заштита на слободите и правата кое е под закрилата на уставното судство. Уставното судство е тесно поврзано со заштитата на човековите права бидејќи токму неговото создавање започнало како одговор на обидот да се обезбеди непосредна заштита на човековите права од страна на еден повисок орган кој ќе биде достоин и специјализиран да ја обезбеди таквата заштита. Правното средство кое е достапно за граѓаните пред нашиот Управен суд и со кое се обезбедува непосредна заштита на човековите права во Република Северна Македонија предвидува заштита само на конкретно определени три вида на слободи и права предвидени во одредбите на Уставот на Република Северна Македонија и со тоа го прави средство со ограничен капацитет. Уставотворецот се одлучил да го овласти Уставниот суд да пружи правна заштита на само три од вкупно четириесет и едно наведено поединечно право во Уставот и тоа само правата од граѓанска и политичка природа, но не и економски или социјални права. Трите права за кои Уставниот суд пружи заштита односно за чија повреда може да се поднесе барање за заштита на слободите и правата се : слободата на уверување, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, слободата на политичко здружување и дејствување и забрана за дискриминација на граѓаните по основ на пол, раса, верска, национална, социјална и политичка припадност ¹.

¹ Чл.110 ст. 1 алинеја 3 од Уставот на РСМ.

**Review of Graduate Thesis Studies Conducted on
Mathematics Anxiety of Students in Turkey**

Kübra GÜL

kbr@gmail.com

Tayfun TUTAK

tayfuntutak@hotmail.com

Fırat University, Türkiye

Abstract

The aim of this study is to examine postgraduate theses about mathematics anxiety in Turkey between 2010 and 2023 from various perspectives. For this purpose, theses; It was examined according to publication year, type, research method, university where the study was conducted and sample type. Qualitative research method and document review technique were used in the research. For the research, 'mathematics anxiety' was searched in the YÖK THESIS database. As a result of the search, 48 theses were found. 11 of the theses that were not included in the scope of the research were eliminated and the study continued with 37 theses. It has been seen that the studies carried out in the light of the collected data are insufficient. It has been observed that there are many studies using quantitative methods, but there are very few qualitative method studies, sample groups are mostly selected from primary education levels, and the general framework of the studies consists of studies examining mathematics anxiety and various variables.

Keywords: Mathematics, Anxiety, Mathematics Anxiety

**Financial System Development and Entrepreneurship,
with aim to Economic Growth**

Prof. Asoc. Dr. Nerimane BAJRAKTARI

Professor at Faculty of Economy

University of Prizren, "Ukshin Hoti", Prizren, Kosovo

nerimane.bajraktari@uni-prizren.com;

Dr. Eriona DEDA

Professor at Faculty of Agriculture and Veterinary,

Department of Agriculture Economy

University of Pristina, "Hasan Prishtina", Pristina, Kosovo

**Corresponding author*

erionadeda87@gmail.com

Abstract

This paper focuses on the relationship between the financial development and entrepreneurship, with aim to economic growth, for the Albania case.

In addition the paper focuses on the impact of the financial system on enterprises and economy. This paper is based on some important indicators for measuring financial development, which are: the rate of money expressed in % (percentage) in terms of income, based on some comparative statistical analyses expressed in percentages to highlight how the revenues of the most powerful enterprises in Albania have changed from 2021 compared to 2022.

In this paper we've focused on the descriptive method, from which we've drawn comparative statistical analysis expressed in % (percentage), reflecting how the revenues have changed in % (percentage) in terms of the most powerful enterprises in the country, by years taken in our study.

The most useful indicator for measuring financial development in this study is broad money as a rate against income, which measures the degree of money in the economy.

The indicators serves to show the real scale of the financial sector in the economy, where money serves as a means of payment and as a means of saving.

In addition we`ve drawn the conclusions related to the analysis of the results as well as some relevant recommendations to improve the financial development for a better economic growth.

Keywords: financial development, enterprise , revenues, comperative analysis

Melisa Kesmez'in Eserlerinde Aile İlişkileri

Family Relations in the Works of Melisa Kesmez

Assist. Prof. Dr. Musa TOPKAYA

Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye

Öz

Bu çalışmada Melisa Kesmez'in, *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz* (2014), *Bazen Bahar* (2015), *Nohut Oda* (2018) adlı üç öykü kitabı ile *Küçük Yuvarlak Taşlar* (2022) adlı novellası, aile teması bağlamında incelenmiştir. İlk üç eserdeki öykülerin çoğunda ve *Küçük Yuvarlak Taşlar*'da ebeveyn-çocuk, kadın-erkek/evlilik ilişkileri ile annelik ve babalık kavramları ana temayı teşkil eder. Aileyi merkeze almayan öykülerin de hemen hepsinde aile ilişkileri değinilen konulardan biridir. Öykü kitaplarının üçünde de öyküler birinci tekil kişi anlatıcı ağzından anlatılır ve hepsinde de anlatıcı-başkişi benzer özelliklere sahiptir. Bu öykülerde çoğunlukla; dağılan aileler, sorunlu evlilik ve ilişkiler, ebeveyn-çocuk ilişkileri, annelik ve babalık kavramları, anne veya babanın ölümü ve bunun çocuk üzerindeki etkileri gibi temalara odaklanılmaktadır. Yazarla yapılan söyleşilerden de anlaşılacağı gibi eserler belirgin otobiyografik izler taşımaktadır. İlk üç kitaptaki öykülerin hemen hepsi yazarın profiline benzer bir anlatıcı tarafından anlatılır. Bu anlatıcı; 30'lu yaşlarında ya da 40'larının başında eğitilmiş, kentli bir kadındır. İlk üç kitapta yer alan öyküler, anlatıcı-kahramanın hayatının çeşitli dönemlerine odaklanan farklı yaşların bakış açılarından aktarılmış olsa da aile ilişkileri bütün öykülerde "kız çocuğu"nun, ya da eşlerden kadın olanın bakış açısından aktarılmıştır. Diğer öykü kitaplarının aksine, yazarın son kitabı *Küçük Yuvarlak Taşlar* ise bir novelladır ve burada olaylar farklı karakterlerin ağzından anlatılır. Kadın-erkek, karı-koca ve ebeveyn-çocuk ilişkileri, ilişkinin farklı taraflarının perspektifinden yansıtılır. Çalışmada yukarıda belirtilen aile ilişkilerine yakından bakılacak ve bu bağlamda -kronoloji de dikkate alınarak- eserlerin arasındaki benzerlik ve farklılıklara odaklanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: anne, baba, ebeveyn, çocuk, eş

Abstract

In this study, Melisa Kesmez's three short story collections titled "*Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz*" (2014), "*Bazen Bahar*" (2015), "*Nohut Oda*" (2018) and her novella "*Küçük Yuvarlak Taşlar*" (2022) are analyzed in the context of the theme of family. In most of the stories in the first three works and in *Küçük Yuvarlak Taşlar*, the main themes are parent-child, female-male/marital relations, and the concepts of motherhood and fatherhood. In almost all of the stories that do not center on the family, family relations are also one of the subjects touched upon. In all three of the storybooks, the stories are narrated by a first-person narrator, and in all of them the narrator-protagonist has similar characteristics. These stories mostly focus on themes such as disintegrating families, troubled marriages and relationships, parent-child relationships, motherhood and fatherhood, the death of the mother or father and its effects on the child. As can be understood from the interviews with the author, the works bear clear autobiographical traces. Almost all of the stories in the first three books are narrated by a narrator similar to the author's profile. This narrator is an educated, urban woman in her 30s or early 40s. The stories in the first three books are told from the perspectives of different ages of narrator-hero, as they focus on various life periods of the narrator-hero's life. Family relationships are told from the point of view of the "daughter" or the female spouse/partner in all the stories. Unlike her other storybooks, her latest book, *Küçük Yuvarlak Taşlar*, is a novella in which the events are told by different characters. The relationships between men and women, husband and wife, and parents and children are reflected from the perspectives of different sides of the relationship. This study will take a closer look at the aforementioned family relationships and in this context - taking chronology into account - will focus on the similarities and differences between these four works.

Keywords: mother, father, parent, daughter, son

Using Gamification to Enhance EFL Learners' Pronunciation

Arzije AMETI, PhD Candidate

International Balkan University, Skopje, North Macedonia

ameti.arzije@ibu.edu.mk

Abstract

Pronunciation is an important aspect of foreign language instruction and one of the main language teaching and learning challenges. Despite this, pronunciation has become the most ignored and omitted area of language teaching and learning (Pourhosein Gilakjani & Sabouri, 2016). Hence, to ensure successful learning and offer learners a relaxed atmosphere in class while learning pronunciation, the selection of teaching strategies in EFL (English as a Foreign Language) classes is very important and should be based on students' needs and preferences. Thus, combining traditional teaching methods and practices with online games, or gamified activities, can be a successful strategy in teaching pronunciation to foreign language learners.

Considering the lack of research related to teaching pronunciation through gamification, this present study aims to contribute to the related literature by investigating the effectiveness of gamification in teaching pronunciation to EFL students, as well as to investigate whether gamification can contribute to better word pronunciation and retention compared to traditional instruction. To shed more light on this regard, this study also explored learners' perceptions and attitudes as for learning pronunciation through gamification.

This study used several data collection instruments since it aimed to answer a wide range of research questions. The data collection instruments used in this study were tests, namely pretest and posttest which were administered to measure learning and improvement, and an observation (participant observation) which was used to gather qualitative data about the advantages and limitations of the implementation of gamification in class, and an interview with the participants to obtain information about learners' attitudes and perceptions towards the use of gamification as a way of improving English pronunciation.

The results indicate that Gamification could enhance the effectiveness of the pronunciation improvement of EFL learners even though the findings did not demonstrate statistical significance when

compared to traditional teaching methods. However, the interview and the observation, on the other hand, show that students have positive attitudes towards the use of gamification in pronunciation learning and improvement.

The study suggests that applying the Gamification approach in teaching and learning English language pronunciation not only results in successful word retention, but is also a great learning experience for learners since it boosts their motivation and engagement.

Keywords: gamification, games, pronunciation, retention, motivation, engagement

**Psikologlarda Duygusal Zeka Düzeyi ile Yaşam
Doyumu ve İş Doyumu Arasındaki İlişkinin
İncelenmesi**

**The Relationship Between Emotional Intelligence Level and Life Satisfaction
and Job Satisfaction in Psychologists**

Yüksek Lisans Özkan YOLASIĞMAZOĞLU

Öğrencisi, İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye

Özlem ÖZDEN TUNCA

Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Fenerbahçe Üniversitesi, Türkiye

Öz

Bu çalışma, psikologların duygusal zeka düzeyleri ile yaşam doyumu ve iş doyumu arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada ayrıca duygusal zeka, yaşam doyumu ve iş doyumunun demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediği de incelenmektedir. Çalışmada, ilişkisel tarama modeli kullanılarak 21 yaş üstü aktif olarak çalışan 247 psikologdan veri toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak Rotterdam Duygusal Zeka Ölçeği, Yetişkin Yaşam Doyumu Ölçeği ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği (Kısa Form) kullanılmıştır. Veriler, SPSS yazılımı ile korelasyon ve regresyon analizleri kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçları, duygusal zeka düzeyinin hem yaşam doyumu hem de iş doyumu üzerinde pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, duygusal zeka, yaşam doyumu ve iş doyumunun yaş, eğitim durumu, medeni durum, çalışılan kurum ve meslekte çalışma süresine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği, ancak cinsiyet, mesleği isteyerek seçme ve meslek içi eğitim alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Sonuçlar, literatürdeki benzer araştırmalarla uyumlu olup, duygusal zekanın yaşam doyumu ve iş doyumu üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu doğrulamaktadır. Çalışmada, duygusal zekanın artırılması için eğitim programları düzenlenmesi, iş yerlerinde yaşam doyumunu artırmaya yönelik girişimlerde bulunulması ve psikososyal destek programlarının geliştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca, araştırmacılara boylamsal çalışma yapılması, gelecekteki araştırmaların farklı demografik gruplar ve kültürler üzerindeki etkilerinin incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolog, İş Doyumu, Yaşam Doyumu, Zeka, Duygusal Zeka.

Abstract

This study aims to examine the relationships between emotional intelligence levels of psychologists and their life satisfaction and job satisfaction. The study also examines whether emotional intelligence, life satisfaction and job satisfaction differ according to demographic characteristics. In the study, data were collected from 247 actively working psychologists over the age of 21 using the relational survey model. Rotterdam Emotional Intelligence Scale, Adult Life Satisfaction Scale and Minnesota Job Satisfaction Scale (Short Form) were used as data collection tools. The data were analyzed using correlation and regression analyses with SPSS software. The results of the analysis show that the level of emotional intelligence has a positive and statistically significant effect on both life satisfaction and job satisfaction. In addition, it was determined that emotional intelligence, life satisfaction and job satisfaction showed significant differences according to age, educational status, marital status, institution of employment and length of service in the profession, but did not show a significant difference according to gender, choosing the profession willingly and receiving on-the-job training. The results are consistent with similar studies in the literature and confirm that emotional intelligence has a significant effect on life satisfaction and job satisfaction. In the study, it is recommended to organize training programs to increase emotional intelligence, to take initiatives to increase life satisfaction in workplaces and to develop psychosocial support programs. In addition, it is recommended that researchers conduct longitudinal studies and examine the effects of future research on different demographic groups and cultures.

Keywords: Psychologist, Job Satisfaction, Life Satisfaction, Intelligence, Emotional Intelligence.

Scientific and Theoretical Basis of the Educational Process

ADIGOZALOVA Shalala Ali Gizi

PEDAGOGY, Doctor of Philosophy, docent, Sumgait State University , Azerbaijan

adigozelshalala@gmail.com

GASIMOVA Tahira Alish gizi

Sumgait State University, Sumgait.Azerbaijan.

Краткое Содержание

НАУЧНО – ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ

Усвоение связано с новым конкретным мышлением посредством наблюдения (живого) в познавательном процессе, а применение связано с опытом. Для полного понимания процесса усвоения важно усвоить внутренний механизм, этапы алгоритм обучения знаниям, особенно его психологические особенности. Очень важно, чтобы в ходе обучения эти элементы синхронно дополняли друг друга, проникая друг в друга.

Обоснованно, что метод обучения классифицируется как осмысление, понимание, усвоение, обобщение, закрепление и применение. Основным критерием, которым необходимо овладеть в ходе обучения, является проблема развития познавательных способностей учащихся с формированием знаний, умений и навыков. Дано объяснение возможности решения указанной задачи с помощью содержания используемых в обучении материалов, выбранных форм работы и применяемых методов.

Ключевые слова: познание, мышление, усвоение, компоненты обучения, логический подход, преподавание, обучаются, теоретически – практические знания.

Abstract

Appropriation is through observation (live) in cognitive activity, i.e. concrete thinking, and application is related to experience. In order to fully understand the process of acquisition, it is very important to master the internal mechanism, steps, algorithm of teaching knowledge, especially its psychological features. During teaching, it was explained that these elements complement each other synchronously, and that it is very important for one to penetrate the other.

It is justified that the way of learning is classified as perception, understanding, comprehension, generalization, reinforcement and application.

The main criterion intended to be mastered during training is the problem of developing cognitive abilities in students with the formation of knowledge, skills and habits. The possibility of solving the said task with the content of the material used in the training, the selected work forms and the applied methods was explained.

Keywords: cognition, thinking, mastering, learning components, logical approach, application, teaching, learning, theoretical-practical knowledge.

Investigation of Digital Citizenship Levels Among Teacher Candidates in Terms of Various Variables

Asuman BAYDAŞ*

asu.baydas368@gmail.com

Ünal İÇ

unalic@firat.edu.tr

Tayfun TUTAK

Fırat University, Türkiye

tayfuntutak@hotmail.com

Abstract

This study has been carried out in the screening model in order to determine the digital citizenship levels of Mathematics teacher candidates and other teacher candidates and to examine them in terms of different variables. The sample of this study consists of 635 university students studying in the 1st, 2nd, 3rd and 4th grades of Fırat University Faculty of Education, Primary Mathematics teaching, Turkish teaching, Science teaching, Social Studies teaching, Preschool teaching, Classroom teaching and Guidance and Psychological Counseling in the 2022-2023 academic year. 'Personal Information Form' and 'Digital Citizenship Scale' have been used as data collection tools. According to the findings attained as a result of the research, it has been determined that the levels of digital citizenship and the sub-dimensions of digital citizenship of the teacher candidates participating in the study is not differ considerably according to the branches. It has been determined that the digital ethics, digital law, digital security, digital trade score averages of teacher candidates differ considerably according to gender; digital health, digital rights and responsibility, digital access, digital communication and digital literacy score averages do not differ considerably according to gender. It has been observed that the digital citizenship dimensions of the participants are not differ statistically considerably according to age; it has been observed that it differs statistically considerably according to their income levels. In addition, it has been found that the digital citizenship dimensions of teacher candidates differ statistically considerably according to the means of internet usage. According to the results attained in this study, it has been seen that it is important in terms of conducting quantitative and qualitative research on digital citizenship, determining the trainings to be given to teacher candidates on this subject and the content to be carried out in these trainings.

IEOES4 International Eurasian Conference on Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

Keywords: Digital Citizenship, Teacher Candidates, Digital Communication, Digital Law, Digital Security, Digital Health.

*Not: Bu bildiri araştırmacının yüksek lisans tezinden tretilmiştir.

Family Values in Azerbaijan Families
Ethnopsychological Issue

SHAHNAZ GULIYEVA

Associate Professor, Sumgait State University, Sumgait, Azerbaijan

shahnaz.guliyeva@sdu.edu.az

Abstract

The article discusses the ethno psychological foundations of family values specific to the Azerbaijani people. The ethnic characteristics of the Azerbaijani people form the basis of national spirituality and national morality. In Azerbaijan, the preparation of young people for family life has varied in different economic structures, and despite the fact that the current economic structure and the ideology of the time had an effect on the formation of their spirituality and national morality, the national uniqueness has been preserved, and this uniqueness is also reflected in the article.

Keywords: family, traditions, national feelings, young people, parents, environment

Ndërlidhja në mes pasiguris financiare dhe mirëqenies emocionale

Hekuran SABEDINI¹

¹ Master's student at the State University of Tetovo, Tetovo, North Macedonia

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8564-2348>

¹authors e-mails, hekuransabedini@gmail.com

mobile telephone numbers: +38345657458

Abstrakti

Ky studim synon të hulumtojë lidhjen midis pasigurisë financiare, mirëqenies emocionale dhe ndryshimeve gjinore në sektorin privat. Metodologjia e përdorur është e bazuar në një qasje kuantitative, duke u përqëndruar në mbledhjen e të dhënave përmes pyetësorëve. Qëllimi i këtij studimi është të eksplorojë dhe kuptojë ndërveprimin midis pasigurisë financiare dhe mirëqenjes emocionale tek punëtorët e sektorit privat. Qëllim tjetër i këtij studimi është të shohim qfarë ndikimi ka pasiguria emocionale në mirëqenjen emocionale të punërove në sektorin privat si dhe të shohim dallimet gjinore në kontekst të mirëqenjes emocionale tek kta punëtor. Pë të realizuar këto qëllime janë anketuar 100 punëtor të sektorit private me dy instrumente matëse, instrumenti për gjendjen emocionale dhe atij për pasigurinë financiare

Rezultatet treguan një korrelacion pozitiv të rëndësishëm midis pasigurisë financiare dhe mirëqenies emocionale tek punëtorët e sektorit privat. Gjetjet gjithashtu treguan dallime gjinore në nivelin e mirëqenies emocionale, me femrat që raportojnë një nivel më të lartë të mirëqenies emocionale krahasuar me meshkujt. Megjithatë, nuk u gjet një dallim të ngjashëm në nivelin e pasigurisë financiare midis dy gjinive. Rezultatet sugjerojnë nevojën për përmirësimin e politikave dhe praktikave të punësimit për të adresuar pasigurinë financiare dhe për të krijuar një mjedis të punës që promovon mirëqenien emocionale. Këto gjetje kontribuojnë në kuptimin e mëtejshëm të faktorëve të ndikimit në përvojën e punësimit në sektorin privat dhe përparimin e fushës së menaxhimit të burimeve njerëzore.

Fjalët kyçe: Gjendje emocionale, pasiguri financiare, punëtor të sektorit privat.

Evaluating The Effectiveness of Chatgpt in Solving University-Level Mathematics Problems

Marek Małolepszy

Lodz University of Technology, Centre of Mathematics and Physics

Abstract

One of the primary criticisms directed at ChatGPT is its propensity for generating hallucinations. This issue necessitates the verification of its provided responses. For computational tasks, this verification can often be conducted using programs such as Computer Algebra Systems. However, this raises the question of why one should use ChatGPT if a mathematical program can solve the task. If only the result is of interest, then using ChatGPT appears unwarranted. Nevertheless, if the entire reasoning process is important, employing a language model is justified.

The article proposes a method for verifying solutions by having ChatGPT check them. The study adopted the principle that if the solution remains consistent in response to successive prompts, it is considered correct. If the solution changes, a new solution is requested. This process is repeated until two consecutive identical solutions are obtained. In cases of prolonged alternation between different results, an alternative termination condition should be established (such a situation did not occur in the considered tasks). This procedure was applied to the calculation of integrals. For the considered examples, this method proved accurate in 25 out of 25 cases when the initial response was correct and in 2 out of 5 cases when the initial response was incorrect. This means that in 2 out of 30 situations, the presented procedure helped avoid errors. Although this does not significantly improve the quality of results, it positively impacts solution accuracy. Furthermore, it is crucial to note that there was no instance where an initially correct answer ultimately resulted in an incorrect solution when following the procedure.

Ideally, correct answers would be obtained 100% of the time, starting with the first prompt. The author believes that future versions of ChatGPT will solve tasks even more effectively. However, research should continue to develop the best possible verification methods as long as the risk of hallucinations persists.

Given its limited scope, this study does not justify drawing far-reaching conclusions about ChatGPT's reliability in solving mathematical problems or the effectiveness of the proposed method. The presented study was a pilot and will be continued by the author in a much broader area.

Rusya'nın Ukrayna Savaşı ile Birlikte Oluşan Yeni Küresel Koşullara Uyum Sağlama Hamleleri

Dr.Öğr.Üyesi Elçin MÜRSELOĞLU

Balıkesir University, Türkiye

Öz

24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna savaşının patlak vermesiyle birlikte Rusya, Batı'nın ağır yaptırımlarına maruz kalmış ve Orta Asya, Uzak Doğu ve Orta Doğu bölgeleri Rus siyasetinde ve ekonomisinde daha fazla yer edinmiştir. Rusya ile Asya ülkeleri arasında ticaret hızla artmış ve hatta bu ülkeler üzerinden Rusya'ya yeni ulaşım koridorları inşa edilmeye başlanmıştır. Yalnızca iki yıldan biraz fazla süre içerisinde Asya'nın Güney ülkeleri Moskova için Çin ve Orta Asya ülkelerinden sonra en önemli işbirlikçi ülkeler haline gelmiştir. Bu çalışma, Rusya'nın Ukrayna savaşıyla birlikte Güney ülkelerine birden çok yayılma stratejilerini ayrıntılarıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Ukrayna'da savaşın başlamasından sonra Rusya'nın bahse konu olan bölge ülkelerine temasları yalnızca Rus tüccarlar ve göçmenler aracılığıyla olmamış, aynı zamanda bu bölgelere yönelen Rus kamu ve devlet yetkililerinin sayılarında da artış görülmüştür. Bu temasların etkisi, gelecekte devlet kurumlarında da hissedilecektir. Bu çalışmada özellikle bu temasların bölgelerde hangi gelişmelere katkıda bulunacağı, siyasi ve ekonomik olarak bahse konu ülkelerin nasıl bir yapıya dönüşebilecekleri araştırılacaktır. Çalışmanın temel amacı, Rusya'nın Asya ülkeleri üzerindeki siyasi, ekonomik ve demografik etkilerinin ve bu etkilerin ülkelerin iç ve dış siyasette karar alma sürecindeki rolünün kapsamlı bir değerlendirmesini sunmaktır. Çalışmanın önemi, Rusların Dünya Hakimiyeti Teorileri'nde olduğu gibi "Sıcak denizlere inme" prensiplerini gerçekleştirme doğrultusunda Ukrayna ve Asya hamlelerinin, ileriye dönük belirleyici rol oynaması gerçeğinden kaynaklanmaktadır. AB yaptırımlarının aşılması ve daha açık ticaret kuralları nedeniyle Asya ülkelerinde Ruslar tarafından tescil edilen şirketlerin sayısında önemli artışlar görülmektedir. Rusya ile bu bölgelerin birbirine daha fazla temasıyla birlikte hem iş kültürü ve hem de finans sektörünün özellikleri buralara aktarılmaya başlamıştır. Dolayısıyla Rusya'nın iş insanları ve bürokratları bu çalışmada sözü edilen hangi ülkelere taşınırsa, genç Ruslar ve yabancı ülkelere iş arayışı içinde olan genç işçiler de bu ülkelere kayacaktır. Bu süreç dünya güç dengelerinin yer değiştirmesi açısından kritik öneme sahiptir. Araştırma, Rusların bilinç altındaki dünya hakimiyeti düşüncelerinin tarihsel gelişimini, şimdiki Asya hamlelerini ve bu doğrultuda gelecekteki olası adımlarını kapsayan kapsamlı bir literatür taramasıyla başlayacaktır. Sonrasında nitel ve nicel analizlerle, Rusya'nın Asya ülkeleriyle olan iş birliğinin, esas amacına ve ekonomisine olan yansımaları

detaylı bir şekilde incelenecektir. Çalışma ayrıca, bu iş birliklerin Batı'nın ekonomi politikaları üzerindeki etkilerini ve onların olası geleceğe yönelik karşı senaryolarını değerlendirecektir. Sonuç olarak bu çalışma, Rusya'nın Ukrayna savaşı ile birlikte yayılma politikalarına hız vererek Asya ülkeleri üzerinde oluşan etkilerinin daha iyi anlaşılmasına, Batın'ın (Batı mı? Batın mı?) buna olan tepkilerine ve Türkiye'nin bu durumda alacağı önlemin (önlemlerin) veya belki daha doğru ifade "Türkiye'nin izleyeceği politikaların belirlenmesine ışık tutmaktır" olabilir) neler olabileceğine ışık tutmaktadır. Ayrıca çalışma, Ukrayna savaşının patlak vermesiyle Orta Doğu'da büyük bir Rus diasporasının ortaya çıkmış olduğunun, yüzbinlerce Rus kökenli Yahudi'nin, Yahudi inancına göre işgal altında olan vaat edilmiş topraklara göç ettiğinin sonucuna ve tespitine varmaktadır. Çalışma, Rusya'nın Türkiye'ye yönelik nüfus aktarımı politikalarının gelecekteki gelişimine yönelik politika önerileri sunarak, bu sorunun ciddiyetini vurgulamaktadır. Bu nedenle, (Veya Konunun önemi nedeniyle, Türk politika yapımcılarının ve akademisyenlerinin, Rusya'nın jeostratejik politikalarını daha iyi öngörerek, konuyla ilgili yapacakları yeni ve derin çalışmalarla konuyla ilgili tarafların farkındalıklarını artırmaya ve gelişen yeni trendlere uygun yeni politika önerilerinde bulunmaları gerekmektedir.) şeklinde cümle bağlanabilir belki. Rusya'nın jeostratejik politikalarının farkında olan Türk politikacıların ve akademisyenlerin, konu üzerine daha fazla eğilmeleri, duruma karşı önlemleri daha da sağlamlaştırmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rus yayılmacı politikaları, Rus dış ticareti, Asya, Orta Doğu, Türkiye.

Bezczyńność a Przewlekłość w Kontekście Praw Człowieka

dr Ewa Szuber-Bednarz

Akademia im Jakuba z Paradyża

w Gorzowie Wielkopolskim

Abstrakt

Od wielu lat w polskim społeczeństwie utrzymuje się przekonanie o opieszałości polskiego wymiaru sprawiedliwości, głównie jeśli chodzi o rozpoznawanie spraw cywilnych. Wyraz tego mamy m.in. w wyroku Wielkiej Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 26 października 2000 r. w sprawie Kudła przeciwko Polsce, w którym Trybunał, uznając naruszenie przez Polskę m.in. art. 6 (prawo do rzetelnego procesu sądowego) oraz art. 13 EKPC (prawo do skutecznego środka zaskarżenia), wskazał w nim, że przewlekłość postępowań przed polskimi sądami ma charakter systemowy, a prawo polskie nie przewiduje skutecznego mechanizmu przeciwdziałania temu zjawisku ani rekompensowania podmiotom prawa do sądu szkód z nim związanych. Uchwalenie ustawy o skardze na przewlekłość postępowania było konsekwencją wykonania przez Rzeczpospolitą Polską postanowień wskazywanego wyroku.

Skarga na przewlekłość postępowania stanowić ma zatem ustawowy mechanizm zapewnienia prawa jednostki do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, którego wprowadzenie i kształt są skutkiem rozstrzygnięcia skarg indywidualnych przeciwko Polsce przez ETPC. Zatem aby spełnić wymagania standardów wynikających z EKPC, powinien być to mechanizm efektywny, którego wykorzystanie przez stronę postępowania doprowadzi zarówno do stwierdzenia przewlekłości, jak i do usunięcia jej skutków oraz ewentualnego zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego.

Polskie przepisy regulujące sferę administracyjnoprawną nie definiują co należy rozumieć pod pojęciem „przewlekłość postępowania.” Nie czynią tego także kodeks postępowania cywilnego oraz kodeks postępowania karnego. Z uwagi na stopień ogólności regulacji charakterystyczny dla ustawy zasadniczej oraz umów międzynarodowych wyjaśnienia tego terminu nie znajdziemy również w tych aktach normatywnych. Pojawia się zatem uzasadnione pytanie skąd funkcjonujący termin w praktyce. Aby tę kwestię rozstrzygnąć konieczna jest analiza materialnoprawnych przesłanek przewlekłości postępowania, które ustawodawca wskazuje, jako prawo do skargi, a mianowicie, w art. 2 ust. 1 ustawy skargowej postanowiono, że „Strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania)”.

Zatem pojęcie przewlekłości na gruncie cytowanej ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki jest pojęciem względnym, nie zdefiniowanym przez ustawodawcę. Względność zaś oznacza, że w każdym przypadku musi być odnoszone do realiów konkretnej sprawy.

Natomiast terminem „bezczywność organu administracji publicznej” ustawodawca posługuje się na gruncie wybranych przepisów procesowych, np. w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, oraz w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w ustawie z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. Kodeks postępowania administracyjnego używa wyłącznie sformułowania „niezałatwienie sprawy w terminie”. Pomimo tego ustawodawca nie wyjaśnia zakresu terminologicznego, dlatego nadal podejmowane są próby definiowania bezczynności, zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie administracyjnym i sądowym.

Z uwagi na coraz częściej występujący problem, co widać m.in. w ilości składanych skarg przez Strony i Uczestników postępowań sprawa staje się istotna i wymagająca analiz.

Problematyka sposobu interpretowania przez sądy krajowe wymogu „rozsądnego terminu” oraz kryterium odpowiedniego i wystarczającego zadośćuczynienia za stwierdzone naruszenie stała się szczególnie aktualna w świetle wyroku pilotażowego w sprawie Rutkowski i inni v. Polska. Podkreślono w nim, m.in. że ocena długości postępowania wymaga rozważania okoliczności konkretnej sprawy oraz kryteriów wypracowanych w case law (stopnia skomplikowania sprawy, zachowania skarżącego i właściwych władz krajowych oraz znaczenia sprawy dla skarżącego. Zawsze poruszano istotne z punktu widzenia analizowanej problematyki kwestie związane z przewlekłością spowodowaną brakiem skuteczności procedury pozyskania dowodu z opinii biegłego, opóźnionym przedstawieniem opinii oraz brakiem dyscyplinowania biegłych. Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził również, że uregulowana w polskim prawie skarga na przewlekłość nie zapewniła skarżącym „odpowiedniego i wystarczającego zadośćuczynienia” (appropriate and sufficient redress) w znaczeniu właściwej kompensacji za przewlekłość postępowań.

Skutki nadmiernej przewlekłości postępowania podlegają ocenie ETPC. Zgodnie bowiem z art. 41 EKPC pokrzywdzona strona postępowania może domagać się tzw. „słusznego zadośćuczynienia” (just satisfaction) za uszczerbek spowodowany naruszeniem przepisów EKPC. Roszczenie to przyznawane jest na wniosek skarżącego. Podstawową przesłanką uzyskania „słusznego zadośćuczynienia” jest stwierdzone wyrokiem naruszenie. Europejski Trybunał Praw Człowieka w części wyroku dotyczącej naruszenia art. 41 EKPC rozstrzyga o naprawieniu szkody majątkowej (pecuniary damages), szkody

niemajątkowej (non-pecuniary damages) w postaci krzywdy moralnej (moral damages), kosztach postępowania i wydatkach (costs and expanses) oraz odsetkach za zwłokę (default interest) w zapłacie zadośćuczynienia, albowiem jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie. Jednak kierowanie sprawy do ETPCz to powinna być ostateczność zatem należy poddać analizie dwa istotne pod względem terminologicznym pojęcia, a mianowicie: „bezczywność” i „przewlekłość”.

The Impact of Energy Exports to Türkiye on GDP per Capita in Azerbaijan

Narmin HÜSEYNOVA

Azerbaijan State University of Economics, Baku, Azerbaijan;
narmin_huseynova@unec.edu.az

Orhan ÇOBAN

Gaziantep University, Faculty of Economics and Administrative Sciences,
Department of Logistic, Gaziantep, Türkiye; ocoban@gantep.edu.tr

Abstract

In this paper I attempt to unearth a possible relationship between Azerbaijan's oil and gas exports to Türkiye and the country's GDP per capita in manat terms. I also include oil prices in global markets and labour force to avoid over-fitting problem in analysis. The annual period I choose in my research spans between 2000 and 2023. After implementing Phillips-Perron and KPSS tests to check for unit root in my time series data Vector Autoregressive (VAR) processes are chosen to identify and calculate the effects between variables. Calculations reveal that four year lags are the most plausible. Afterwards we want to ensure a causal relationship from independent variables towards GDP per capita of the country. Granger and instantaneous causality tests results back our assumption that all three variables might have a causal impact over it. As a result of the study, we find out a positive relationship between Azerbaijan's oil and gas exports to Türkiye and GDP per capita in the short run and a negative one in the long-run period. When it comes to the other two they have a negative effect on average over GDP per capita. Oil prices' negative effect could be explained with the fact that production capacity of a country is mostly unaffected by the price in the long-run, determined by capital and labour potential instead. Labour force's negative nexus with the GDP per capita, however, draws a worrying picture, showing a lack of innovation in capital and labour markets of the country. Future research better focus on increasing data points and trying different econometric models.

Keywords: Azerbaijan, oil and gas exports, Türkiye, energy economics.

The Impact of Collectivistic Values on Individual Performance with mediation of Psychological Needs

Sejdi HOXHA

University of Applied Sciences in Ferizaj

Kosovo

Abstract

Organizational structures provide the framework under which all organizations run, with personnel motivated by goals of motivation, progress, effectiveness, and psychological contentment. Management's commitment to collectivist ideals, which are strongly established in conventional sociological theory, need careful examination since they may deviate from people's natural wants in reaction to social expectations inside institutional contexts. This study examines the impact of collectivist beliefs and psychological requirements on job performance, with a focus on employees in Kosovo's public post and telecommunications sectors. The study investigated hypotheses with a sample of 394 people from these companies, using both the PROCESS macro model and multiple regression analysis. The findings reveal that horizontal and vertical collectivism have a substantial influence on work performance. Furthermore, the study demonstrates a positive indirect association between horizontal and vertical collectivism and job performance, which is mediated by psychological requirements.

Keywords: Collectivist Values; Psychological Needs; Job Performance

**Development and Functioning of the Institute of
Administrative Contracts in the Republic of Kosovo in
Practice**

**Zhvillimi dhe Funksonimi i Institutit Të Kontratave Administrative Në
Republikën E Kosovës Në Praktikë**

Ahmet IMAMI¹

University of Prishtina "Hasan Prishtina", Kosovo

Abstract

This scientific paper aims to address the development of the Institute of Administrative Contracts in the Republic of Kosovo. Considering that this institute is relatively new in the Republic of Kosovo, we deemed it necessary to conduct a scientific-empirical research in order to provide answers to the hypotheses presented in the study regarding the development and functioning of administrative contracts in the Republic of Kosovo.

In this scientific-empirical research, a questionnaire survey was conducted with sixty (60) individuals who vary in terms of age, educational level, profession, etc. The completion of this research has enabled us to have a real overview of the importance, development, and enforceability of Administrative Contracts in the Republic of Kosovo.

All the data obtained from the field have been processed through a scientific analysis resulting from the respondents' answers. The questionnaire consists of fifteen (15) questions and includes the entire territory of the Republic of Kosovo.

The results obtained from this survey of sixty (60) individuals from different age groups and various sectors of society, including university lecturers, judges, prosecutors, lawyers, and government officials, will provide specific data, scientific conclusions, as well as guidance and actions that need to be taken in order to operate as efficiently and effectively as possible for the Institute of Administrative Contracts in the Republic of Kosovo.

Keywords: Administrative contracts, Republic of Kosovo, survey, development.

¹The author is finishing his doctoral studies in the Faculty of Law at the University of Prishtina "Hasan Prishtina" in the field of legal sciences, specifically Constitutional Administrative Law.

Cand. PhD. Ahmet IMAMI¹

Abstrakt

Ky punim shkencor ka për qëllim trajtimin e zhvillimit të institutit të Kontratave Administrative në Republikën e Kosovës. Duke marrë parasysh se ky institut është i ri në Republikën e Kosovës, kemi parë të arsyeshme të bëjmë një hulumtim shkencor - empirik me të cilat do të mundohemi të japim përgjigje hipotezave të parashtruara në hulumtim në lidhje me zhvillimin dhe funksionimin e kontratat administrative në Republikën e Kosovës.

Në këtë hulumtim shkencor - empirik është paraparë një pyetësor anketues prej gjetëdhjetë (60) personave të cilët dallojnë nga: moshë, niveli arsimor, profesioni, etj. Me përfundimin e këtij hulumtimi n'është mundësuar që të kemi një pasqyrë reale se sa janë të rëndësishme, si janë zhvilluar dhe sa janë të zbatueshme Kontratat Administrative në Republikën e Kosovës.

Të gjitha të dhënat e fituara nga terreni janë të përpunuara nëpërmjet një analize të rezultuar nga përgjigjet e anketuesve dhe analizimi i tyre në mënyrë shkencore. Pyetësori është përbërë prej pesëmbëdhjetë (15) pyetjeve dhe ka përfshirë të gjithë territorin e Republikës së Kosovës.

Rezultatet e fituara nga ky anketim prej gjetëdhjetë (60) personave të grupmoshave të ndryshme dhe sferave të ndryshme të shoqërisë, nga të cilët janë përfshirë si: Ligjerues universitar, Gjyqtar, Prokuror, Avokat dhe Zyrtar të administratës, do të rezultojë me të dhëna konkrete, konkludime shkencore, si dhe udhëzime dhe veprime të cilat duhet të ndërmerren me qëllim të funksionimit sa me efikas dhe efektiv të institutit të Kontratave Administrative në Republikën e Kosovës.

Fjalët kyçe: *Kontratat administrative, Republika e Kosovës, anketim dhe zhvillim.*

¹ Autori është në përfundim të studimeve të doktoratës në Fakultetin Juridik të Universitetit të Prishtinës "Hasan Prishtina", në shkencat juridike, në të drejtën Kushtetuese Administrative.

Toplum ve Toplulukların Yaşaması Uğruna Feda Edilen Hayatların Kültür Kodları ve Şiddet: “Boyalı Kuş”, “Koku” ve “Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği” Adlı Eserlerdeki Karakterler Üzerine

Rıza SAM

Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, SBMYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, TÜRKİYE. Araştırmacı/Sosyolog, E-mail: nrsam1635@uludag.edu.tr

Öz

Her toplum veya topluluk, kendi varlığını sürdürebilir kılabilecek kültür kodlarını sistemsel olarak inşa eder. Bu sayede toplum veya topluluk üyelerinin karşılaşılan sorunlar karşısında nasıl düşünmeleri, hareket etmeleri ve çözüm üretmeleri gerektiği konusunda rehber alınabilecek genel bir çerçeve çizilmiş olur. Bireyci ve toplumcu yapılarda sınırları çizilen bu çerçeve ise, farklılık gösterir. Örneğin bireyci toplumlarda, başarmak için mücadele etmek ve rakiplerini yenmek önemlidir. Bunun için amaca ulaşmak için her yol mubahtır”. Buna karşın toplum düşüncesinin ağırlıkta olduğu yapılarda ise, bireyin kendisi toplumun dışında bir hiçtir. Bireyin her başarısı, içinde yaşadığı yapıya aittir. Bunun için birey, ait olduğu yapıya şükretmeli ve şükran duyduğunu da her daim göstermelidir. Çünkü birey, varlığını topluma borçlanmıştır.

Bireyin borçlanması durumu ise, içinde yaşadığı toplumun alacaklı olmasını, zamanı ve yeri geldiğinde bir bedelin ödenmesini beraberinde akıllara getirir. Bu borcun bedeli, bazen hayatını feda etmek, fedakârlık göstermek, acı çekmek veya çektirmek, hapse girmek, sürgünde yaşamak ve başkalarını öldürmek vb. şekillerde kendini gösterebilir. Birey, varlığını borçlu olduğu topluma bu bedelleri ödmeden itaatkâr yaşamından kurtulamaz, dolayısıyla da bir saygınlık kazanamaz. Bu bağlamda birey, içinde yer aldığı ve yaşadığı toplumun kendine aşıladığı kültür kodlarının bir ürünüdür. O halde, bireye kodlanan kültür kodu ne ise, birey de odur. Çünkü birey, kendine aşılana kültür kodlarının dışında düşünemez ve hareket edemez. Aksi bir durumda bireyin düşünmesi ve hareket etmesi ise, geleneği ve kendini reddetmesi, dolayısıyla da toplum nezdinde itibarını ve saygınlığını yitirmesi demektir.

Yapılan çalışmada bu bağlamda, Jerzy Kosinski'nin “Boyalı Kuş”, Patrick Suskind'in “Koku” ve Milan Kundera'nın “Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği” adlı eserlerindeki öne çıkan karakterlerin içinde yer aldıkları toplumsal ve sosyal yapıların canlılığını sürdürmek uğruna kendilerinin ve başkalarının yaşamlarını feda etmelerine yönelik bilinçli eylemleri incelenecek ve kritize edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Adanmışlık, Ülkü, Kültür Kodu, Var Olmak, Elcil İntihar.

The Impact of Social Workers on the Well-Being of People with Special Needs

Aferdita LULI

University "Fehmi Agani" Gjakova/Kosovo

Faculty of Social Sciences, Education-Care and Social Welfare

Aferditadodaj95@gmail.com

Abstract

The role of social workers in the well-being of people with special needs is essential and irreplaceable. This abstract aims to present an overview of the impact that social workers have on improving the quality of life of this particular population category. Social workers provide psychological support, practical assistance and mediation with other social services, ensuring that individuals with special needs have equal and effective access to the services they need.

A key aspect of this role is promoting social inclusion and community integration. Through various programs, social workers help develop personal and social skills, improving self-confidence and independence of individuals with special needs. These professionals also work closely with families and caregivers, providing guidance and support to manage daily challenges and improve the overall quality of life for the entire family.

Studies show that interventions by social workers have a positive impact on the mental and physical health of people with special needs, reducing their stress and anxiety. Furthermore, their work contributes to creating a fairer and more inclusive environment by addressing the discrimination and stigmatization that often accompanies this group.

In conclusion, social workers play a key role in improving the well-being of people with special needs. Their professional and humanitarian commitment helps build a more inclusive and just society, where all individuals have the opportunity to live with dignity and autonomy.

Keywords: Socialization, special needs, humanity, dignity, personal autonomy, self-confidence and individual independence.

TBMM 1. Dönem Tutanaklarında Söylem Belirleyiciler

Discourse Markers in the 1st Term Transcripts of the Grand National Assembly of Turkey

İzzet ŞİRİN

PhD student of Artvin Çoruh University, Artvin, Türkiye

Öz

Söylem belirleyicileri, genellikle bilinçsiz olarak konuşma sırasında ortaya çıkan “tamam, yani, anladım, şey” şeklindeki dil unsurlarıdır. Görevleri, düşünceleri yönetmek, birleştirmek ve düzenlemektir. Söylem belirleyiciler cümlelerin zorunlu öğelerinden olmadığı için cümleden çıkarılması bağlı olduğu yapının dilbilgisel ve temel anlamsal yapısını etkilemez. Genellikle cümle başlarında yer alan söylem belirleyicileri seçimlik öge oldukları için yerleşim açısından esnekliğe sahiptirler. Söylem belirleyicilerin sözlü iletişimde önemli bir rolü vardır. Konuşur farkında olmadan konuşurken birçok kez söylem belirleyicisi kullanır. Söylem belirleyicileri konuşmacının mesajlarını daha net aktarmasını, sorunsuz etkileşimde bulunmasını, konuşmadaki konuları, mesajları yönlendirmesini ve devam eden tutarlı bir konuşmayı yönetmesini sağlar.

Söylem belirleyicileri ile ilgili Türkiye Türkçesinde birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların çoğu karşılıklı konuşmalardan oluşturulan korpuslardan yararlanılarak yapılmıştır. Karşılıklı konuşma dışında bazı durumlarda söylem belirleyicisi yaygın olarak kullanılır. Bağlamın, konuşurun mesleği vb. etkenler kullanılan söylem belirleyicilerine etkilemektedir. Ders anlatılırken, irticalen yapılan nutuklarda, mecliste yapılan konuşmalarda da söylem belirleyicileri önem arz eder. Bu çalışmada TBMM tutanaklarındaki irticalen yapılan veya milletvekillerinin karşılıklı yaptığı konuşmalardaki söylem belirleyicileri tespit edilecektir. Çalışmadaki veriler TBMM'nin 23/04/1920-16-04/1924 tarihleri arasını kapsayan 1. dönem tutanaklarından alınmıştır.

Anahtar kelimeler: söylem belirleyiciler, edimbilim, anlambilim, söylem

Abstract

Discourse markers are linguistic elements that typically emerge unconsciously during speech, such as "okay, I mean, I see, well." Their functions are to manage, combine, and organize thoughts. Since discourse markers are not obligatory components of a sentence, their removal does not affect the grammatical or basic semantic structure of the sentence they are attached to. Generally, discourse markers are positioned at the beginning of sentences, and because they are optional elements, they have placement flexibility. Discourse markers play a significant role in verbal communication. The speaker unconsciously uses many discourse markers while speaking. Discourse markers enable the speaker to convey their messages more clearly, engage in seamless interaction, direct topics and messages in the conversation, and manage an ongoing coherent discourse.

Many studies on discourse markers have been conducted in Turkey Turkish. Most of these studies have utilized corpora composed of reciprocal conversations. In some cases, discourse markers are frequently used outside of reciprocal conversations. Factors such as context and the speaker's profession affect the discourse markers used. Discourse markers are significant in lecturing, extemporaneous speeches, and parliamentary speeches. This study will identify the discourse markers in the extemporaneous or reciprocal speeches of members of parliament in the Grand National Assembly of Turkey (TBMM). The data for this study are taken from the transcripts of the 1st term of the TBMM, covering the period from 23/04/1920 to 16/04/1924.

Keywords : discourse markers, pragmatics, semantics, discourse

Türkiye'deki Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Ders Kitabı Kullanımı

Mehmet GÜZEL¹

Milli Eğitim Bakanlığı, mmtgzl1@gmail.com

Zehra TOPRAK

Bağımsız Araştırmacı, zehratoprak0@gmail.com

Medine COŞKUN

Milli Eğitim Bakanlığı, medinecoskun00@gmail.com

Ayşe ASİL GÜZEL

Milli Eğitim Bakanlığı, ayseasilguzel@gmail.com

Giriş

Ders kitapları, matematik öğrenme ve öğretme için kullanılan önemli kaynaklardan biridir. Ders kitaplarının öğretmenlerin neyi nasıl öğreteceklerine ve öğrencilerin neyi nasıl öğreneceklerine rehberlik ettiği (Dole & Shield, 2008) dolayısıyla sınıflardaki pedagojik yaklaşımların en önemli belirleyicilerinden biri olduğu (Haggarty & Pepin, 2002) ve öğrencilere sunulan öğrenme fırsatlarını belirlemede önemli bir rol oynadığı (Valverde vd., 2002) belirtilmektedir. Öğrencilere matematiğin ne olduğuna ve nasıl yapıldığına ilişkin bir bakış açısı sunan ders kitaplarının ancak öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanıldıkları takdirde sözü edilen işlevleri yerine getirebileceği açıktır. Ders kitaplarının üstlendiği bu önemli işlevler ders kitaplarının matematik eğitimi araştırmaları alanında yoğun ilgi görmesine yol açmıştır. Ders kitaplarının esas olarak öğrencilere hitap ettiği yani esas kullanıcısının öğrenci olduğu düşünülmektedir (Rezat, 2013; Valverde vd., 2002; Viholainen vd., 2015). Buna rağmen, öğrencilerin ders kitabı kullanımı araştırmalarının çok kısıtlı olduğu ifade edilmekte (Fan vd., 2013; Rezat, 2013; Wang & Fan, 2021) ve öğretmenlerin ders kitabı kullanımlarının öğrencilerin ders kitabı kullanımlarına kıyasla daha çok araştırıldığı belirtilmektedir (Fan vd., 2013). Türkiye'deki ders kitabı kullanımı araştırmalarında daha çok öğretmenlerin ders kitabı kullanımı üzerine

¹ Sorumlu yazar

yoğunlaştığı (örneğin Altun vd., 2004; Başer, 2012; Özmantar vd., 2017; Sevimli 2022; Ulusoy & İncikabı, 2020) ancak öğrencilerin ders kitabı kullanımının araştırılmasının ihmal edildiği söylenebilir. Türkiye'deki öğretmenlerin ders kitabı kullanımlarını araştırarak bu çalışmaların bulguları öğretmenlerin öğrencilerin ders kitabı kullanmasına aracılık ettiği durumları aydınlatmakta ancak öğrencinin ders kitabı kullanımına ilişkin kısıtlı bir bakış açısı sunmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'deki ortaokul öğrencilerinin matematik ders kitaplarını nasıl kullandıklarını ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Bu araştırma, öğrencilerin hem okulda hem okul dışında ders kitabını nasıl kullandıklarını sorguladığı için öğretmen aracılığının yanında öğretmen aracılığı olmadan da öğrencilerin ders kitaplarını kendi kendilerine nasıl kullandıklarına ilişkin bilgi sağlama açısından önemlidir. Ayrıca matematik ders kitabı kullanımını öğrenci perspektifinden inceleyen bu çalışmanın görece daha az çalışılan öğrencilerin ders kitabı kullanımını literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

**Acculturation as one of the Sides of the Triad
“Globalization, Multiculturalism, Acculturation”**

Jeyhun Hassan oglu MAMEDOV

Sumgait State University, Azerbaijan Republic

j.mamedov@gmail.com

Aytan Jeyhun kizi MAMMADOVA

Sumgait State University, Azerbaijan Republic

aytanm@rambler.ru

Abstract

Any talk about multiculturalism (especially now, when multicultural talk at various levels has become almost a sign of tolerance in the modern era) requires attention not only to the sources of this phenomenon, but also to the constant companions of the process of functioning of this phenomenon of the phenomenon, among which, first of all, such phenomena-characteristics (trends) of the modern stage of social development as globalization and acculturation should be mentioned.

When we talk about globalization, as a rule, we mean the increasing role of a number of supranational socio-economic, socio-psychological, etc. factors (for they exist even before globalization) in the socio-economic and psychological-political life of various countries in the modern world.

However, this phenomenon (globalization in its modern form) includes broader aspects: in fact, it transforms not only intra-social (intra-ethnic, inter-ethnic, inter-confessional, etc. connections), but also the global connection of humanity with its natural environment.

As for the term “acculturation”, it is used to designate (characterize) a global social process, as a result of which the mutual coexistence (influence) of different (sometimes polar in their manifestations) cultures is associated with the fact that one or another part of the representatives of one monoculture (cultural recipients) adopt the norms, values and traditions of another monoculture (donor culture).

Consequently, the very phenomenon of acculturation seems to be a “particular” manifestation of multiculturalism, its avant-garde, “petrel”.

The success of the acculturation process in socio-psychological terms is determined by the positive ethnic identity and ethnic tolerance of the carriers of interacting cultures. That is, intercultural integration is considered as a positive balance of two components of this process: assimilation as a negative trend from the perspective of erosion, the danger of loss of ethnic identity and a positive trend - tolerance: separation - positive ethnic identity and negative tolerance: marginalization as a negative ethnic identity and negative tolerance.

We can say with complete confidence that the source of multiculturalism is the obvious connection between globalization and acculturation, which, in turn, is a manifestation of the role of supranational and supracultural factors, that is, a “necessary and sufficient” condition for the formation of multiculturalism.

The presence of differences and various forms of manifestation of the above socio-psychological phenomena allows us to distinguish three types of this connection:

1. Cultural compatibility. This reaction to widespread globalization actually consists of a kind of metamorphosis. In this type of connection, cultures usually remain “inactive”, show inertia in the face of globalization and, taking a new form dictated by it (globalization), actually lose their characteristics. This reaction usually manifests itself as a result of such a component of socio-economic globalization as the hegemony of supranational corporate structures - transnational companies.
2. Cultural particularism. This is another kind of connection between globalization and culture. In contrast to the opinion about cultural compatibility or the formation of a single culture, some theorists - sociologists, psychologists, and cultural scientists are convinced that cultural reaction does not give up and does not become passive in relation to the process of globalization. In most cases, the reaction of individual cultures to the general process of globalization is accompanied not only (and not so much) by resistance and even intense confrontation, which usually manifests itself in the form of the use of distinctive elements of culture, such as language, religion, ethnicity and nationality. In other words, the process of globalization, which unites (encompasses) various aspects of life in modern society, also strengthens and revives cultural differences.
3. Cultural mixing and change. In fact, the modern world, with its complex social life and cultural diversity, cannot be viewed solely as an arena of struggle or inaction. The process of globalization from a cultural point of view with the presence of cultural globalization puts cultures and self-identity on a par, resulting in social relativism, interethnic pluralism, the desire for coexistence and constant competition. This type of reaction is usually called hybridization, change and attack.

There is a belief that cultures do not disappear in the process of globalization and do not return to their origins. They can, mixing with each other, continue to exist in a new quality.

When cultures interact, not only a process of mutual complementation occurs, but also a desire for self-affirmation, manifestation of the originality and specificity of each of the parties. Mutual borrowing by one culture of the best examples of another culture contributes to the mutual adaptation of cultures. People living for a long time in another country, scientists or those associated with business, emigrants,

refugees, that is, who come into contact with a foreign culture, require adaptation to a different culture. As a result of a rather complex process of acculturation, a person, as a representative of a specific cultural environment, more or less achieves compatibility with the new cultural environment.

Consequently, acculturation as a socio-psychological process occurs in conditions when each individual, as a carrier of a monoculture, simultaneously strives to preserve both his cultural identity and to integrate into another culture.

Currently, in scientific circles it is emphasized that the most widespread are four main strategies of the general tendency of acculturation: assimilation, separation, marginalization, integration.

Assimilation is associated with the comprehensive completeness of recognition of the values and norms of another culture while abandoning one's own norms and values. Accepted as a negative trend from the point of view of intercultural relationships;

Separation is the denial of an alien culture while maintaining full cultural identification with one's own culture. Separation as a socio-psychological phenomenon is expressed in the emergence of a certain degree of isolation of the "subordinate" monoculture from the dominant mono- or interethnic culture. Moreover, if the dominant culture insists on this, i.e. forced separation occurs, then this process is characterized as "segregation".

Marginalization means the loss (partial or complete) of a particular individual of identity with his culture in the absence of identity with the majority (dominant) culture. This state is associated with the actual impossibility of maintaining one's own identity in the absence of the desire to achieve a new identity with another culture - the dominant one.

Integration is the most complex tendency of acculturation, manifested as identification by an individual carrier of a monoculture with both the old and the new foreign culture.

Until very recently, many researchers assumed that assimilation was the most preferable mechanism for integrating a "subordinate" monoculture into a dominant culture.

Today, the goal of acculturation is considered to be to achieve such a degree of integration that makes it possible to form a multicultural personality. But this is possible with mutual agreement of the interacting cultures in relation to this acculturation strategy.

Keywords: acculturation, multiculturalism, globalization, cultural compatibility, assimilation, marginalization, separation, integration, particularization.

References

Lebedeva N. M., Tatarko A. N. Ethnic identity, group status and type of settlement as factors of intergroup intolerance // Psychol. magazine 2005. T. 26. No. 3. P. 51–64.

Khotinets V.Yu., Molchanova E.A. The mediating role of the ethnic image in interethnic relations // Psychologist. magazine 2014. T. 35. No. 3. P. 40–57.

Kuropyatnik A.I. Multiculturalism. Problems of social stability of multiethnic societies. St. Petersburg, 2000.

Tishkov V.A. The Policy of Multiculturalism: Theory and Practice, Moscow, 2002.

Yüzde Kavramına İlişkin Yapılmış Makale Çalışmalarının Tematik Analizi

Hatice Nur KONAKLI

Sorumlu yazar. Milli Eğitim Bakanlığı, Osmaniye/Türkiye.
haticenurkonakli@gmail.com

Prof. Dr. Davut KÖĞCE

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Niğde/Türkiye.
kogced@gmail.com

Öz

Matematik, tüm insanlığın yaşamı anlamlandırma ve kolaylaştırma gibi evrensel uğraş alanını ifade eden bir bilim dalıdır. Matematik bilimiyle ilgili kavramlar doğası gereği soyut özellik gösterdiğinden öğrenciler bu kavramları zihinlerinde doğru bir şekilde anlamlandırmaları oldukça zordur. Yüzde kavramı öğrencilerin anlamlandırmada ve öğrenmede zorluk yaşadıkları kavramlardan birisidir.

Yüzde kavramı, günlük hayatta sıklıkla kullanılmaktadır. Teknolojik aletlerde pil şarj miktarının gösterilmesi, alışveriş afişlerindeki indirim oranlarının belirtilmesi, vergi hesaplamalarının yapılması, banka faiz oranlarının açıklanması, hava durumlarında herhangi bir hava olayının meydana gelme ihtimalinin belirtilmesi gibi daha birçok gündelik uğraşlarda yüzde bulunmaktadır. Fakat bu denli yaygın kullanım alanına rağmen yüzde kavramının temel düşüncesi yanlış oluşturmaya müsait bir kavram olduğundan öğrenciler çeşitli kavram yanlışlarına düşmekte ve zorluklar yaşamaktadırlar. Bu anlamda alan yazında yüzde kavramına yönelik yapılmış akademik çalışmaların neler olduğunun incelenmesi öğrencilerin bu kavramla ilgili hangi zorluklara sahip olduğu ve bu zorluklara yönelik nasıl bir öğretimsel uygulamalar yapılabileceğine ilişkin genel bir bakış açısı sunmak için önem arz etmektedir. .

Yukarıda açıklanan tüm bu gerekçelendirmeler çerçevesinde yüzde kavramına ilişkin yapılmış makale çalışmalarının tematik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla nitel yöntemlerden doküman

analizi metodolojisine göre yürütülen çalışmanın örneklemini makale çalışmaları oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Google Akademik veri tabanında yapılan taramalar sonucunda ulaşılan dokuz makale çalışmasından oluşmaktadır. Bu çalışmalar doküman incelemesi yoluyla makalelerin yayın yılı, yayımlandıkları dergi, anahtar kelimeleri, araştırma türleri, araştırma modelleri, örneklem grubu, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri, araştırma konuları, sonuç ve önerileri gibi özellikleri içerik analizi tekniğiyle benzerlik ve farklılıklarına göre analiz edilecektir. Araştırmanın veri analiz süreci henüz tamamlanmamış olup sonuçlar ve tartışmalar sunum oturumlarında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yüzde Kavramı, Makale Çalışmaları, Doküman Analizi

Kaynakça

Altun, M. (2018). Matematik öğretimi. (13. baskı) Bursa: Aktüel.

Akpınar, S. (2018). 7. sınıf öğrencilerinin yüzdeler konusundaki öğrenme güçlükleri, kavram yanılgıları ve nedenlerinin belirlenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Cornu, B. (1991). Limits. In D. Tall (Ed.), Advanced mathematical thinking. Boston: Kluwer.

Köğce, D. & Konaklı H. N. (2022). The Effect of Teaching Percentages with Creative Drama Method on the Academic Achievement of Fifth Grade Students and Permanence of Knowledge. Journal of Computer and Education Research, 10(20), 590-611.

Konaklı, H.N. (2022). Yüzdeler konusunun yaratıcı drama etkinlikleriyle öğretiminin beşinci sınıf öğrencilerinin akademik başarı, tutum ve inançlarına etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). Matematik öğretim programı. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.

**The Effect of Financial Performance on Stock Prices on
Registered Coal Companies on The Indonesian Stock
Exchange 2021-2022**

Rochmad Widiyantoro

Universitas Mercu Buana Yogyakarta, Indonesia

E-mail: rochmadwidiyantoro@gmail.com

Diana Airawaty

Universitas Mercu Buana Yogyakarta, Indonesia

E-mail: diana@mercubuana-yogya.ac.id

Abstract

This research aims to analyze the influence of Net Profit Margin, Debt to Equity Ratio and Dividend Per Share on Share Prices in Coal Sector Companies. The population in this research is the Coal Sector companies listed on the Indonesia Stock Exchange in 2021-2022, namely 44 companies. The research sample is 9 companies from 2021-2022. Sampling used the purposive sampling method. This research uses secondary data, namely data obtained from a second party, namely from the Indonesian Stock Exchange. This research hypothesis was tested using the classical assumption test and multiple linear regression. The research results show that the Net Profit Margin variable has a negative and significant effect on stock prices, the Debt to Equity Ratio has a positive and significant effect on stock prices and Dividend Per Share has a positive and significant effect on stock prices.

Keywords : Net Profit Margin, Debt to Equity Ratio and Dividend Per Share; Stock Price

The Marketing of Green Tourism Destinations: Strategies for Sustainable Travel Promotion

Assoc. Prof. Dr. Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI

**Mardin Artuklu University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance,
necaticizreliogullari@artuklu.edu.tr , ORCID NO: 0000-0002-9884-6084**

Assoc. Prof. Dr. Tuğrul GÜNAY

**Cyprus Science University, Faculty of Tourism, Department of Tourism and Hotel
Management, tugrulgunay@csu.edu.tr , ORCID NO: 0000-0001-5649-1775**

Abstract

The marketing of green tourism destinations focuses on promoting environmentally friendly and sustainable travel experiences to attract tourists who value ecological responsibility. These marketing strategies aim to raise awareness among visitors about environmental conservation and sustainability, highlighting natural beauty and promoting eco-friendly accommodations and activities. By emphasizing destinations' commitments to sustainability, green marketing provides a competitive advantage and contributes to the local economy. This study, conducted as a literature review, examines the role of green marketing in reducing environmental impacts and promoting sustainable tourism practices. Effective green marketing strategies help create a balance between economic growth and environmental stewardship, ultimately fostering long-term sustainability in the tourism industry.

Keywords: Green tourism, green marketing, sustainable development, eco-friendly travel

E-commerce development potential and logistics processes: The case of Turkey

Mehmet Ali POLAT

Assoc. Prof. Dr., Uludağ University, Department of Economics, Özlüce/Bursa, Türkiye.

E-mail: mapolat@uludag.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9239-8228.

Abstract

E-commerce activities in Turkey started towards the end of the 1990s. E-commerce activities in Turkey started for the first time in 1997 with a meeting of the High Council of Science and Technology. As more and more businesses turned to e-commerce, the sector grew by an average of 35.5 per cent between 2008 and 2012. Between 2012 and 2017, the growth rate of the sector is estimated to be 15.8% per year. The high growth rate between 2008 and 2012 was driven by improvements in banking infrastructure and the development of secure payment systems, which led customers to trust e-commerce. In addition, the emergence of ADSL and fibre infrastructure, 3G subscriptions, widespread mobile internet use and cheaper internet access for individuals also contributed to the increase during this period. With the development of e-commerce, sales and interaction channels have also diversified. In e-commerce, the way of buying is changing from business-to-consumer or even from consumer-to-consumer. Sales through social media accounts are very important in this transformation. As the next stage of domestic e-commerce, e-export has begun and e-commerce has crossed borders. The ease of rapid access to distant markets for manufacturers is the main advantage of cross-border e-commerce. E-exporters who make good use of this advantage increase their market share much faster than traditional exporters. The aim of e-export is to increase the volume and range of Turkish exports, which have been declining for the past 10 years.

Turkey has significant potential in domestic e-commerce and cross-border e-exports. The steps taken by Turkey to identify and develop this potential will contribute to both the expansion of the export range and the achievement of the 2023 export targets. Awareness-raising activities, training programmes and investment in technology are key to overcoming the problems caused by traditional business approaches, which is one of the factors hindering the development of domestic and cross-border e-commerce. It is also important to set up multilingual call centres for e-exporters. In order to solve operational problems, in particular logistical processes, it is necessary to make legislative arrangements and facilitate the bureaucratic process. At this point, it is very important to include e-export in the scope of incentives in our country, as in countries that are successful in e-export.

Keywords: E-Commerce, Cross-Border E-Commerce, Logistics Process

Lise Öğrencilerinin Okul Dışı Öğrenme Ortamları Tercihi ve Fizik Öğretimi

High School Students' Preference for Out-Of-School Learning Environments and Physics Teaching

Ümmü Gülsüm DURUKAN

Corresponding author, Giresun Üniversitesi, Türkiye

Ayşegül ASLAN

Trabzon Üniversitesi, Türkiye

Öz

Okul dışı öğrenme faaliyetlerinin yürütülmesinin öğrencilerin konuya ilgisinin çekilmesi, konunun somutlaştırılması, konunun deneyimlenerek öğrenilmesi, öğrenme deneyimlerinin zenginleştirilmesi ve konuya dair kalıcı öğrenmelerin sağlanması gibi öğrenme ve öğretim sürecine sağladığı olumlu katkılar literatürde yer alan birçok çalışmada vurgulanmıştır. Bu faaliyetlerde, öğrenciler derslerde öğrendikleri teorik bilgileri, gerçek hayatta karşılaştıkları durumlarla ilişkilendirerek sınıf içi derslerde elde edemeyecekleri deneyim ve bilgi birikimi kazanır, konuyu daha derinlemesine anlama fırsatı bulurlar. Bu noktada, öğrencilerin okul dışı öğrenme ortamı tercihleri de dikkate alınarak, ilgilerini daha fazla çekebilecek öğrenme faaliyetlerinin yürütülebileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda, bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin fizik konuları ile okul dışı öğrenme ortamları arasında kurdukları ilişkilerin incelenmesidir. Özel durum çalışması kapsamında yürütülen bu çalışmaya amaçlı örneklem ile seçilen 36 on birinci sınıf lise öğrencisi katılmıştır. Veri toplama sürecinde öğrencilere ilk önce on birinci sınıf ünite ve konularının bir listesi verilmiştir. Ardından öğrencilere okul dışı öğrenme ortamları ve yaşadıkları ilden bu ortamlara yönelik örneklerin listesi sunulmuştur. Veri toplamak amacıyla “..... konusu en iyi işlenebilir, çünkü,” kalıbı verilmiş, gerekli açıklamalar yapılarak öğrencilerden bu kalıbı diledikleri sayıda doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Konular dahilinde seçilen okul dışı öğrenme ortamlarına ve seçim nedenlerine dair frekans değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin on birinci sınıf fizik konuları arasından en fazla bağlı hareket, bir boyutta sabit ivmeli hareket, iki boyutta hareket, basit makineler, alternatif akım ve

transformatörler konularını okul dışı öğrenme ortamlarında öğrenmek istedikleri belirlenmiştir. Bu fizik konularının işlenebileceği okul dışı öğrenme ortamları olarak sıklıkla üniversiteleri, enerji santrallerini, bilim ve araştırma merkezlerini ve spor alanlarını sıralamışlardır. Öğrencilerin bu ortamları seçme nedenleri arasında uygulama örneklerini görebilmek, deney yapabilmek ve konuyu uzmanından dinlemek gibi gerekçeler ön plana çıkmaktadır. Bu bulgular ışığında, öğrencilerin fizik konularını okul dışı öğrenme ortamlarında öğrenmek istedikleri sonucuna ulaşılabilir. Öğrencilerin önerileri dikkate alınarak fizik konularının öğretimi için okul dışı öğrenme faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması önerilmektedir. Bu süreçte öğrencilere çeşitli okul dışı öğrenme faaliyetleri sunmak ve onlara bu faaliyetlerin düzenleneceği ortamları seçme özgürlüğü sağlamak, öğrenme sürecini kişiselleştirerek motivasyonlarını artırmak için büyük öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: Okul dışı öğrenme, lise öğrencisi, tercih, fizik dersi.

High School Students' Preference for Out-Of-School Learning Environments and Physics Teaching

Abstract

The positive contributions of conducting out-of-school learning activities to the learning and teaching process such as attracting students' interest in the subject, concretizing the subject, learning the subject through experience, enriching learning experiences and providing permanent learning about the subject have been emphasized in many studies in the literature. In these activities, students associate the theoretical knowledge they learn in lessons with the situations they encounter in real life, gain experience and knowledge that they cannot obtain in classroom lessons, and find the opportunity to understand the subject more deeply. At this point, it is thought that learning activities that can attract students' interest more can be carried out by taking into account their preferences for out-of-school learning environments. In this respect, the aim of this study is to examine the relationships between high school students' physics subjects and out-of-school learning environments. In this study, which was conducted within the scope of a case study, 36 eleventh grade high school students selected by purposive sampling participated. During the data collection process, the students were first given a list of eleventh grade units and subjects. Then, a list of out-of-school learning environments and examples of these environments from the province where they live were presented to the students. In order to collect data, students were given the phrase "..... subject can be best explained by, because" and were asked to fill this pattern as many times as they wished after making necessary explanations. The data obtained were analyzed by content analysis. Frequency values were calculated for the out-of-school learning environments selected within the topics and the reasons for their selection. It was determined that among the eleventh grade physics topics, the students most wanted to learn relative motion, motion with

constant acceleration in one dimension, motion in two dimensions, simple machines, alternating current and transformers in out-of-school learning environments. They frequently listed universities, power plants, science and research centers, and sports fields as out-of-school learning environments where these physics topics could be taught. Among the reasons why students choose these environments, the reasons such as seeing examples of applications, conducting experiments and listening to the subject matter from the expert come to the forefront. In the light of these findings, it can be concluded that students want to learn physics subjects in out-of-school learning environments. It is recommended that out-of-school learning activities should be designed and implemented for teaching physics subjects by taking students' suggestions into consideration. In this process, providing students with a variety of out-of-school learning activities and giving them the freedom to choose the environments in which these activities will be organized is of great importance to increase their motivation by personalizing the learning process.

Keywords: Out-of-school learning, high school student, preference, physics course.

An Examination of Theses That Explain the Perspectives of Students Studying in Rural Areas in Turkey on Mathematics Course

Esma Nur BOSAT

esmaabstt@gmail.com

Tayfun TUTAK

Fırat University, Türkiye

tayfuntutak@hotmail.com

Abstract

Students' perspectives towards mathematics course; It is linked to many different variables such as curriculum, instructors, life differences, family, and economic factors. Besides these variables, the environment is one of the most important variables that is thought to affect students' perspectives on mathematics lessons. The aim of this study is to investigate the theses published in the YÖK THESIS database to reveal the perspectives of students studying in rural areas between 2010-2024. Document analysis method was used to analyze the data. In the study, studies were carried out to reveal the perspective of students studying in rural areas towards mathematics course; It was prepared in a general framework with factors such as the year the research was published, research methods, population and sample of the research. As a result, opinions and suggestions were made regarding new studies to be conducted to examine variables in the mathematics course of students studying in rural areas.

Keywords: Mathematics Education, Rural Students, Rural Region

Algebraic Expression Activities Suitable for Multiple Intelligence Theory and Student Opinions

Hamdullah ATAŞ

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır

Süleyman ÇİÇEK

Matematik Öğretmeni, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi, Diyarbakır

Abstract

In mathematics lessons, many materials and activities should be provided for a learning environment in which students are active. Within the scope of the research, "Algebraic expressions" was chosen from the 7th grade mathematics course subjects. Algebra is one of the important areas of mathematics education. Algebra, which is based on arithmetic, is becoming another field of mathematics and, in this context, one of the key elements in learning mathematics. Algebra is more than a subject, algebra is a tool that allows us to find solutions to the problems we encounter in our daily lives. Every individual uses what they learn in mathematics, especially algebra, to make their daily lives easier. For these reasons, deep learning in algebra and algebraic thinking is necessary for every member of society. In this context, the aim of this research is to reveal the effects of teaching algebraic expression activities prepared according to Multiple Intelligence Theory on the mathematics course attitudes of 7th grade secondary school students. As a result of the implementation of CZK activities, it was seen that the activities carried out by following lesson plans in accordance with the Multiple Intelligence Theory positively affected the students' attitudes towards mathematics lessons.

Keywords: Algebra, Multiple Intelligent Theory, Mathematics

The Analysis of 7th Grade Learning Activities for Polygons Subject in the Context of Multiple Intelligences Theory

Emrullah GÜZEL

Mathematics Education Master's Student with Thesis, Dicle University, Institute of Educational Sciences, Diyarbakır, Turkey

Tamer KUTLUCA

Prof.Dr., Dicle University, Z.G. Faculty of Education, Diyarbakır, Turkey

Abstract

Traditional assessment approaches are used in all branches of education, including mathematics education. In addition, alternative assessment approaches are also used to a certain extent. The subjects taught with traditional evaluation methods were insufficient to improve students' comprehension levels and their predisposition to apply them to life. Therefore, educators have started to find alternative ways. Today, in terms of rapidly developing technology and easy access to information, the tendency towards alternative assessment approaches in teaching abstract concepts in mathematics teaching is increasing. In this context, Gardner divided human intelligence into 8 subcategories and formed the theory of multiple intelligences from alternative assessment approaches. Gardner, in his theory of multiple intelligences, defined different types of intelligences of people and argued that these types of intelligences provide diversity in education. In this study, it was aimed to examine the learning activities of 7th grade primary school students about polygons in the context of multiple intelligence theory. Five multiple intelligence activities were prepared for the 7th grade polygons subject as an example for teachers to teach their lessons in accordance with the theory of multiple intelligences. In the 7th grade Mathematics curriculum, activities suitable for the theory of multiple intelligences were created according to the appropriate lesson plans belonging to the gains of 'M.7.3.2.1.; M.7.3.2.2.2.; M.7.3.2.3.; M.7.3.2.4.; M.7.3.2.5.' of the subject of polygons. It is thought that making lesson plans in accordance with the theory of multiple intelligences contributes positively to the success of the students.

Keywords: Polygons, multiple intelligence theory, learning activities

Research & A Literature Review Addressing The Factors Underlying Social Anxiety Disorder

Prof. Dr. Ekrem ÇULFA

Brussels Capital University, Belgium

<https://orcid.org/0000-0001-5030-3980>

Abstract

Communication and the communication process, which directly affects human life, can be visibly and noticeably affected negatively by social anxiety. Scientific research and approaches developed on this subject were carried out in order to understand social anxiety and determine the effectiveness levels of these approaches. The focus of this study is to examine current social anxiety approaches to the factors underlying social anxiety disorder; To compile, explain and evaluate the results of the research we select according to certain criteria. This study aimed to examine postgraduate studies on the subject of "Factors underlying social anxiety disorder" in Turkey. For this purpose, the study was completed by conducting the necessary literature review. Among 245 postgraduate, doctoral and medical specialty studies, 20 postgraduate studies were included in the research and the studies included in the research were examined using the document analysis technique.

As a result of the research, it was determined that the first accessible postgraduate study on this subject dates back to 1997. Looking at the distribution between 2001 and 2024, it was concluded that there were no postgraduate, doctoral or medical specialty studies published in YÖK (Turkish Higher Education Institution) Theses in 1998, 1999 and 1999. When we look at the distribution of academic studies by years, it is seen that there has been a rapid increase in numerical terms after 2015. In the studies examined, quantitative research methods were mostly preferred as research methods (n=11) and measurement tools such as scales, surveys and forms were used as data collection tools; In 5 studies, the interview method, one of the qualitative research methods, was used; It was determined that mixed methods were used in only 4 studies. It has been observed that the majority of the research conducted in Turkey is aimed at determining the knowledge and awareness levels of various sample groups on the "factors underlying social anxiety disorder".

Regarding "the factors underlying social anxiety disorder", no study has been found regarding the therapy, treatment, rehabilitation and professional help-seeking processes of individuals who have

experienced "social anxiety disorder". In this study, various approaches grouped into five different groups to explain social anxiety are discussed:

First, the biological approach emphasizes that social anxiety is under the influence of biological factors and heredity. According to this theory, genetic factors play an important role in an individual's experience of social anxiety. Another approach, the cultural approach, argues that social anxiety is shaped by cultural factors. There is a relationship between individuals' experiences of social anxiety and society's attitudes towards shyness and timidity. Psychological approaches include psychoanalysis, behaviorist, and cognitive theories and attempt to explain social anxiety within these theoretical frameworks.

Finally, according to the skill deficit approach, individuals are worried about entering social environments and experience anxiety because they consider their social skills to be inadequate. Understanding differences between these groups may help us better understand the origins of social anxiety and develop effective intervention strategies.

Keywords: Social Anxiety Disorder, Stress, Anxiety, Communication Difficulties

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Temel Çizim Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali İhsan MUT

Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. İsmail KESKİN

Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Türkiye. E-mail: ikeskin@dicle.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının temel çizim etkinliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Araştırma sınıf öğretmeni adaylarının temel çizim etkinliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 öğretim yılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi temel eğitim bölümü sınıf öğretmenliği anabilim dalında eğitim gören 47 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından alan yazın incelenerek geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma, temel çizim etkinliklerinin öğretmen adayları üzerindeki etkilerini ve bu etkinliklerin karşılaşılan zorluklara rağmen önemli fırsatlar sunduğunu göstermektedir. Katılımcıların deneyim eksikliklerine rağmen matematiksel bilgi ve özgüven kazandıkları görülmüş, temel geometrik becerilerin erken yaşlardan itibaren eğitime dahil edilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geometri, Çizim, Öğretmen Adayı

Abstract

The aim of this research is to determine and evaluate the opinions of primary school teacher candidates regarding basic drawing activities. The research is a qualitative study aimed at determining and evaluating the opinions of prospective primary school teachers regarding basic drawing activities. The

study group consists of 47 teacher candidates who are studying in the department of basic education of a state university's faculty of education in the 2022-2023 academic year. In this study, a semi-structured interview form developed by the researchers by reviewing the literature was used as the data collection tool. Content analysis was used in the analysis of the data. The research shows the effects of basic drawing activities on teacher candidates and that these activities offer important opportunities despite the difficulties encountered. It was observed that the participants gained mathematical knowledge and self-confidence despite their lack of experience, and it was determined that basic geometric skills should be included in education from an early age.

Keywords: Geometry, Drawing, Teacher Candidate

Możliwości i bariery rozwoju zawodowego pielęgniarek i pielęgniarzy w wybranych podmiotach lecniczych w Polsce

Joanna Jasińska

Warsaw Medical University named Tadeusz Koźluk, - Poland
*** dr hab. MBA, prof. Warsaw Medical University named Tadeusz Koźluk,**

Vice-Rector for Education and Development, Warsaw. Poland

E-mail address: prorektor@wumed.edu.pl

Streszczenie

Pielęgniarstwo jest dziedziną wymagającą nieustannego rozwoju i doskonalenia swoich umiejętności. Dynamiczny rozwój medycyny, postęp technologii oraz zmiany demograficzne wymaga ciąglego aktualizowania swojej wiedzy, aby zapewnić pacjentom najwyższą, jakość opieki. Na rynku dostępne są różnorodne formy kształcenia zawodowego tj. kursy specjalistyczne, studia podyplomowe, specjalizacje, a także kursy doszkalające czy kursy kwalifikacyjne. Wraz z wieloma możliwościami rozwoju zawodowego, pojawia się wiele barier uniemożliwiających pielęgniarkom i pielęgniarzom podjęcie kształcenia. Obecne organizacje ochrony zdrowia wymagają od pielęgniarek i pielęgniarzy wysokich kwalifikacji ze względu na coraz większe wymagania pacjentów oraz konkurencję, jaka występuje na rynku. Pracodawcy chcąc uzyskać wysoką, jakość usług pozyskują ludzi zaangażowanych w swoje samodoskonalenie. Jest to zdecydowanie czynnik motywujący pielęgniarki i pielęgniarzy do ciągłego rozwoju i podnoszenia swoich kompetencji.

Cel badań: Celem badań była identyfikacja motywów, jakimi kierują się pielęgniarki i pielęgniarze podczas wyboru dalszej ścieżki rozwoju zawodowego oraz wskazanie przeszkód/ problemów, które uniemożliwiają im podjęcie dalszego kształcenia.

Formułując cel badania zidentyfikowano następujące problemy badawcze: Czy pielęgniarki/pielęgniarze posiadają wiedzę na temat form kształcenia zawodowego? Jakie czynniki motywują pielęgniarki/pielęgniarzy do podjęcia dalszego kształcenia zawodowego? Jakie czynniki uniemożliwiają pielęgniarkom/pielęgniarzom podjęcie dalszych form kształcenia zawodowego? Jakie formy kształcenia zawodowego są najczęściej wybierane przez pielęgniarki/pielęgniarzy?

Na podstawie zebranych materiałów wysnuto następujące hipotezy badawcze:

H1: Pielęgniarki/pielęgniarze posiadają wiedzę na temat form kształcenia zawodowego.

H2: Czynniki, które motywują pielęgniarki/pielęgniarzy do podjęcia dalszego kształcenia zawodowego to przede wszystkim korzyści finansowe, awans zawodowy oraz rozwój osobisty.

H3: Czynniki, które uniemożliwiają pielęgniarkom/pielęgniarzom podjęcie dalszych form kształcenia podyplomowego to przede wszystkim brak czasu, bariera finansowa oraz brak motywacji do rozwoju osobistego i działania.

H4: Najczęściej wybieranymi formami kształcenia zawodowego pielęgniarek/pielęgniarzy są kursy specjalizacyjne, studia magisterskie oraz kursy kwalifikacyjne.

Materiały i metody: Badanie przeprowadzono na przełomie stycznia i lutego 2024 roku wśród pielęgniarek i pielęgniarzy z różnym wykształceniem i stażem pracy. W ramach badania wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego, w którym wzięło udział 100 osób. Do zebrania danych posłużono się autorską ankietą opracowaną na potrzeby badania. Kwestionariusz ankiety zawierał 20 pytań i składał się z dwóch części: metryczki oraz części właściwej. Badaniu poddanych zostało 100 pielęgniarek i pielęgniarzy. Respondenci zostali poinformowani o celu badań, anonimowości oraz dobrowolności udziału poprzez informacje umieszczonej na początku kwestionariusza. Ankietowani mieli za zadanie zaznaczenie odpowiedzi zgodnej z posiadaną wiedzą oraz przekonaniem... Badanie odbyło się w sposób korespondencyjny. Badane osoby uzupełniały ankietę bez obecności osoby prowadzącej badanie. Łącznie uzyskano 100 poprawnie uzupełnionych ankiet, które zakwalifikowano do badania.

Zebrane dane zostały poddane analizie zarówno ilościowej jak i jakościowej. Pierwszym krokiem była ocena kompletności wypełnionych ankiet, po czym materiał badawczy został zebrany, zakodowany i poddany analizie statystycznej za pomocą pakietu statystycznego SPSS Statistics 28,0. Badanie przeanalizowano w formie opisowej, graficznej i statystycznej. Przyjęto 5% ryzyka błędu wnioskowania. Do zbadania zależności statystycznej wykorzystano metodę testu chi kwadrat opracowaną przez Karla Pearsona, który pozwala na oszacowanie błędu hipotezy zerowej. Otrzymane wyniki badań poddano analizie statystycznej χ^2 dla prób niezależnych. Wartość prawdopodobieństwa $p < 0,05$ uznano za istotną statystycznie.

Wyniki: Analiza statystyczna wykazała, że:

Staż pracy ($\chi^2 = 3,39$, $p = 0,041$) jest jedynym czynnikiem, który wykazuje istotną statystycznie zależność z motywacją do podjęcia dalszego kształcenia zawodowego wśród badanej populacji. Pozostałe zmienne, takie jak płeć ($\chi^2 = 3,69$, $p = 0,084$), wiek ($\chi^2 = 5,36$, $p = 0,083$), miejsce zamieszkania ($\chi^2 = 3,89$, $p = 0,687$) i wykształcenie ($\chi^2 = 4,13$, $p = 0,761$), nie wykazują istotnych statystycznie różnic w motywacji do dalszego kształcenia zawodowego – tab. 1.

Tab. 1. Czynniki motywujące do podjęcia dalszego kształcenia w zależności od płci, wieku, miejsca zamieszkania, wykształcenia oraz stażu pracy.

Czynniki uniemożliwiają podjęcie dalszych form kształcenia zawodowego?		
	chi kwadrat Persona	p
1.Płeć:	5,87	0,321
2.Wiek:	3,37	0,190
3.Miejsce zamieszkania:	3,29	0,418
4.Wykształcenie:	5,65	0,615
5.Staż pracy:	2,12	0,182

p- poziom istotności statystycznej; χ^2 - wynik testu chi kwadrat Persona

Źródło: badanie własne

Żaden z podanych czynników (płeć, wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie, staż pracy) nie wykazuje istotnych statystycznie związków z preferencjami dotyczącymi form kształcenia zawodowego (wszystkie wartości p są większe niż standardowy poziom istotności 0,05). Oznacza to, że żaden z tych czynników nie wydaje się mieć istotnego wpływu na preferencje dotyczące form kształcenia zawodowego wśród badanych osób – tab. 2.

Tab. nr 2 Preferowane formy kształcenia przez pielęgniarki i pielęgniarzy w zależności od płci, wieku, miejsca zamieszkania, wykształcenia oraz stażu pracy.

Preferowane formy kształcenia zawodowego		
	chi kwadrat Persona	p
1.Płeć:	5,48	0,419
2.Wiek:	5,16	0,856
3.Miejsce zamieszkania:	3,43	0,356
4.Wykształcenie:	2,25	0,811
5.Staż pracy:	1,99	0,408

p- poziom istotności statystycznej; χ^2 - wynik testu chi kwadrat Persona

Źródło: badanie własne

Głównym motywatorem jest poprawa warunków finansowych, chęć poszerzenia wiedzy i umiejętności, a także perspektywa zmiany stanowiska lub awansu zawodowego.

Największe trudności w podejmowaniu dalszego kształcenia spowodowane są brakiem czasu, barierą finansową, brakiem przychylności ze strony przełożonego i współpracowników, a także trudnościami w uzyskaniu awansu zawodowego.

BIBLIOGRAFIA

Sastre-Fullana P, De Pedro-Gómez J, Bennasar-Veny M I wsp. Competency frameworks for advanced practice nursing: a literature review. *International Nursing review* 2022; 61(4), 534-542.

Wardak K, Nagórska M. Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych. *Acta Iuridica Resoviensia*, 2021; 23(102): 95-104.

Rogowska K, Rychlewska M. Wpływ kształcenia podyplomowego na rozwój kompetencji zawodowych pielęgniarek opieki długoterminowej. *Innowacje w Pielęgniarstwie i Naukach o Zdrowiu* 2019; 4(3): 43-58.

Czajka Z. Rola kompetencji zawodowych w dopasowaniu kwalifikacji wymaganych w zawodach medycznych w zakresie świadczeń zdrowotnych. *Zdrowie Publiczne i Zarządzanie* 2019; 17(2): 49-61.

Holanda, Flávia Lilalva de, Celina Castagnari Marra I wsp. Professional competence of nurses in emergency services: evidence of content validity. *Revista brasileira de enfermagem* 2019; 72: 66-73.

J Nashwan A, C Villar R, G Mathew R I wsp. Intention and motivation to pursue higher education among registered nurses and midwives: a cross-sectional study during COVID-19. *Int J Nurs Educ Scholarsh* 2022; 19(1): 2021-0152.

Flinkman M, Leino-Kilpi H, Numminen O, Jeon Y, Kuokkanen L, Meretoja R. Nurse Competence Scale: a systematic and psychometric review. *Journal of Advanced Nursing* 2017; 73(5): 1035-1050.

Azerbaijani mugham art in the context of inter-genre connection

Azərbaycan muğam sənəti janrlararası əlaqə kontekstində

Tayyar Bayramov

Associate professor, teacher of Azerbaijan National Conservatory

Honored Artist, Azerbaijan

Nara.mamedova.80@mail.ru

Abstract

The study of inter-genre relations is based on the main principles of comparative musicology and serves to determine mutual relations between different fields of folk music. Azerbaijani folk music combines three main areas of creativity: folklore creativity, ashig art, mugham art. All three art fields formed on the basis of oral traditional criteria also differ from each other in terms of measuring the professionalism factor. Mugham is a traditional professional musical art and represents the culture of the Middle East. Azerbaijani mugham, as a part of this culture, has performance traditions based on both Eastern and purely national roots. The main aspect that characterizes the uniqueness of Azerbaijani mugham is related to its development in close connection with other areas of folk creativity, from which the national musical thinking originates. This fact, in addition to determining the uniqueness of Azerbaijani mugham, requires a scientific approach to determine the relationship of folk music with other genres and how it affects its development. Azerbaijani mugham art includes such genres as vocal-instrumental dastgah, instrumental mugham, percussive mugham, shikaste, rang, diringi, daramat and tasnif. Some of these genres are related to the performance criteria of mugham, while others are directly involved in the formation of the compositional structure of the dastgah. However, it is also known that some of these genres came from other fields of folk creativity. In this sense, diringi, rang, percussive mughams, shikastas can be a bright example. Most of the shikaste and percussive mughams have gone through the art of ashig, and acquired new content and performance criteria in the creativity of mugham performers. It is known that rangs and diringi are formed independently in folk instrumental performance. The transformation of these genres into mugham art not only served to enrich it, but also served to form new

standards of performance, as well as the enrichment of the dastgah genre. It is no coincidence that the main aspects that distinguish it from others when playing the Azerbaijani mugham are related to folk music traditions. This connection manifests itself both in the composition of the genre and in the embodiment of performance criteria. All these indicators are the main reason for the development of Azerbaijani mugham, and they have become an actual topic for the science of musicology. The singers and musicians who are representatives of mugham art, in their turn, succeeded in enriching the mentioned genres, thereby having an important impact on other areas of folk music creation. In modern times, Azerbaijani mugham shows its influence on genres of national music culture, such as pop, jazz, pop. The concept of Azerbaijani jazz is directly derived from performance criteria formed under the influence of mugham art. All these facts once again confirm the importance of the inter-genre relations of mugham art and its necessity in terms of determining future development directions.

Keywords: Azerbaijan, mugham, dastgah, rang, tasnif.

Xülasə

Janrlararası əlaqələrin öyrənilməsi müqayisəli musiqişünaslığın əsas prinsiplərinə söykənərək xalq musiqisinin müxtəlif sahələri arasında qarşılıqlı münasibətlərin müəyyən olunmasına xidmət edir. Azərbaycan xalq musiqisi üç əsas yaradıcılıq sahəsini özündə birləşdirir: folklor yaradıcılığı, aşıq sənəti, muğam sənəti. Şifahi ənənəli meyarlar əsasında formalaşan hər üç sənət sahəsi eyni zamanda peşəkarlıq faktorunun ölçülməsi baxımından bir-birindən fərqlənir. Muğam-şifahi ənənəli professional musiqi sənətidir və ümumşərq mədəniyyətini təmsil edir. Azərbaycan muğamı bu mədəniyyətin tərkib hissəsi kimi özündə həm Şərq, həm də sırf milli köklərə dayaqlanan ifaçılıq ənənələrinə malikdir. Azərbaycan muğamının özünməxsusluğunu səciyyələndirən əsas cəhəti isə onun milli musiqi təfəkkürünün qaynaqlandığı digər xalq yaradıcılığı sahələri ilə sıx əlaqədə inkişaf etməsi ilə bağlıdır. Bu fakt Azərbaycan muğamının unikallığını müəyyən etməklə yanaşı, xalq musiqisinin digər janrları ilə əlaqələrinin müəyyənlişməsinə və onun inkişafına nə kimi təsir göstərməsinə elmi yanaşmanı zəruri edir. Azərbaycan muğam sənəti vokal-instrumental dəstgah, instrumental muğam, zərbli muğam, şikəstə, rəng, diringi, dərəməd və təsnif kimi janrları ehtiva edir. Bu janrların bir qismi muğamın ifaçılıq meyarları ilə bağlıdırsa, digərləri dəstgahın kompozisiya quruluşunun formalaşmasında birbaşa iştirak edir. Lakin, bu janrların bir qisminin xalq yaradıcılığının digər sahələrindən daxil olması da məlumdur. Bu mənada, diringi, rəng, zərbli muğamlar, şikəstələr parlaq misal ola bilər. Şikəstə və zərbli muğamların əksəriyyəti aşıq sənətindən keçmiş, muğam ifaçılarının yaradıcılığında yeni məzmun və ifaçılıq meyarları əldə etmişdir. Rəng və diringilərin müstəqil şəkildə xalq instrumental ifaçılığında təşəkkül tapması məlumdur. Bu janrların muğam sənətinə transformasiyası onun zənginləşməsinə xidmət etməklə yanaşı, həm də yeni ifaçılıq meyarlarının formalaşmasına, eləcə də dəstgah janrının zənginləşməsinə xidmət etmişdir. Təsədüfi deyildir ki, Azərbaycan muğamı səslənərkən onu digərlərindən fərqləndirən əsas cəhətlər məhz xalq musiqi ənənələri ilə bağlıdır. Bu bağlılıq isə özünü

həm janr tərkibində, həm də ifaçılıq meyarlarının təcəssümündə büruzə verir. Bütün bu göstəricilər Azərbaycan muğamının inkişafına səbəb olan əsas səbəb kimi həm də musiqişünaslıq elmi üçün aktual mövzuya çevrilmiş olur. Muğam sənətinin təmsilçiləri olan xanəndə və sazəndələr də öz növbəsində adiçəkilən janrların zənginləşməsinə nail olmuş, bununla da xalq musiqi yaradıcılığının digər sahələrinə mühüm təsir göstərmişlər. Müasir dövrdə Azərbaycan muğamı milli musiqi mədəniyyətinin estrada, caz, pop kimi janr sahələrinə də öz təsirini göstərməkdədir. Azərbaycan cazı anlayışı bilavasitə muğam sənətinin təsiri altında formalaşmış ifaçılıq meyarlarından götürülmüşdür. Bütün bu faktlar muğam sənətinin janrlararası əlaqələrinin mühümlüyünü və gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi baxımdan zərurətini bir daha təsdiq edir.

Açar sözlər: Azərbaycan, muğam, dəstgah, rəng, təsnif.

Linguistic Features of The Manuscript "Muniatul-Guzat"

Shynar AUYELBEKOVA

*PhD., assos.prof. SDU University, Center for Multidisciplinary Education.
Kaskelen/Kazakhstan*

E-mail: auelbekova.shynar@mail.ru

Abstract

Our article analyzes the relic “Muniatul-guzat”, one of the books written in the ancient Mamluk-Kipchak language. Since the manuscript “Muniatul-Guzat” is a translation into Turkic language, numerous ancient Turkic words were used repeatedly. It was written for the purpose of teaching the soldiers the art of war, so the language of the work is simple and concrete, and did not require the use of artistic and figurative language. The main vocabulary consists of terms related to military equipment, names of weapons used in the war at that time. To date, several opinions have been expressed about what kind of work "Muniatul-guzat" is a work that shows the peculiarities of the Turkic language group. Some scientists evaluate “Muniatul-Guzat” as a work written in Kipchak language. And some say about the language of “Muniatul-Guzat”: Basically, this book is written in Chagatai, but Kypchak language is also mixed. We have identified the words in all Turkic languages in this work in order to make sure which of the opinions expressed in connection with the Muniyatul-Guzat language are valid. Among them, the Kazakh, Karakalpak, Nogai languages belonging to the Kipchak group of modern Turkic languages and the Uzbek language belonging to the Karluk group of Turkic languages, which is a continuation of the Chagatai language; we compared it with the use in the Oghuz group of Turkic languages. We showed the result of the research in percentage. We tried to present the results of these researches in our article.

Keywords: Mamluk-Kipchak language, “Muniatul-Guzat”, art of war, weapons, historical

IEHSSR ONLINE

International Eurasian Conference on
Health Sciences & Social Research

Universiteti - University
FEHMI AGANI
GJAKOVË
Faculty of Medicine

Gjakova, Kosovo

December 14 - 15, 2024

zoom ONLINE

Research methods in health sciences

ethics leadership in health institutions
management *therapy* biostatistics
healthcare informatics epidemiology
NUTRITION public health HEALTH EDUCATION

**A multicultural
academic platform
for you!**

Remember the date

December 2, 2024
Submission deadline

for further information
<https://eclss.org/iehssr/>

hosted by

ONLINE + ONSITE

IECES4

International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

Gostivar
North Macedonia

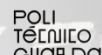
May 31 - June 2, 2024

<https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess> <https://eclss.org/iecess>
<https://eclss.org/iecess>

Conference Program Konferans Programi

hosted by

organized by
an internationally
joint consortium

This page was intentionally left blank.

Conference
Venue

International Vision
University

МЕЃУНАРОДЕН УНИВЕРЗИТЕТ ВИЗИОН
UNIVERSITETI NDËRKOMBËTAR VIZION
ULUSLARARASI VIZYON ÜNİVERSİTESİ

INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY
• MMXIV •

IVU

GOSTIVAR - MACEDONIA

Uluslararası VIZYON Üniversitesi

<https://www.vizyon.edu.mk/>

DAY 1 – May 31, 2024
Friday

Plenary Sessions on Day 1 are planned to be both on-site [in-person] and each plenary session will last for one hour (60min.) approximately.

ZOOM Links and/or IDs to join the online sessions will be included in the tables for the sessions.

10:00 – 13:00 (Skopje)

Registration

LUNCHTIME

[13:00 – 14:00 (Skopje)]

14:00 – 15:30 (Skopje)

Plenary Sessions 1
Opening Remarks

**+
on-site
[in-person]
presentations**

15:30 – 16:00 (Skopje)

Free Time

Participants can have a chance to explore touristic and cultural sites in th city

16:00 – 17:00 (Skopje)

DAY 2 – June 1, 2024

Saturday

**Plenary Sessions on Day 2 are planned to be online / virtual sessions.
Each plenary session will last for one hour (60min.) approximately.**

ZOOM Links and/or IDs to join the online sessions will be included in the tables for the sessions.

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 2

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 3

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 4

**on-line
[virtual]
presentations**

LUNCHTIME

[13:00 – 14:00 (Istanbul)]

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 5

14:00 – 15:00 (Skopje)
15:00 – 16:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 6

15:00 – 16:00 (Skopje)
16:00 – 17:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 7

16:00 – 17:00 (Skopje)
17:00 – 18:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 8

17:00 – 18:00 (Skopje)
18:00 – 19:00 (Istanbul)

**on-line
[virtual]
presentations**

DAY 3 – June 2, 2024

Sunday

**Plenary Sessions on Day 2 are planned to be online / virtual sessions.
Each plenary session will last for one hour (60min.) approximately.**

ZOOM Links and/or IDs to join the online sessions will be included in the tables for the sessions.

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 9

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 10

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 11

**on-line
[virtual]
presentations**

LUNCHTIME

[13:00 – 14:00 (Istanbul)]

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 12

14:00 – 15:00 (Skopje)
15:00 – 16:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 13

15:00 – 16:00 (Skopje)
16:00 – 17:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 14

16:00 – 17:00 (Skopje)
17:00 – 18:00 (Istanbul)

Plenary Sessions 15

17:00 – 18:00 (Skopje)
18:00 – 19:00 (Istanbul)

**on-line
[virtual]
presentations**

DAY 1

May 31, 2024

IEOES4

International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

SESSIONS 1 HALL A

14:00 – 15:30 (Skopje)

15:00 – 16:30 (Istanbul)

Language: **English / Turkish**

OPENING REMARKS

Rector's Address & Opening Remarks

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Rector, International Vision University
Gostivar, North Macedonia

Hasan KARACAN, Ph.D.

Asst. Prof.Dr., Cyprus Science University
Kyrenia, TRNC
ECLSS International Conferences
Coordinator

[ON-SITE, PLENARY SESSION 1]

Ahmed Veci CAN	Balkanlarda Türkçe ile Yükseköğretim: Kuzey Makedonya Uluslararası Vizyon Üniversitesi Örneği
Elif Veronika ÖZTÜRK	The Deportation Decision of the Ottoman State and the Genocide Propaganda of the Armenians
Sevgi SEZER	Economic Diplomacy in the Digital Age: E-Trade Strategies of Turkey and the Balkan States
Sevgi SEZER	The Benefits of Foreign Language Education and Training to Undergraduate Students of the Department of International Trade and Logistics and Its Contribution to the Qualified Workforce
Session Chair: Ahmed Veci CAN	

[ON-SITE, PLENARY SESSION 2]

Şehida Rizvançe MASAN	Toplumsal Cinsiyet Olgusu Üzerine Genel Bir Değerlendirme
Pranvera OSMANI	Noun Phrase in Albanian Linguistics
Prof. Dr. Mensur NUREDİN, Doç. Dr. Azam KORBAYRAM	Karşılaştırmalı Hukuk Bağlamında Kamu Denetçiliği (Ombudsman) Kurumunun Temel Hakların Korunmasındaki Rolü: Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Örneği
Session Chair: Şehida Rizvançe MASAN	

DAY 2

June 1, 2024

IECES4

International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia

May 31 - June 2, 2024

SESSIONS 2 HALL A

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Betül KÖSEOĞLU	Mekânsal Farklılıklar Bağlamında Çingene/Roman Vatandaşlar
Narmin HÜSEYNOVA, Orhan ÇOBAN	The Impact of Energy Exports to Türkiye on GDP Per Capita in Azerbaijan
Shahnaz GULIYEVA	Family Values in Azerbaijan Families Ethnopsychological Issue
Shalala Ali Gizi ADIGOZALOVA, Tahira Alish Gizi GASIMOVA	Scientific and Theoretical Basis of the Educational Process
Ali İhsan MUT, İsmail KESKİN	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Temel Çizim Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Session Chair: **Orhan ÇOBAN**

SESSIONS 2 HALL B

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Language: **English**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERtdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: iecess

Fernan Q. ABRAGAN	Strengthening Research Competencies among Practice Teachers: Laying the Groundwork for a Thesis Proposal Writing Instructional Framework
Erniel Ghrizcer ECLE, Manuel BARQUILLA	Utilization of Asynchronous Video Lecture (AVL) with Online Learning Simulators (OLS) in Cell Division: Assessment of Common Misconceptions and Students' Motivation towards Science Learning
Arzije AMETI	Using Gamification to Enhance EFL Learners' Pronunciation
Muhammad Faizal A. GHANI, Amirul Fahmie Abdul RAZAK, Norfariza Mohd RADZI	A Need to Develop Competent Pre-service Teachers' Leadership Model: Student Leaders' and Student Welfare Officers' Perceptions
Ekrem ÇULFA	Research & A Literature Review Addressing The Factors Underlying Social Anxiety Disorder

Session Chair: **Muhammad Faizal A. GHANI**

SESSIONS 3 HALL A

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Language: **English / Albanian**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Merve Karakaya BAHAR, Philip George Anthony GLOVER An Investigation of Conceptual and Practice Oriented Cultural Awareness of English Language and Literature Undergraduate Students

Ahmet IMAMI Development and Functioning of the Institute of Administrative Contracts in the Republic of Kosovo in Practice

Zekiye SEIS A Brief Review on English Language Teacher Education in Türkiye

Aida YERGALIYEVA Exploring the Integration of TPACK Framework in Designing an Effective MOOC Course for English Language Learning

Nazime TUNCAY, Bedriye ALICI 6v Data Analysis of Student Voices: Student Satisfaction in Smart Education

Session Chair: **Nazime TUNCAY**

SESSIONS 3 HALL B

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERtdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: iecess

Emrullah GÜZEL, Tamer KUTLUCA The Analysis of 7th Grade Learning Activities For Polygons Subject in the Context of Multiple Intelligences Theory

Hatice Nur KONAKLI, Davut KÖĞCE Yüzde Kavramına İlişkin Yapılmış Makale Çalışmalarının Tematik Analizi

Mehmet GÜZEL, Zehra TOPRAK, Medine COŞKUN, Ayşe ASİL GÜZEL Türkiye'deki Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Ders Kitabı Kullanımı

Şaha ACAR, Tamer KUTLUCA 5.Sınıf Çokgenler Konusunda Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Geliştirilen Öğrenme Etkinlikleri

Session Chair: **Davut KÖĞCE**

SESSIONS 4 HALL A

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Rıza SAM	Toplum ve Toplulukların Yaşaması Uğruna Feda Edilen Hayatların Kültür Kodları ve Şiddet: “Boyalı Kuş”, “Koku” ve “Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği” Adlı Eserlerdeki Karakterler Üzerine
Asuman BAYDAŞ, Ünal İÇ, Tayfun TUTAK	Investigation of Digital Citizenship Levels Among Teacher Candidates in Terms of Various Variables
Nisa Özlem YETİM, Mustafa AYDOĞDU, Tayfun TUTAK	Investigation of the Subject of Integer Numbers for Secondary School Students According to DNR-Based Instruction
Cafer GARİPER, Pınar DAĞ GÜMÜŞ	Subject Of Space - Space Of The Subject: With Space In The Game Novel Changing Identity, Emotions And Actions

Session Chair: **Rıza SAM**

SESSIONS 4 HALL B

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Language: **English / Albanian**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERTdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: iecess

Hekuran SABEDINI	Ndërlidhja në mes pasiguris financiare dhe mirëqenies emocionale [The Relationship between financial insecurity and emotional well-being]
Hava MUCOLLARI	Determinants of women's participation in the labor market: Case study Republic of Albania
Sejdi HOXHA	The Impact of Collectivistic Values on Individual Performance with mediation of Psychological Needs
Nerimane BAJRAKTARI, Eriona DEDA	Financial System Development and Entrepreneurship, with aim to Economic Growth

Session Chair: **Eriona DEDA**

SESSIONS 5 HALL A

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Language: **English / Polish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Gökhan ÇEPNİ, Sevcan BAYRAKTAR ÇEPNİ Comparing Language Students' Perceptions: Online Asynchronous Presentations vs. In-Class Presentations for Speaking Enhancement

Ph.D. Eng. Arch. Łukasz Mazur; M.Sc. Eng. Adam Biernacki; M.Sc. Eng. Arch. Michał Piotrowski; Eng. Maciej Zakrzewski Green Power: Innovative Approaches to Sustainable Development in Railway Architecture

Ph.D. Ewa Szuber-Bednarz Przewlekłość a bezczynność postępowania w kontekście praw człowieka

Ph.D. Marek Małolepszy Evaluating the effectiveness of ChatGPT in solving university-level mathematics problems

Resul GEYIK Standardizing the Kurdish Kurmanci Language: Challenges and Solutions

Session Chair: **Hasan KARACAN, Ph. D.**

SESSIONS 5 HALL B

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERtdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: ieccess

Elsa Khanish gizi MAHARRAMOVA, Ahliman Ibrahim oğlu DADASHZADE The Role of Using Classical Thinking in the Development of Intellectual Education in the Training Process

Özkan YOLASIĞMAZOĞLU, Özlem ÖZDEN TUNCA The Relationships Among The Level of Emotional Intelligence, Life Satisfaction and Work Satisfaction of Psychologists

Mehmet GÜZEL, Ali BOZKURT 6. Sınıf Öğrencilerinin Temel Geometrik Kavramlar ile İlgili Tanım Bilgileri ve Kavram İmajlarının İncelenmesi

Safiye Övgü KARAARSLAN ÇAYIRPUNAR, Özlem ÖZDEN TUNCA 8.Sınıf Öğrencilerinde Özbilinçlilik ve Yeme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Session Chair: **Özlem ÖZDEN TUNCA**

SESSIONS 6 HALL A

14:00 – 15:00 (Skopje)
15:00 – 16:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Kamala Bahazar SALAMOVA

The Positive Effect of The Teacher's Use of Humor and Jokes on Students During Teaching

**Nevra SANAL GÜNEŞ, Özge YAKUT,
Tamer KUTLUCA**

Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında 7.Sınıf Rasyonel Sayılar Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

İzzet ŞİRİN

Discourse Markers in the 1st Term Transcripts of the Grand National Assembly of Turkey

**Jeyhun Hassan oglu MAMEDOV, Aytan
Jeyhun kızı MAMMADOVA**

Acculturation as one of the Sides of the Triad "Globalization, Multiculturalism, Acculturation"

Shynar AUVELBEKOVA

Linguistic Features of The Manuscript "Muniatul-Guzat"

Session Chair: **Kamala Bahazar SALAMOVA**

SESSIONS 6 HALL B

14:00 – 15:00 (Skopje)
15:00 – 16:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERTdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: iecess

Ümit Can KAN, Tamer KUTLUCA

Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında 5. Sınıf Kesirler Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinliklerinin Geliştirilmesi

**Ayşe ASİL GÜZEL, Sibel YEŞİLDERE
İMRE**

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Yazılı ve Videolu Öğrenci Çalışmalarında Öğrencilerin Matematiksel Düşünüşleri Fark Etme Becerileri

Ünal ZAL

Transfer Problems in Historical Text -An Investigation on the Story of Garîb and Şahsenem

**Ahmet PAK, Ahmet DİNLE, Tamer
KUTLUCA**

Çoklu Zeka Kuramı Çerçevesinde 6. Sınıf Cebirsel İfadeler Konusuna Yönelik Öğrenme Etkinliklerinin Geliştirilmesi

Session Chair: **Ünal ZAL**

SESSIONS 7 HALL A

15:00 – 16:00 (Skopje)

16:00 – 17:00 (Istanbul)

Language: **Polish / English**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Ayşegül TÜMER

The Relationship Between the Power Sources Used by Private School Administrators and the Levels of Openness to Change of the Schools

Ph.D. Konrad Słowinski

Węzły pamięci. Kwestia zbrodni katyńskiej w relacjach polsko-rosyjskich

Professor Joanna Jasińska

Możliwości i bariery rozwoju zawodowego pielęgniarek i pielęgniarzy w wybranych podmiotach leczniczych w Polsce

Abhay Sagar MINZ, Diksha SINGH

Death of Primary Schools in India: Impact assessment of Right to Education act 2009 vs National Education Policy 2020 A Case Study of Plungdung Junior High School of Sukhia Pokhri, Darjeeling

Session Chair: Hasan KARACAN, Ph.D.

SESSIONS 7 HALL B

15:00 – 16:00 (Skopje)

16:00 – 17:00 (Istanbul)

Language: **English**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERtdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: ieccess

Mahfoudh SAIDI

Philosophy of Social Sciences and the Problem of Colonial Education and Decolonial Education

Yusef Methkal Abd ALGANI, Yasir Zyad Abo RASS, Salih Abo ROMI

Enhancing Mathematical Reasoning and Scientific Terminology: A Study in Arab Primary Schools in Israel

İrfan Cenk YAY

Re-membering the Past, Re-membering the Self: In the Time of the Butterflies (1994) and In the Name of Salomé (2000)

İrfan Cenk YAY

The Rhetorical Power of Female Agency in Zora Neale Hurston's Their Eyes Were Watching God (1937)

Elżbieta Żochowska

The impact of artificial intelligence on the future of justice - foreign experiences

Session Chair: Yusef Methkal Abd ALGANI

SESSIONS 8 HALL A

16:00 – 17:00 (Skopje)
17:00 – 18:00 (Istanbul)

Language: **English / Polish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/84877386921?pwd=23AFtbU9odoLynvyabZTsbkU0aCg6.1>

ID: 848 7738 6921 Pass: 010749

Ph.D. Alicja Dłubała

Colonization of intragastric balloons by Candida sp – diversity and resistance to antibiotics

M.Sc. Daria Ślęzak

Logopedyczna rehabilitacja pacjentów po zabiegu laryngektomii całkowitej

Nina STĘPNICKA

Sustainable Development on the Example of Selected Solutions in the Polish Economy

Ghulam ABBAS

DNA Technology and its Application in the Administration of Justice

**Mehmet Necati CİZRELİOĞULLARI
Tuğrul GÜNA**

The Marketing of Green Tourism Destinations: Strategies for Sustainable Travel Promotion

Session Chair: **Hasan KARACAN, Ph.D.**

SESSIONS 8 HALL B

16:00 – 17:00 (Skopje)
17:00 – 18:00 (Istanbul)

Language: **English / Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/85205348049?pwd=ZM9oU4s3XSIfdSvSfsxCox1nERtdvk.1>

ID: 852 0534 8049 Pass: ieccess

Gülнар HÜSEYNOVA

Gence Edebiyat Ortamında Altmışlı Nesirlerin Tezahürü

Aynur NOVRUZOVA

Hans Christian Andersen'in Edebi Masallarının Geleneksel Formülleri ve Yöntemleri

Hatice DİLAVER

Zengebur Koridoru" in accordance with common energy policies

Azam KORBAYRAM, Angela ANGELESKA

Request for protection of freedoms and rights

Tayyar BAYRAMOV

Azerbaijani mugham art in the context of inter-genre connection

Session Chair: **Ali KORKUT, Ph.D.**

DAY 3

June 2, 2024

IEOES 4 International Eurasian Conference on
Educational & Social Studies

ONLINE + ONSITE

North Macedonia May 31 - June 2, 2024

SESSIONS 9 HALL A

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/83144106883?pwd=cjX7mvNcih0uS8UyF8bV32dZclVZUY.1>

ID: 831 4410 6883 Pass: 763492

Semra TUNÇ, Hülya GÖKMEN, Tamer KUTLUCA

5. Sınıf Kesirler Konusunda Tasarlanan Öğrenme Etkinliklerinin Çoklu Zekâ Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Büşra ATEŞ, Ahmet Lezgin ÇELİK, Tamer KUTLUCA

Çoklu Zekâ Kuramı Bağlamında Matematik Dersine Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

Melehat GEZER

Çevresel Eylem Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması Öğretmen Adayları Üzerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Musa TOPKAYA

Melisa Kesmez'in Eserlerinde Aile İlişkileri

Fethi KAYALAR

Okulun Sosyal Çevresinin Yönetimi ve Okul Başarısına Etkisi

Session Chair: **Fethi KAYALAR**

SESSIONS 9 HALL B

09:00 – 10:00 (Skopje)
10:00 – 11:00 (Istanbul)

Language: **English / Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/82277905773?pwd=5lPdSybZjoroBzcydtZ7OzuQRVGDOF.1>

ID: 822 7790 5773 Pass: iecess

Salah Hadi al- HAIDERI

Power and Murder" at the Early time of Medieval history

Mustafë KADRIAJ, Vehbi RAMAJ

Artificial Intelligence a challenge of the time in learning in Kosovo

M.Sc. Izabela Stańczuk

Prawa wyborcze mniejszości narodowych w Polsce. Electoral rights of national minorities in Poland

Professor Anna Misztal

Sustainable development of the logistic sector in Europe in the context of a post-pandemic world and wartime

Session Chair: **Ali KORKUT.Ph.D.**

SESSIONS 10 HALL A

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Language: **Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/83144106883?pwd=cjX7mvNcih0uS8UyF8bV32dZclVZUY.1>

ID: 831 4410 6883 Pass: 763492

Ümmü Gülsüm DURUKAN, Ayşegül ASLAN

High School Students' Preference for Out-Of-School Learning Environments and Physics Teaching

Ümmü Gülsüm DURUKAN

Determination of Pre-Service Science Teachers' Knowledge on Astronomy Topics and Concepts

Mehmet Ali POLAT

E-Ticaret Gelişim Potansiyeli ve Lojistik Süreçler: Türkiye Örneği

Khatira GULIYEVA

Social-Philosophical Analysis of the Climate – Human and Ethics Problem in the Context of the IV World Industrial Revolution

Ezgi POLAT, Tamer KUTLUCA

Çoklu Zeka Kuramı Bağlamında Olasılık Kavramına Yönelik Öğrenme Etkinlikleri

Banu ERŞANLI TAŞ

Görsel İletişim Tasarımı İlkeleri Bağlamında Yapay Zeka Uygulamaları Çıktılarının Değerlendirilmesi

Session Chair: **Khatira GULIYEVA**

SESSIONS 10 HALL B

10:00 – 11:00 (Skopje)
11:00 – 12:00 (Istanbul)

Language: **English / Polish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/82277905773?pwd=5lPdSybZjoroBzcydtZ7OzuQRVGDof.1>

ID: 822 7790 5773 Pass: iecess

Rita Ilgünė MARTINÉLIENĖ

Inclusive education: The importance of social pedagogical support for children's development

Kübra GÜL, Tayfun TUTAK

Review of Graduate Thesis Studies Conducted on Mathematics Anxiety of Students in Turkey

Maria Potempa

Strategie motywacyjne a zaangażowanie pracowników administracji publicznej

Maja Potempa

Wpływ programów lojalnościowych na konsumenta

Session Chair: **Ali KORKUT, Ph.D.**

SESSIONS 11 HALL A

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Language: **English / Polish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/83144106883?pwd=cjX7mvNcih0uS8UyF8bV32dZclVZUY.1>

ID: 831 4410 6883

Pass: 763492

Ph.D. Bartosz Nieścior	Constitutional system in the USA
Ph.D. Barbara Kusto	Odpowiedzialność społeczna administracji samorządowej w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi
Ph.D. Artur Lis, MBA	Civic education and service learning in schools of the European Union
Hamdullah ATAŞ, Süleyman ÇİÇEK, Tamer KUTLUCA	Algebraic Expression Activities Suitable for Multiple Intelligence Theory and Student Opinions

Session Chair: Tamer KUTLUCA

SESSIONS 11 HALL B

11:00 – 12:00 (Skopje)
12:00 – 13:00 (Istanbul)

Language: **English / Polish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/82277905773?pwd=5lPdSybZjoroBzcydtZ7OzuQRVGDOF.1>

ID: 822 7790 5773

Pass: iecess

Esma Nur BOSAT, Tayfun TUTAK	An Examination of Theses That Explain the Perspectives of Students Studying in Rural Areas in Turkey on Mathematics Course
Mirnesa Baraković NURIKIĆ	The connection between Financial Integration and Economic Vulnerability of Small Open Countries of Southeastern Europe
M.Sc. Małgorzata Czerwińska	The growing problem of cross-border crime: binary options fraud
Rochmad Widiyantoro, Diana Airawaty	The Effect Of Financial Performance On Stock Prices On Registered Coal Companies On The Indonesian Stock Exchange 2021-2022

Session Chair: Ali KORKUT. Ph.D.

SESSIONS 12 HALL A

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Language: **English / Turkish**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/83144106883?pwd=cjX7mvNcih0uS8UyF8bV32dZclVZUY.1>

ID: 831 4410 6883

Pass: 763492

Elçin MÜRSELOĞLU

Rusya'nın Ukrayna Savaşı ile Birlikte Oluşan Yeni Küresel Koşullara Uyum Sağlama Hamleleri

Elçin MÜRSELOĞLU

Ermenistan'ın "Birleşik Ermeni Devleti" Algısındaki Değişime Bir Bakış

Burçin Gökkurt ÖZDEMİR, Özden ŞAHİN, Meltem AKKURT, Yaren ALAKUŞ

Öğretmen Adaylarının Deprem Kavramına İlişkin Algılarının İncelenmesi

Betül AKDENİZ, Burçin Gökkurt ÖZDEMİR, Fatih TAŞ

Ortaokul Öğrencilerinin "Yeni Nesil Matematik Sorusu" Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla İncelenmesi

Ayşe ÇOBAN, Orhan ÇOBAN

Factors Affecting Minimizing the Effects of Natural Disasters

Ayşe ÇOBAN, Orhan ÇOBAN

Carrier's Responsibility for Damages Occurring in Logistics Activities

Session Chair: Burçin Gökkurt ÖZDEMİR

SESSIONS 12 HALL B

13:00 – 14:00 (Skopje)
14:00 – 15:00 (Istanbul)

Language: **English / Albanian**

4th IECESS Conference in North MACEDONIA

Join Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/82277905773?pwd=5lPdSybZjoroBzcydtZ7OzuQRVGDOF.1>

ID: 822 7790 5773

Pass: ieccess

Urtak HAMITI

Eclectic Populism Case Kosovo and VV movement

Afërdita LULI

The Impact of Social Workers on the Well-Being of People with Special Needs

Naim MUSTAFA, Fadil OSMANI

The effects of digital transformation on Kosovo's SMEs' sustainability and competitiveness

Session Chair: Ali KORKUT. Ph.D.

Please choose a conference

4th IECES International Eurasian Conference on Educational & Social Studies
ONLINE + ONSITE Gostivar North Macedonia May 31 - June 2, 2024

4th International Eurasian Conference on Educational & Social Studies
 May 31- June 2, 2024 North Macedonia

ONLINE + ONSITE Eurasian Conference on Language & Social Sciences **XVII**
 July 30 - 31, 2024 Kyrenia, TRNC

17th Eurasian Conference on Language & Social Sciences
 July 30 - 31, 2024, Cyprus Science University, TRNC

to stay up-to-date

visit our web site

<https://www.eclss.org>

IEHSSR ONLINE

International Eurasian Conference on
Health Sciences & Social Research

Universiteti University
**FEHMI AGANI
GJAKOVË**

Faculty of Medicine

Gjakova, Kosovo

December 14 - 15, 2024

zoom ONLINE

Research methods in health sciences

ethics leadership in health institutions
management *therapy* biostatistics

healthcare informatics **epidemiology**

NUTRITION public health HEALTH EDUCATION

**A multicultural
academic platform
for you!**

Remember the date

December 2, 2024
Submission deadline

for further information
<https://eclss.org/iehssr/>

hosted by

organized by
an internationally
peer-reviewed journal